

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

Published by Ukrainian National Women's League of America, Inc. 4936 N. 13th St., Philadelphia 41, Penna.

Олена Кульчицька

Хати в с. Ясениці на Бойківщині

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Грудень ч. 11 December 1963

НАШЕ ЖИТТЯ

РІК XX ГРУДЕНЬ Ч. 11

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпняРедагує Колегія — Лідія Бурачинська,
Осипа Грабовенська, Олена Лотоцька,
д-р Наталя Пазуняк, Ірина Пеленська,
Марта Тарнавська і Марія Юркевич.Листування й передплату висилати
на адресу:4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
Tel. DA 4-7304Річна передплата в США і Канаді
від січня 1963 \$5.00
Піврічна передплата \$2.75
Річна передплата в Англії 1½ ф. ст.
Річна передплата в Австралії 2 ф. ст.
Річна передплата у Франції 10 н. фр.
В інших країнах рівноварт. 5 ам. дол.
Поодинокі число 50 центів

Зміст:

В. Вовк: Возвіщення
І. Пеленська: Український вертеп
М. Калитовська: Святі ходять стежкам
Екзекутива США: Закінчуємо дискусію
Д-р В. Савчук: Найбільш пекуче завдання
О. Залізник: Із моїх спогадів
Розв'язка питань анкети
Л. Буря: На привітання збірки
Конкурс краси Нового Шляху
Успіхи жінок
Р. Міхняк: Українське харчування
Є. Янківська: Плекання ший
Є. Котис: Готуємось до свят
Л. Б.: Орнамент у мешканні
О. Залізник: П'ятнадцятий рік праці
С. П.: 15-ліття СФУЖО в Дітроїті
Європейська Конференція СФУЖО
Декоративний рушник
П. Кізко: На Свят-Вечір
Г. Чорнобицька: Я піду в дитячий садок
Л. Полтава: Годинник
О. Литвин: Лисиця і синичка
О. Цегельська: З колядою
Культ.-осв. справи в наших Округах
І. Борисова: Зелений Гай
J.W.P.: Christmas Bells
Centenary of O. Kobylanska
M. Dushnyk: Branch 72 Musicale
E. Ostapchuk: Ukrainian Folk Art
O. Kobylanska: In the Plains
Book Review

На обгортці:

Аквареля Олени Кульчицької ілюструє бойківські хати в. с. Ясениці

On the front page:

Olena Kultchucka: Landscape of the Boyko Region

OUR LIFE

VOL. XX DECEMBER No. 11

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
Phone DA 4-7304Subscription in the United States
of America \$5.00 per year, half year
\$2.50. Subscription in Canada \$5.00
per year, half year \$2.75. Subscription
in England 1½ pound sterling,
per year. Subscription in Australia
2 pound sterling per year. Subscription
in France 10 n. fr. per year.Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Philadelphia,
Penna., under the Act of
March 3, 1879.

Single Copy 50 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

ФРАНЦІЯ:

Mme. Anna Pasternak
16, rue de 5 Diamante
Paris 13e
France

АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, EnglandUkrainian Booksellers
49 Linden Gardens
Notting Hill Gate
London W 2

АВСТРАЛІЯ:

"Library & Book Supply"
1 Barwon St.
Glenroy, W9, Victoria
Australia

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

Вірш у ч. 10, 1963 Н. Ж., на сторінці
„Нашим малютам“ п. н. „Хто кого злякався?“
належить перу Ганни Черинь. Через
недогляд підпис авторки пропущено,
за що її перепрошуємо.

**

У приписі п-ні Анни Сивуляк „Начинювані
пиріжки“ з Н. Ж. ч. 10, пропущеноГрудневе число
Нашого ЖиттяПОБІЛЬШЕНЕ
ДО 40 СТОРІНОК!Включає огляди праці культ.-освітніх
референток наших округ.

На терені США

1. грудня — Окр. З'їзд — Окр. Рада США у Філадельфії
7. грудня — Авторський Вечір Миколи Понеділка — 43 Відділ США у Філадельфії
8. грудня — Андріївський Вечір — 10 Відділ США у Філадельфії
28. і 29. грудня — Студійні Дні СФУЖО — Окр. Рада США у Філадельфії
29. грудня — Вечір Ольги Кобилянської — Окр. Рада США у Філадельфії

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

1873 — 90 літ тому народилась у галицькій священничій сім'ї КРУШЕЛЬНИЦЬКИХ дочка САЛЬОМЕЯ. У молодості дівчини виявився гарний голос і музикальність. Осягнувши музичну освіту, вона стала співачкою світової слави. Завдяки її інтерпретації опера Пучіні „Мадам Батерфлай“ знайшла признание в музичному світі.

1893 — 70 літ тому народилась письменниця ЛІНА ФЕДОРОВИЧ-МАЛИЦЬКА, що друкувала свої твори під псевдонімом Дарії Віконської. Найбільш відомі її твори — це збірка новель „Райська яблінка“ і соціологічна студія „За державну бронзу“. Згинула трагічно в 1945 р.

1893 — 70 літ закінчила ГАННА ДМИТЕРКО-РАТИЧ, одна з небагатьох жінок УСС, учасниця визвольних змагань. Ганна Дмитерко-Ратич проживає в США, де її 70-ліття відзначили жіночі організації, Об'єднання Вояків (ОбВУА) і Пласт.

щено те, що масло (4 унції) слід замісити разом із борошном і молоком та яйцями в тісто. За недогляд перепрошуємо.

Наше Життя

РІК XX.

ГРУДЕНЬ, 1963

Ч. 11

Віра Вовк

Возвіщення

Блистіла річка, як гердан,
Гей Черемош, а не Йордан.
Поклони біла до ікон;
Прилинув янгол з рушником:
„Марічко-чічко, впаде сніг
І прийдуть ясні легіні,
Закурять запашний ладан,
Бо ти є Бога молода.
До Ісуса твого припадуть,
Заграють красно коляду,
Поставлять з воску три свічі,
В кошелік бриндзю й калачі,
Дівки дадуть кукол йому,
Як сарнятко на руки ймуть.
Ти Ісуса, як свічник, неси,
Бо він — то твій і Божий Син!“
Марічка: „Господоньку мій,
Амільн словам твоїм, амільн!“

Різдво

Всміхнися, Мамо! На Твоїх колінах
Проснулось нині дороге Дитя;
Його загрїли сарни і ягна,
Як догорали в вогнищі поліна.
Прийшов і князь, і воїн, і чумақ
Розпромінити личенько дитяче,
Та й розстелили взори мерехтячі,
Пшеничні ядра і пахучий мак.
Лягає ніч на вбогїм оборозі
І світить мирно уставками зір.
Усе: і янгол, і пастух, і звір
Клякає тихо на Твоїм порозі.

Із збірки „Зоря провідна“

До давніх джерел

Дня 4. грудня закінчилась друга сесія Вселенського Собору. Подія, що сколихнула серця вірних усіх віровизнань і напрямків. Своїм розголосом і далекосяглістю вона торкнулась взаємин кожної людини з Богом.

Постанови Вселенського Собору входитимуть у життя віроісповідних громад у всьому світі. Вони заважать не тільки на шляху католицьких громад, а й своїм відгомном, своїм впливом заторкнуть інші віроісповідні групи. Немає бо тепер, при зменшеній віддалі і бистроті комунікації — віровизнаневого відокремлення: весь час іде у світі перелив ціннощів, мандрівка ідей і взаємовплив культур. Вітаємо кожну світлу новість, кожен крок вперед у боротьбі зі злом.

А для жіноцтва Вселенський Собор приніс ще одну несподіванку. На ньому піднялись голоси церковних ієрархів за участь представниць жіноцтва в нарадах, а Ватиканська Курія запросила 5 жінок-обсерваторок. Це вперше в такому світлому зборі знайшлися представниці тієї половини людства. Тепер, коли покійний папа Іван XXIII проголосив зрівняння жіноцтва у правах, одним із найбільш замітних проявів сучасности, і в тому напрямі настала зміна. Це сповнює наше серце гордощами й надією на краще завтра.

Але ми свідомі, що велика частина земної кулі не могла за ходом Вселенського Собору слідкувати, а навіть не знала, що він відбувається! Бо там слово Боже не має вільного проходу, не може досягти всіх вірних. Взаємини людини з Богом прогнані з публичного життя й обмежені до невеликого числа тих відважних, що не бояться його визнавати.

Не забуваймо цього в Різдвяному часі! Саме тепер, коли весь християнський світ старається зустріти Боже Дитятко згідно з давніми традиціями — в Україні зустрінуть його прихід тихо, без світла й радости. Бо хоч у ці дні заб'ється не одне серце живіше, проте цього не можна виявляти ані маніфестувати. В цьому затишку вірних сердець може й народитися Він більш урочисто, як серед Різдвяного гамору довкруги нас.

Тому й звернімо свій зір теж у глибокі віки. У стародавні традиції, що їх із увагою й любов'ю створив наш народ. Там зачерпнемо побожного настрою, там побачимо справжню підготову до Різдва Христового, як її в нас проводили й розуміли.

Христос Раждається!

Головна Управа Союзу Українок Америки шле Різдвяний привіт і побажання всього добра в Новому Році Окружним Радам, Відділам і членкам СУА. Дякуючи Господу Богу за опіку в минулому році, прохає в Нього й надалі ласк для СУА.

Нашій дорогій сеньйорці п-ні Олені Залізник, голові Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО), членам Управи і складовим організаціям СФУЖО пересилає сердечні святочні привітання й побажання успішного Нового Року.

Шле щирі побажання посестрам у Канаді та всім, що їх займанці вигнали з Рідної Землі на тягарі нового поселення.

Згадує з радісним Різдвяним привітом усе українське жіноцтво на Рідних Землях, що в умовах жорстокого терору святкує Різдво Христове.

Вітає з Різдвом Христовим і Новим Роком усе наше Громадянство.

I. Пеленська

Український вертеп

I.

„Зовсім випадково, завдяки особливо корисним обставинам, старовинний вертеп із його виставами заховався в моїм маєтку Сокиринцях, прилуцького повіту, полтавської губернії. Не знаю, чи водилася вистава вертепу в домі моїх предків у першій половині минулого століття: і тоді правдоподібно виконували її зайшли артисти, але, як оповідали мій батько й деякі кривняки та місцеві старі люди, в 1770 р. до мого прадіда зайшли з вертепом київські бурсаки. Правдоподібно їх виставу прийнято з великим спочуттям тому, що мій прадід, затримавши на деякий час мандрівних артистів, уладив для себе вертеп, при чім бурсаки передали вертепний текст і нотний спів місцевому хорові співаків, що існує безперервно й досіль. Таким робом вертепна вистава, будучи постійно повторюваною на Різдвяних святах стільки літ, збереглася не в усній традиції, а в писанім тексті та в уложеній на ноти музиці.“ — передає нам Галаган, український поміщик з Полтавщини.

Початок українського лялькового театру — вертепу народився з різдвяної драми в 17. ст. в часи

існування шкільного театру в Україні. Цей звичай театральних шкільних вистав прийшов до нас із заходу, з Німеччини через Польщу, точніше через польські єзуїтські колеґії, які поляки закладали в Польщі та в зайнятих ними просторах Литви й України. Згодом ці різдвяні вистави учнів перебрали й українські школи. Знаємо, що учитель поезики в Київській Академії мав обов'язок кожного року виставити з учнями якусь різдвяну драму, до якої між акти з поважним релігійним змістом входили веселі інтермедії, сценки з побутового сучасного життя. Інтермедія, писана живою народною мовою була тоді улюбленим театральним жанром українських мас і приготувляла на довгі століття наперед появу „Енеїди“ та комедій Івана Котляревського. Перші відомі нам українські інтермедії були відіграні в 1619 р. на ярмарку в Камінці Струмівій в Зах. Україні під час вистави різдвяної польської драми Якуба Гаватовича. Інтермедія ввійшла як основний складник до українського різдвяного вертепу. З другого боку український вертеп зачерпує з традиції передхристиянської поганської коляди, а саме участи в

ній скоморохів, цебто групи замаскованих акторів-сміхунів, які між іншим грали сцени з життя на княжих дворах, а в пізніших століттях по селянських хатах і яких слід маємо до нині в різдвяному ходженні з козою, що практикувалося по українських селах ще до часу 2. світової війни. Подібно переносилася і релігійна драма в 17 і 18 ст. зі шкільних мурів до народних мас, на публичні місця та до селянських і міщанських хат, чим пояснюється велика популярність цього роду мистецтва.

З початку 17 ст. маємо теж перші записані згадки про вертеп в Україні та записки текстів вертепних вистав з різних частин України. Кілька редакцій одного й того самого тексту свідчить про популярність вертепних вистав у нас. Але найповніші з цих записків походять шойно з 18 та 19 ст., і це є вертепи галаганівський з 1770 р. та Маркевича з 1860.

II.

У вертепі виступали не живі люди, як у релігійній драмі, але ляльки, а їхні слова говорила людина,

¹ М. Возняк: „Початки української комедії“, стор. 141.

захована за вертепною будкою, рухаючи ляльками за сценою.

Сам вертеп це була дерев'яна скринька з двох поверхів у формі палати, з вікнами, ганками й балюстрадами. В описі вертепу Маркевича є поданий вигляд вертепу:

„Наш вертеп це порушний домок на два поверхи. Він зроблений із тонких дошок і картону. Горішній поверх має балюстраду, за балюстрадою відбувається містерія: це Вифлеєм. В долішнім поверсі є престіл Ірода; підлога оклеєна хутром для того, щоб не було видно щілин, по яких порушаються ляльки. Кожна лялька прикріплена до дроту, під підлогою знаходиться кінець цього дроту: за цей кінець, притримуючи ляльку, власник вводить її в двері й водить у напрямі, що для неї необхідний. Розмова від імені ляльок відбувається між дячками, співаками й бурсаками, то пискливим голосом, то басом, відповідно до потреби. Друга частина вистави відбувається вся в долішньому поверсі. За задньою стіною домика схований виконавець вистави: він водить ляльки й фігури дорогами, прорізаними в підлозі театру, й говорить за них різними голосами відповідно до роль дієвих осіб. Увесь вертеп має високости 2 аршини з верхком і 1½ аршини в ширину.“

Вертепна дія мала свій устійнений зміст і композицію. Перша її частина була оперта на релігійному сюжеті з біблії. В його центрі була Свята Родина в Різдвяну ніч у Вифлеємі, сцени з янголами, трьома царями й пастухами, далі з Іродом, чортом і смертю. Дія цієї частини відбувалася на обох поверхах вертепу, на переїмуні, а текст її залишається майже без змін у різних редакційних записках. Називалася вона теж святою, а писана була „книжною“ мовою старо-українською з великою домішкою церковно-слов'янських слів. Авторами її були освічені учителі, або учні академії. Друга частина інтермедійна мала зміст різноманітний, сатирично-побутовий, з постатями з життя і писана була живою народною мовою. Її дія, як дія „нижчого“ жанру відбувалася завжди лиш на долішньому поверсі. В акції виступали постаті зі щоденного життя, які в коротких діялогах обговорювали якусь веселу подію, напр., як біло-

русин переївся української куті на Різдво, як москаль украв коней, циган ошукав, козак бився з ляхами й жидами. Кожна весела сценка закінчувалася таким же веселим танком, бо завданням цієї інтермедійної частини була розвага глядачів після утоми по поважній релігійній частині.

Щодо людських типів, то вчитель поетики Київ-Могиллянської Академії на шкільний рік 1736/37 Митрофан Довгалевський писав про них: „В комедії виступають особи низького походження як господар, господиня, литвин, білорус, циган, козак, жид, поляк, скиф, турок, грек, італієць“.² Але Довгалевський не замітив, що майже усі ці типи походили з чужих народів. Цю прикмету вертепу замічує Мих. Грушевський у своїй Історії Літератури, як теж низка інших учених. Грушевський пише: „Залюбування до виводження представників різних народностей і суспільних верств це одна з характеристичних прикмет людової комедії взагалі, а лялькового театру зокрема“. Народний характер вертепу, побіч мови, дії та людських типів знаходимо в одягу дієвих осіб.

„У сокиринському вертепі всі жінки мають на собі плахту, запаску, корсетку, та білі вишиті сорочки. Дівчина має заплетені коси і стрічки на голові, а „баба“ та Климова жінка — очіпки. Навіть Рахіль в описі Галагана виступає в одязі української молодіці. Запорожець у повному одязі тогочасного козака-запорожця. На обох пастухах, Климові, школяреві, дякові — на всіх пізнаємо одяг другої половини XVII століття“.

Героєм усієї вертепної дії, веселим, часто осміяним, але непобідним ніким був козак-запорожець. Це був справжній „супермен“ 18 ст. в Україні, що немов мітичний Геракл, не знав перешкод і нищив усе зло кругом себе. Подібно як Касперле в німецькому ляльковому театрі він був водночас і рятівником у заплутаних ситуаціях і неназваним суддею і карою за народне лихо. В ньому бачив український народ ідеал справедливості, оборони й визволення.

² Возняк, тамже, стор. 17.

І тут на тематику вертепу мала свій вплив укр. інтермедія. Напр., у п'яти інтермедіях М. Довгалевського маємо: 1) Білорус у тенегах, 2) Чорт, жид і циган, 3) Невадалий торг, 4) Пиворізи, 5) Козак-визвольник. „В своїм змісті малюють інтермедії Довгалевського тодішнє дійсне життя і то найцікавіші боки суспільних відносин, широкі верстви українського народу. Український селянин — загулюканий, темний, забобонний і економічно поневолений. Його використовує жид, над ним виконує право сили та знущується нелюд — польський пан, а його визвольником від польських знущань стає запорожець“ (М. Возняк, там же, ст. 71).

У вертепах пізніших часів постать запорожця, як це відмітив О. Воропай,³ змінюється. „Дія Батуриного вертепу малює побут України, що вже втратила будь-яку автономію і цілком залежна від Росії. Запорожець тут те саме, що в Англії Панч, у Франції Полішнелль, а в Італії Пульчинелльо — народний блазень... Його постать утратила ту ідейну наснагу, яку мала в часи козаччини.“ (Там же, ст. 124). Та й вертепна дія у цілому вже не має цього багатого національного кольориту та мистецького рівня, що його мав вертеп Галагана та Маркевича, чи вертепна Різдвяна Псальма, подана Іваном Франком.

Розважаючи значення українського вертепу в минулому, доходимо до внеску, що варто було б подумати сьогодні над відродженням вертепного жанру в нашій драматичній літературі. Як рід драматичного мистецтва, що відповідає молодечій уяві і зацікавленням — він може заповнити прогалину, яка існує в нас у передріздвяних обрядах; дівчора має Св. Миколая, і Діда Мороза, старші Андріївські Вечерниці, а підлітки могли б мати вертеп. Опертий на нашій культурній традиції, з національним кольоритом і відповідним веселим актуальним змістом він міг би мати велике виховне значення.

³ О. Воропай: „Звичаї нашого народу“, ст. 121—122.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Христина Камінська, студентка Мерігров Каледжу в Дітройті, у своєму улюбленому одягові з околиць Гороленки, що його прислала їй тітка з України. Ця світлина була поміщена в недільному магазині, додатку до дітройтського щоденника „Фрі Прес“, разом із довгою статтею про Україну під наголовком: „Дарунок старого краю Дітройтові“. Зміст статті був написаний на підставі розповіді Хр. Камінської репортеріві „Фрі Прес“. Христя виказала небуденне знання української історії й її сучасних проблем. Вона є одною з найкращих студенток свого каледжу, членкою хору „Трембіта“, а як старша пластунка займається головню виховною діяльністю з новачками.

НАШЕ СПІВЧУТТЯ

Бувшій голові Окружної Ради СУА в Рочестері п-ні Софії Онуфрик складаємо вираз нашого глибокого співчуття з приводу смерті її найдорожчої неньки бл. п. Катерини Маланюк, а замість квітів на свіжу могилу пересилаємо 5 дол. на прес. фонд Н. Ж. Окружна Рада СУА в Рочестері

Марта Калитовська

Святі ходять стежками

(Закінчення)

Коли ми виходимо ранком на вулицю, сеньйора Анна розкладає руками й невпинно повторяє „Санте Дам'яно“.

Є момент загання. Так як і в житті — перед нами роздоріжжя. Та сама єдина, як нам видавалося, вулиця, роздвоюється. Ми можемо піти до центру міста, де більше малих вуличок і де, на маленькій площі церква з клясичним фронтоном (давня святиня Мінерви) і де археологічний музей на місці розкопок — у старих термах біля форуму. В мені будиться цікавість археолога. Але Роман тягне тепер у сторону св. Дам'яна. Може тому, що вуличка виходить вже поза місто старою міською брамою, може тому, що зеленіють оливки, а від піль залітає легіт, може тому, що дорога бжить у них поміж піль, а потім збігає чорною лінією кипарисів до Санте Дам'яно. І напевне ще й тому, що тудою ходив св. Франціск. Я добре уявляю: він іде босий з невеликим кийком у руках, у плащі зшитому з куснів матерій і очима часто зведеними до неба. Часом він зупиняється, заговорить до пташок і продовжує. Так аж до монастиря.

І ми сходимо тією самою дорогою вниз аж до церкви. Тільки ж сама церква нас розчаровує своїм видом іззовні. Вона нагадує звичайний будинок із кількома асиметричними вікнами і коли б не монастирське піддашся під арками — ми не вгадали б, що це тут. Але це тільки перше враження. Відхилиємо одні двері і кількома східцями спускаємося вниз. Стара романська церква з XI віку. Одна нава з почорнілим пів-готичним склепінням, з простими романськими колонами, над абсидою почорнілі фрески з XI віку, за престолом перехід у монастир. І над престолом копія візантійського хреста, з якого Христос заговорив вперше до св. Франціска. Візантійський хрест з 12. віку чи не найкращий, що його довелося мені бачити. Хрест мальований радісними кольорами з перевагою жовто-вогнистого. Під розп'ятими

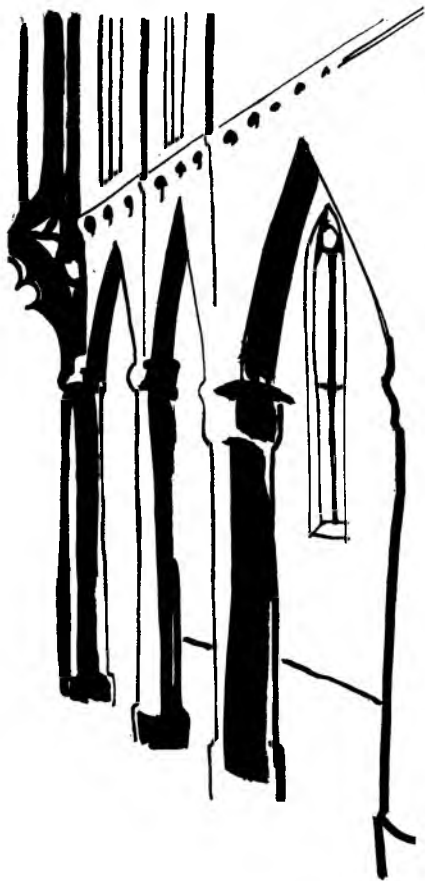
руками стоять постаті, як звичайно, але вони маленькі, тоді коли тіло Христа і непропорційно тонкі руки домінують. Грецька голова з заростом навкруги лиця і довгим волоссям, що символічно роздвоєне трьома пасмами на обох плечах. Виразні очі і брови, і в погляді стільки виразу, стільки смутку і стільки величі, що справді цілий світ поклав свій тягар на плечі Христа. Оригінал того величавого хреста знаходиться в церкві св. Кляри.

А в маленькій капличці інший дерев'яний хрест, але той з 17. віку і рівнож великої краси. Склонена на руку, молода голова Христа, обвита густим терневим вінком і немов би жива. Вираз лиця міняється, лагідність чергується з терпінням.

Ще раз переходимо навою. Ось вікно, на якому залишив св. Франціск гаманець із грішми, призначений на відновлення церкви. Виходимо на критий ганок і ось перед нами маленьке монастирське подвір'я. Під дахом літають ластівки і здається, що вони є тут постійними мешканцями. Заходимо до старої ідальні з простими дерев'яними столами. Тут збиралися перші кляриси, а може й тут залишилися сліди святого? Посередині подвір'я сліди давнього водограю, пільні квіти. Все тут вдержане в давньому стилі і час, що поклав свої руки на те, охороняє від зайвого налету модерного життя.

Роман сидить на дерев'яному ганку і споглядає ластівок. Я здивований, що він мовчить. Чи може обох нас розлінило сонце?

І нагло в той спокій вдирається шум авта. Чи треба дивуватися? Перед нами з'являється молодий чорнявий хлопець і пропонує підвезти. Він говорить швидко і мило посміхається. І коли ми вперто вимахуємо заперечливо руками, він зовсім збентежений і не розуміє. Він не може зрозуміти, що вїздити нам звідси автом — це не „не годиться“, але просто зовсім безглуздя в травневий день. Тоді він починає переконувати, що по-

везе нас даром, що для нього то велика приємність. Він пропонує навіть підвезти до самого центру чи туди, де ми живемо. Ніякого наслідку. Він починає сумніватися чи ми нормальні, я бачу по його очах. І тоді я витягаю сто лір, щоб винагородити його добру волю. Але він відмовляється і зрезигновано збирається відійти. Тоді я пропоную йому приїхати по нас завтра вранці. Так я рятую його від смутку. Тоді Роман починає наспівувати під носом і нам, очевидно, треба покинути вже те блаженне місце.

Виходимо, не поспішаючи. Повертаємось тією самою міською дорогою і тепер спостерігаємо багато нового. Неповний вид на місто. Далеко, теж висунена з міста базиліка св. Франціска. І високо над місто чи може поза містом, на найвищому місці горба видніє „Рокка Маджоре“ — могутній замок з часів Барбаросси. Грізні вежі й оборонні мури, яких будова тягнулася століттями, мають мало спільного з лагідним видом на ці-

лу панораму міста, може й тому розділює їх такий простір.

Ще заки дісталися до центру, віднаходимо церкву св. Кляри. Вона проста й однонавна з чотирма бічними каплицями. На жаль, деякі фрески дуже знищені і саме ті, що знаходяться в поперечній наві біля престолу. Яка шкода, що саме те знищення пошкодило так сильно картину невідомого майстра „Різдво Христове“. Мати Божа тулить ніжно до свого лица маленького сповитого Ісуса. А віл і осел, що стоять близько здається розважають над подією. Рівнож знищені фрески невідомого майстра, що ілюструють життя св. Кляри. Інший візантійський дуже гарний хрест з 13. віку.

Ще заходимо до каплички св. Юрія. Ціла вона розмальована і на фресках, незнаних майстрів, помітна школа Сієнни. Між ними позна ніжності Мати Божа з дитячком поміж св. Клярою та Іваном Хрестителем, св. Михаїлом і св. Франціском.

І через решітку спостерігаємо візантійське Розп'яття, з якого промовив до святого Франціска Ісус Христос. Саме тут зложено на якийсь час мошці святця і тут відбулася його канонізація.

З чого народжується стільки краси? І чи саме не вона породжує глибину відчуття? Чи може саме краса родиться з простоти? Важко відповісти. Але тут вона доступна всім і кожний черпає повними руками.

Але пощо я буду втомлювати вас непотрібними розважаннями. Кажу непотрібними, бо щоб ви зрозуміли мої думки і те, що я зараз відчуваю, треба б, щоб ви могли побути зі мною в Ассізі.

Треба, щоб ви пішли з нами, так як зараз я це роблю з Романом. Ми виходимо на вулицю і тепер нам конечно хочеться побачити місто, якого майже не знаємо.

Ось, зараз ідемо довгою вулицею, яка часто розмежовується, розділюється і десь там далі, знову злучується ніби ланцюг. Її часто перетинають малі провулки, зовсім мініатюрні вулички. Часом вони збігають сходами з терас домів, де горять на сонці геранії. Часом вони біжать під критими ганками, що злучують два доми чи вузькими переходами поміж

домів, де під стінами ростуть дикі квіти.

І скрізь тут квіти. На терасах домів і на сходах. Часом звисають вони з вікон буйними галузками невідомої назви, часом вони на вікнах у глечиках чи біля дверей у дерев'яних скриньках, чи просто ростуть так у землі. Я починаю думати, що квіти виростають із сонця. Вони, як і люди потребують багато сонця.

І так ми проходимо старим Ассізі, де люди і квіти, де на домах почеплені старі лампи-ліхтарі на майстерних гачках, де перед хатами в амфорах холодиться вода, або сік із яблук, де при дорогах старі каплички-хрести і золотий порошок на дахах.

І третього дня я мушу нагло покинути Ассізі. Я залишаю гостинну хату сеньйори Анни і Романа за старою ассізькою брамою.

Я ніколи не знатиму, що сталося третього дня, в якому я залишив вас блукати одинцем вузькими вуличками і пільними стежками. І не знатиму ніколи, що зайшло тоді, коли ви осталися на самоті, коли були зовсім самі на слідах св. Франціска.

Я ще раз переглядаю вашого листа, ще раз відчитую слова, які знаю напам'ять, але не можу відкрити те, про що можете знати тільки ви самі.

І так воно мусить остатися...

ІЗ ЛИСТІВ ДО ЕКЗЕКУТИВИ СУА

Наближається час купівлі Різдвяних подарунків. Чи не можна б замість того складати датки на Фонд П'ятсот на допомогу поворотцям із заслання або на Фонд „Мати й Дитина“ на „клич наглої потреби“?

Ірина Левицька
секретарка Окр. Ради СУА
в Ньюарку

Ваша думка дуже добра й її варто розважити в святочному часі. Хоч Різдвяні дарунки дають багато радості, проте не можна її ніяк порівняти з потребою тих покривджених, згаданих угорі. Прохаємо й інших Союзників — висловитись до цього шляхетного почину та зложити датки, якщо згодні з тим.

Екзекутива СУА

На актуальні теми

Закінчуємо дискусію

Думки, що їх викликав лист 63 Відділу США в Дітроїті, дали нам картину прямих дій. Кожна з дописувачок навітнула по-своєму справу завдань Союзу Українок Америки та було в кожному дописі стільки запалу й громадської зрілості, що треба було кожній із них признати слушне становище. Бо в кожному дописі було знято правди, була цеглина, з якої складається міцна будівля нашого світогляду.

Може дехто сказати, що нового шляху членкам 63 Відділу на їх три-можне прохання ніхто не вказав. Це правда. Всі поради, що їх висловили учасниці дискусії, взяті з давнього нашого „арсеналу“. Але угруповані в певному порядку, з підкресленням одних завдань перед другими — вони ясно навітнули наш шлях. Навіть ота останньо висловлена думка про освідомлення американського світу про комуністичну загрозу — вона знайшла вже свою відповідь. Чи ж не говорить про те п-ні Когутяк у своєму дописі (гл. Н. Ж. ч. 9), закликаючи „вийти з нашої гетта і здобувати приятелів для нашої справи“? Або п-ні Пеленська (гл. Н. Ж. ч. 10), що вказує на потребу „фахової інформації, наукових праць із діяльності української жіночої діяльності“?

Здається нам, що нашу дорогу навітнено. Ми вже бачимо її в кожній нашій ситуації на низах і на вершинах. На цьому місці хочеться пригадати, що ми промощуємо шлях нашій Батьківщині до волі не тільки зовнішніми виступами чи ефектовними осягами. Кожна наша діяльність в організованих рамках свідчить про нас, кожен наш крок лишає свій слід у власній громаді й серед чужинців.

Але й для успішної дії в американському світі потрібно вміння і певних даних. У тій цілі Річні Збори Головної Управи США, що відбулись 28. і 29. вересня ц. р. у Філадельфії, розглянули дотеперішні форми нашої репрезентації та намітили вишкіл членства у тому напрямку. Це напевне поширить наші спромоги інформації і пропаганди.

На цьому нашу дискусію закінчуємо. Скористали з неї всі: і 63 Відділ, що її заініціював, і дискусантки, що наново обдумали своє навітнення до завдань США і Ред. Колегія Нашого Життя, що бажала навітнути цю справу. Ми вдячні всім, що причинились до того і з радістю повітаємо кожну дальшу дискусійну тему, що вирине на терені США.

ЕКЗЕКУТИВА США

НАЙБІЛЬШ ПЕКУЧЕ ЗАВДАННЯ

Дискусія, що розгорнулася довкруги листа 63 Відділу США, закінчується. Багато пань подало точні напрямні праці, а найважливіше — різні можливості її. Нам таки хотілось вийти за межі гетта і заставити думати нас і американців над положенням нашої країни й Америки сьогодні. За весь час свого перебування в Америці, будучи доволі членкою клубу Soroptimist (клуб має сходини двічі в місяць), я лиш два рази чула протикомуністичні доповіді. Це були доповіді, що старалися роз'яснити американцям справжнє обличчя комунізму та загрозу, що насувається на них. Першу доповідь виголосила американка, член республіканської партії, і вона не мала відповідного ефекту, можливо й через те, що була виголошена людиною партійною (а в клубі майже всі демократи), а можливо тому, що людина властиво тих страхить сама не пережила. Та зате друга доповідь, що її чула я лиш два тижні тому, зробила на мене й усіх присутніх потрясаюче враження. Виголосила її румунська княгиня, 70-літня жінка, що в 1952 р. нелегально перейшла кордон своєї батьківщини, щоб голосити світові про правдиве обличчя комунізму. Вона, між іншим, сказала: „Американці! Дивлячись, як горіли українські села по той бік кордону (селяни не виконали налогу і всі були засуджені, як саботажисти, а села спалені), ми ніколи не вірили, що комунізм прийде до нас. Згадала вона їм і Ялту, і Потсдам та мільйон людей, що їх американці насильно всадили до авт і віддали сове-

там, щоб ті, відробивши 10 років каторги, знищені духово й фізично, були привезені в свої села і показані перед збіговищем людей, як погроза, що буде з тими, що посміють противитись червоному катові. Її промова потрясла присутніми. Я ще більше переконалась у тому, як мало знає пересічний американець про устрій комуністичної системи, про її брехливу демократію, про брак свободи, рівності й толеранції в ній і т. д. Це мене ще більше утвердило в переконанні, як багато ми повинні і можемо зробити і для себе і для американців!

Д-р Валентина Савчук
прес. реф. 63 Відділу США
в Дітроїті

ЛИСТ ДО РАДНОЇ МІСЬКОЇ РАДИ В ДІТРОЙТІ П-НІ МАРУСІ БЕК

„Багато говорити, це не значить добре сказати, але добре говорити — значить багато сказати“.
(Демостен)

Дорога Пані Марусю!

Прошу прийняти нашу найщирішу подяку за Вашу доповідь „Враження з поїздки в Україну“, що відбулася 6-го жовтня ц. р. в Шикаго. Була вона справжнім духовим пиром для численних зібраних слухачів, що з великою увагою і неслабнучим зацікавленням прослухали цю надзвичайну бесіду, яка не тільки прекрасною мовою й формою, але глибоким та ясним змістом і особистим чаром Вашої особи заворожила всіх присутніх на залі.

Ви розказали нам про невідрадли обставини на Батьківщині, про намагання наїздника знищити з корінням усе українське — на українській землі. Ви взяли нас немов за руку і ми йшли разом із Вами та сторожко прислухувались, чи не вчуємо рідного слова в рідному краю... Разом із Вами переживали ми недолю нашого народу. Вашими устами промовив до нас наш великий Пророк, закликаючи до єдності, згоди й спільної праці для кращого завтра.

Цей могутній акорд, яким закінчилась Ваша промова, відбився стократним відгомном у наших серцях, розбудив нові надії та скріпив сили до дальшої праці для осягнення Великої Меті. Спасибі!

За Управу 22 Відділу США в Шикаго:
Марія Яримович, голова
Уляна Терлецька, прес. референтка

Із моїх спогадів про Олену Степанів

Вістка про смерть Олени Степанів не була несподіваним ударом для тих, що думали про неї і цікавились станом її здоров'я. Коли в останніх місяцях її життя велася затяжна боротьба Олени з безпощадною недугою, для її близьких болючою була свідомість, що, мабуть, та боротьба даремна. І мало хто мав надію, що за „хустинки“ чи інші речі, що йшли від давніх друзів із Філадельфії, Нью Йорку, Торонто, Монтреалу і Вінніпегу можна буде дістати „цілющого ліку“ для хворої.

Щиро пом'янула її посмертною згадкою у „Свободі“ її подруга із шкільних років і стрілецьких походів, бувша учасниця визвольних змагань — Ганна Дмитерко-Ратич, даючи короткий перегляд її цілого життя.

Мені не доводилося життя з Оленою разом ні надто довго, ні надто близько, зате, мабуть, належу до тих на цьому континенті, що знали її найдавніше.

Побачила я вперше Олену Степанівну 1903 чи 1904 р., отже 60 років тому. Були вечери в залі „Бесіди“, що мала своє приміщення на першому поверсі дому „Просвіти“ у Львові. Повно молоді, таки на правду молоді — студентів, гімназистів, учениць школи Руського Товариства Педагогічного. І як усе на суботніх вечерних „Бесідах“ грав на фортепіані до танку сліпий „грайко“, починаючи коломийкою. Тісно було, гамірно, але весело. Звертала на себе увагу молоденька, і дуже вродлива дівчина, ще майже дитина, в білій легкій суконці з ряними фальбанками та синіми кокардками в золотих кучерях. Водили за нею захоплено очима не лиш гімназисти з золотими пасками, а всі, — така вона була чарівна, по-дитячому розбавлена. Але такою веселою я бачила Степанівну лиш раз, тоді. А старші пані говорили, що дітей на вечерниці не слід пускати.

Руханкова зала „Сокола“ в домі Дністра при Руській вулиці. Як

сьогодні бачу: на естраді з лівої сторони від публіки ясноволоса молода дівчина. Це учениця вчительської семінарії, гладенько за-

Олена Степанів
Olena Stepaniw served in the Ukrainian Legion during World War I and was among first women with officer's rank in the Ukrainian army.

чесана і дуже скромно, по-спортовому одягнена.

Говорить про ролі жінки в давній Україні і про обов'язки сучасниць. Голос її тихий, м'який, жіночий, без особливого патосу. Але переконливий глибиною думки і вірою в те, що українська жінка буде завзято змагатися за волю свого народу.

Заля переповнена переважно студентською й жіночою молоддю, гримить плесками признання, а усміхнена Константина Малицька каже до мене:

— Мушу видати друком той реферат Степанівни.

Спортова площа Сокола-Батька на окраїнах Львова. Тодішня молодь перейнята думкою плекання фізичної справности і сильного характеру, пильно розпродувала бльочки на придбання тієї площі. І на ній великий здвиг 1914 р. Перегляд сил, єдності й організованости української вітки галицької землі. Перед ведуть відділи „Сокола“ і „Січі“, головно молодь. Тим, що не переживали того здвигу, важко узяти собі те об'єднане захоплення, що там панувало. На площу Сокола Батька виляг цілий український Львів. І з ентузіазмом вітав тисячні ряди Соколів і Січовиків з усіх кінців Галичини, а то й Буковини, що впрядковано маршували перед почесною трибуною. Як сьогодні пригадую п-ю Марусю Юркевич, теперішню редакторку дитячої сторінки „Нашого Життя“, як вона тоді захоплено опескувала, коли проходили Марійською площею ряди сільських руханкових товариств на конях і в марші з прапорами й оркестрами, а ми обидві спостерігали з балкону каварні Метрополь. Вона прибула тоді до Львова, як революційна емігрантка з царської Росії і все це було для неї нове й цікаве.

Це перший раз виступали прилюдно руховички в гімнастичних одностроях і пластунки (також і ті з тайного Пласту), що нишком підготовлялись до майбутнього збройного виступу.

На чолі їх рядів рівно і впевнено маршувала Степанівна. Всі вітали оплесками й окликами тих учениць української дівочої школи, хоч і не всі знали, що тайною присягою обіцяли вони боротись за волю України. А один вшехпольський студент, що з досадою і злобою обсервував ряди „гайдамачок“, сказав не то іронічно, не то захоплено,

— Та леврша, то Матка Боска в гімнастичних споденьках!

Наша анкета в 1963 р.

Розв'язка питань

Пристаємо до наświetлення трьох останніх узорів нашої анкети. У цілому подали ми 9 узорів з основними українськими швами. З радістю можемо ствердити, що багато учасниць глучно окреслило походження взору. Отже анкета виявила добре й основне зкання нашої вишивки серед нашого жіноцтва.

У пристосуванні узорів до сучасного побуту вміння виявилось менше. Пристосування слід розуміти, як перенесення взору на інший предмет без

Перша світова війна захопила мене в Таврії. Поворот до Львова був неможливий. А коли я на початку 1915 р. дорогою виміни цивільних осіб, що їх захопила війна в ворожих країнах, приїхала до Відня, то аж тоді довідалась, що zorganizувались Українські Січові Стрільці і що лиш двом із тих дівчат, що зголосились до УСС-ів, удалось залишитися в їх рядах. І тоді довідалась я про бої в Карпатах, на Маківці і про участь Степанівни в них. А згодом наспіла вістка про її полон.

За якийсь час почалось моє листування з нею. Приходили з Ташкенту в далекому Туркестані оті знані картки Червоного Хреста для полонених, на яких на видруківані запити можна було давати лиш короткі відповіді. Контакт Степанівни із стрільцями на фронті і з Галичиною, що була тоді під російською окупацією був неможливий. А я мала тоді у Відні вигідну постійну адресу, якою користувався і мій брат Володимир, вивезений далеко на Сибір, і Константина Малицька теж заслана туди і дехто зі стрільців, що хотів передати вістку на той бік. Картки Степанівни були короткі, бо не вільно було в них говорити ближче про умовини свого життя в неволі. Такі короткі були й мої відповіді до неї на шаблонних друках. Але пізніш говорила мені, що в далекому Ташкенті між чужими людьми справляли їй велику приємність, коли контакт із рідними і друзями на фронті був неможливий.

(Докінчення буде)

якихнебудь змін чи виломів. Тому примінюючи взір у сучасному мешканні чи одягові слід обдумати тло, призначення, розмір нової речі. Наприклад, важкий, широкий узір не виглядатиме гарно на сукні, але добрий на подушку або рушник. Вузький узір виглядатиме добре на завісці хіба в повторенні, а для суконки він пригожий.

7. ВЗІР ІЗ Н. Ж. Ч. 8: КРУЧЕНИЙ

Цей взір походить із жіночих сорочок Бучаччини й вишивається там на вставках. Це єдиний український шов, що впроваджує у вишиття колову лінію. Головні мотиви „звізди“ складаються з колісцят, які отримані ланцюжковими лініями. Взір виконаний вишневою краскою з додатком зеленою і золотисто-жовтою.

У сучасному побуті можемо використати цей взір для рушника, подушки, завісок.

8. ВЗІР ІЗ Н. Ж. Ч. 9: ЛИШТВА (НАСТИЛУВАННЯ І ШТАПІВКА)

Цей взір походить із північних районів Полтавської області. Вишивають його там на полику жіночої сорочки в одному кольорі, звичайно сірою небіленою ниткою. Взір може продовжуватись на рукаві в іншій композиції або рукав може бути гладкий.

У сучасному міському побуті взір можна приміняти до скатертини чи рушника. Через кольорову стриманість (сіре по білому) він із віддалі не буде ефектовний.

9. ВЗІР ІЗ Н. Ж. Ч. 10. ВИРІЗУВАННЯ

Цей взір походить із Полтавської області. Вишивають його у сполуці з лиштвою (настилуванням) на полику жіночої сорочки. Взір може також продовжуватись на рукаві в іншій композиції або рукав може бути гладкий.

У сучасному міському побуті можна приміняти його до скатертини, суконки чи завісок. Через кольорову стриманість (біле по білому) він із віддалі не впадатиме в очі.

ВИСЛІД АНКЕТИ

Ще не всі учасниці відгукнулись на всі дев'ять узорів анкети. Деякі з них, що живуть у Бразилії й Аргентині, дістають число значно пізніше, як ті з США і Канади. Тому прийдеться на вирішення почекати, щоб усі розглянулись у взорах та надіслали свою думку.

Наша анкета 1963 розворушила всіх тих, що люблять українську вишивку. До нас пишуть учасниці і не-учасниці, що прохають пояснити не тільки походження взору й його застосування, але також опису основних швів української вишивки. Про це вже давно думаємо і лиш обмежений розмір нашого журналу та бажання дати опис народнього строю з різних околиць, перешкодили в цьому. Та будемо змагати тепер і до цього наświetлення, якщо читачки його бажать.

ІЗ ЛИСТІВ ДО ЕКЗЕКУТИВИ ЩО ЦЕ ТАКЕ — ФІНАНСОВА СЕКРЕТАРКА?

У нашому новозаснованому Відділі мені доручено пост фінансової референтки. Хоч я працювала в наших товариствах у краю, проте такого посту там не було. Тому й не розумію добре своїх завдань, а в Управі нашого Відділу думки поділені. Дуже прошу висвітлити потребу й завдання цієї референтури. Фінансова референтка

Фінансова секретарка разом із касієркою провадять рахунковість товариства. Подібно, як у підприємстві книговод і касієр працюють поруч себе, тут теж іде така співдія. Завданням фін. секретарки є — збирання вкладок від членок та інших оплат, що приходять до Відділу. Для тєї цілі вона провадить книгу членок і має перегляд вплачених чи невплачених вкладок. При імпрезах чи інших акціях Відділу вона відкриває в себе рахунок даної імпрези, підраховує її прибутки й видатки і подає, як висновок, дохідність її.

Касієрка ж орудує тільки грошми. Вона провадить касову книгу і вписує в ній точно прихід і розхід. Відносить гроші до банку, де Відділ звичайно має рахунок. На запитання Управи завжди повинна подати стан каси.

Звичайно водиться, що фін. секретарка разом із касієркою підписують усі грошові посвідки Відділу. Тоді є певність, що кожна позиція відома обом та вписана, де треба.

Екзекутива СУА

На привітання збірки

Проминуло вже одинадцять років від появи книжки „Буря над Львовом“ По довгій мовчанці авторка її, Марія Струтинська, подарувала нам невеликий томик оповідань. Перегортаючи книжку находимо там давні, недавні і цілком свіжі речі. Отже, в творчій праці письменниці не було перебою.

Стараємося найти хвилинку часу для зустрічі й розмови. Адже поява книжки — це радісна подія в житті письменника й її треба привітати.

Почалося від пригадки нашої першої зустрічі в літературно-мистецьких колах Львова, куди Марію Струтинську звів її пок. чоловік, Михайло Струтинський, сам добрий знавць літератури. Він перший в Галичині дав аналітичну статтю про Тичину (в редакційній статті про Тичину (в редакційній статті про Тичину) і був ініціатором видання одним томом кількох збірок поета. Більше року в помешканні Струтинських жило подружжя Загарів-Морська, двоє видатних діячів сцени, тут часто перебувала Ліна Федорович-Малицька, частими гістьми були Петро Холодний-старший, Юрій Магалецький, Павло Ковжун, свої сонети читав тут уперше Василь Бобинський. Марія Струтинська була тоді молодою журналісткою, про літературу не було ще згадки.

— Стривайте, моя перша стаття — після одруження — це була стаття в жіночій сторінці „Діла“, де я переглянула книжку Віктора Маргеріт-а про... розводи. Старенький отець Стефанович сказав з того приводу, що він дивиться на небо за особливими знаками: жінка тількищо вийшла заміж і вже пише про розвід! Але мій чоловік прийняв це з більшим почуттям гумору.

— З того часу я містила статті в щоденній пресі. Десь, здається 1924 року була друкована підвалом у „Ділі“ моя велика стаття про Н. Кобринську. Як дальший етап можу назвати жіночу сторінку в „Новому Часі“, що я вела в 1934 році, до і після Світового Конгресу Українок у Станиславо-

ві. Окрім статей на теми жіночого руху я давала там коротенькі нариси з ділянки культури побуту, що їх можна б уважати моєю першою спробою екскурсії в белетристику.

— Досвід з тією сторінкою зазнав мене з жіночим читачем. Це пригодилося мені в організації праці Союзу Українок, в якого Головному Відділі я займала різні пости. Врешті в 1936 р. я стала редакторкою другого, поруч „Жінки“, журналу організації, а саме популярного місячника „Українка“ Вибух війни припинив його.

— Але найбільше задоволення дала мені редакційна праця при журналі „Наші Дні“, що виходив в роках 1941-1944. Це був місячник літератури і всіх ділянок мистецтва — і важко мені тепер назвати щось подібне для порівняння в нашій чи чужій пресі. Львів був тоді поважним культурним центром, завдяки Літ.-Мист. Клубові, Театрові Драми, Опері й Балету, жвавому рухові у Спілці Образотворчих Мистців, а насамперед завдяки приїздові з центральних земель численних видатних діячів культури, що збагачували цю атмосферу. Оце згущене інтелектуальне життя й відбивав наш журнал.

Справді, річник „Наших Днів“, що його дістала редакторка вже випадково, на чужині, свідчить про його вартість. Світлі імена, цікаві проблеми, майстерні відгуки й ота мерехтлива повнота життя, що б'є з його сторінок, кажуть і про працю редакторів. Дарма, що країною потрясло тоді воєнне лихоліття: туга за повнотою культурного життя дала себе пізнати і в тих малих можливостях — і воно дає ясну надію на наш розквіт у часі незалежного існування.

Але вертаймося до літератури. У новій збірці оповідань перше датоване роком 1935. Невже з того часу письменниця почала свої літературні спроби?

— Навіть раніш. Перше моє більше оповідання, написане з початком 30-тих років, було друко-

Марія Струтинська
Writer Maria Strutynska recently published a volume of short stories.

ване аж у „Вечірній Годині“ під моїм дівочим прізвищем. („Серця двох“, Марія Навроцька). Інше, „Очі“, було тільки до половини надруковане в „Новому Часі“, через цензуру. В цьому місці я зі зворушенням згадую пок. В. Дорошенка, який дуже турбувався, що до цієї моєї збірки не увійде моє оповідання „Паростки“, друковане в „Наших Днях“ і навіть старався добути його мені. Воно, як і оповідання „Передача“ мають уже воєнну тематику. Дальші написані вже на еміграції. Це все клаптики передуманого, пережитого й баченого у моїй мандрівці по чужині.

Справді, ці оповідання, немов на фільмовій стрічці передають факти й події нашої воєнної і повоєнної дійсності.

Найширший свій вираз найшла вона в повісті „Буря над Львовом“ Перший її том „Весна восени“ вийшов у 1944 р. накладом Українського В-ва в Кракові. Тут перевидало це В-во „Київ“, долучивши другу частину „Сіре і Червоне“

Як в оповіданнях, так і в повісті (М. Струтинська вважає її за повістевий репортаж, але жаден з видавців не хотів погодитися на такий підтітул) пробивається оте блискавичне дихання нашої доби. За цим поспіхом картин і ситуацій немов відсунений на дальший

Тринадцять кандидаток на Конкурс Краси тижневика „Нозий Шлях“, що взяли участь у „Балі Українських Краль“ в Торонті, 12. жовтня 1963 р. Від ліва: Мирослава Годинська (Судбури, Онт.), Маруся Бедрик (Торонто) — обрана голосами читачів Кралею „Нового Шляху“ 1963, Віра Гладчук (Віндсор, Онт.), Ярослава Сливка (Нью Йорк), Тамара Сахрин (Торонто), Христя Мазуркевич (Торонто), Катруся Потічна (Торонто), Оріся Калимін (Торонто) — обрана голосами читачів Княжною „Нового Шляху“ 1963, Розалія Кляпій (Едмонтон) — обрана голосами читачів Княжною „Нового Шляху“ 1963, Зіна Прусаченко (Торонто), Таня Бойко (Торонто), Марта Волицька (Торонто), Галка Горбань (Торонто).

Thirteen beauty contestants took part in the Ball of Ukrainian Beauties, held on Oct. 12 in Toronto, Canada.

плян внутрішній світ героїв. Але в опозіданнях він несподівано відкривається. Ось туга за людською вартістю жінки в німецького завойовника Ганса, ось просвітлення свого материнського завдання в Марії у „Передачі“ Або нове бажання жити, що його знаходить собі життєвий розбиток з „Нотатника“ у малому хлопчику.

— Те, що я — не без довгого шукання за видавцем, якого врешті знайшла собі в особі дуже культурного у співпраці п. Юліяна Середяка в Аргентині — те, що я так наполягала на виданні моєї малої збірки, це є данина пам'яті мого пок. чоловіка. Він завжди казав мені, що треба збирати у книжку те, що ми розсипуємо по журналах. Він був теж тим, що заохочував мене писати, що вірив у мої можливості.

— Тут згадується ще одне зобов'язання. Це Юрій Липа казав мені колись: „Вам дуже вдаються обличчя, ви повинні дати цілий їх букет у книжці“ Можливо, що ще пошастить мені зібрати ті сільветки, що я колись написала про д-р Софію Морачевську, про Юрія Магалевського, про „Дім родини Чайковських у Бе-

режанах“ та інші. Можливо. Але, покищо, я хочу ще трохи писати.

І Марія Струтинська пише. Її велике оповідання „Молодий сад“ ми подаруємо нашим читачкам в 1964 р. Тут поруч романтичного моменту — пізнання й закохання молодих — накреслений цілий світ наших бабунь і ділунів, давнє галицьке приходство з його селом і зудар дзох світів — народовецького й „староруського“

Л. Буря

КОНКУРС КРАСИ НОВОГО ШЛЯХУ

Тут і там уже в нас були спроби вибрати найкращих дівчат за „королев“ вечерниць чи літниць. Це була радісна розвага, що запевнювала молодій дівчині на один рік таку перевагу. І хоч не можна відмовити цієї радості молодим людям, проте воліли ми встановити призначення найкращому молодому талантові року.

Але Конкурс Краси Нового Шляху мав виразні громадські признаки. Проголошений восени 1962 р. на вибір найкращої молоді дівчини, що її запропонували різні організації Канади й ЗЛА, він розворушив ширші громадські круги. Бо з дівочою красою була сполучена й позиція кандидатки

у громаді, її українська свідомість та обличчя. Це й притягнуло широкий загал до участі й голосування. У Конкурсі Краси взяло участь 17 кандидаток, а на них віддано около 34 тисячі голосів. „Кралею Нового Шляху“ на 1963 рік вибрано п-ну Марусю Бедрик із Торонта, а княжними п-ну Розалію Кляпій з Едмонтону і п-ні Орісю Калимін із Торонта.

Конкурс був завершений **Балем Українських Краль**. Дня 12. жовтня ц. р. на балі явилось 13 кандидаток Конкурсу Краси. Прибула також кандидатка Союзу Українок Америки п-на Ярослава Сливка з Нью Йорку, що її світліну вмістили ми в ч. 6 Н. Ж. Окреме Жюрі, складене з п'яти осіб, вибрало Українською Кралею 1963 р. п-ну Галку Горбань із Торонто, а княжнями стали пп. Тамара Сахрин і Христя Мазуркевич, теж із Торонто.

Так пробігла ця культурна імпреза, що сживила товариське життя й дала нашій молоді багато радості. Треба сподіватись, що з таким же успіхом її будуть шороку повторювати.

Своєчасно внесена передплата дає здорову фінансову підставу видавництву.

Із Річних Зборів Головної Управи СУА:

Сидять у першому ряді зліва: пп. Ірина Качанівська, д-р Євгена Єржківська, Анастасія Вокер, Стефанія Пушкар, Олена Лотоцька, голова, Марія Яримович, Катерина Пелешок, Антонія Кульчицька, Осипа Грабовенська, Марія Баб'як. — Стоять у другому ряді зліва: пп. Ніна Лужницька, Дора Рак, Ірина Падох, Марія Когутяк, Ольга Салук, Наталія Лопатинська, Марія Величко, Ольга Муссаковська, Іванна Рожанковська, Марія Душник, Ірина Кашубинська, Ольга Макар, Іванна Бенцаль, Лідія Бурачинська, Анна Богачевська.
The UNWLA Board at the Annual Meeting on Sept. 28, 29 in Philadelphia, Pa.

Успіхи жінок

Товариство Українських Градуантів у Дітройті щороку вибирає видатну особистість української громади — українцем або українкою року. Вся українська громада стейту Мишиген у ЗДА і провінції Онтаріо в Канаді бере участь у цьому виборі, пропонуючи своїх кандидатів. Українець чи українка року мусять виказати непересічну ініціативу, діяльність і провідницькі здібності.

Цьогорічний вибір впав на надзвичайно популярну особистість у житті американсько-української громади — радну м. Дітройту Марусю Бек. Жюрі, що складалося з Роберта Е. Чайлдса, адвоката і професора права Вейн університету, та повітових суддів Віктора Дж. Баума і Венямина Д. Бюрдіка, признало їй одноголосно це відзначення.

Дня 5. жовтня 1963 під час річного бенкету Т-ва Українських Градуантів вручено п-ні Марусі Бек корсаж і почесну грамоту. Д-р Денис Квітковський, голова комісії вибору, пред-

ставив її присутнім та умотивував цей вибір.

Для зорганізованого жіноцтва він не є несподіванкою. Членки СУА пам'ятають її виступ на першому Жіночому Конгресі, що відбувся 1932 р. в Нью Йорку. Як талановита бесідниця та освічена молода дівчина Маруся Бек скоро з'єднала собі популярність у жіночих кругах. Видаючи журнал „Жіночий Світ“ у 1934-36 рр. вона прислужилась Союзові Українок Америки та виявила свої журналістичні здібності. Світова Федерація Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) завдячує Марусі Бек створення Літературної Нагороди, що розворушила жіноче перо й допомогла виявити нові літературні таланти. Під час подорожі до Європи Маруся Бек була гостем тамошніх українських жіночих організацій і з'єднала собі симпатії всієї громади.

Чи ви вже вирівняли передплату за „Наше Життя“?

МНОГАЯ ЛІТА!

Окружна Рада СУА в Ньюарку замість побажань у день 25-ліття подружнього життя п-ва Ярослава і Ольги Салук, голови Окр. Ради СУА, та д-ра Романа й Ольги Граб, містоголови Окр. Ради, складає 10 дол. на Стипендійний Фонд ім. Олени Гординської.

Ірина Левицька
секретарка Окр. Ради

**

Управа 28 Відділу СУА в Ньюарку складає замість побажань із нагоди срібного ювілею подружжя п-ва Ярослава й Ольги Салуків 10 дол. на Стипендійний Фонд ім. О. Гординської.

А. Настюк, голова
Е. Онишкевич, секретарка

**

Членці Гол. Управи СУА п-ні Ользі Салук складає ширі побажання з нагоди 25-літнього ювілею подружжя

Екзекутива СУА

У змагу за Наше Життя

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Дня 12. жовтня відійшла у вічність довголітня голова 6 Відділу США — бл. пам. **Анна Мельник**.

Покійна приїхала до ЗДА 1913 р. із Завадки, Зах. Україна. Залишила у глибокому смутку чолові-

Бл. п. Анна Мельник
The late Anna Melnyk, President of UNWLA Branch 6 in Rochester, N. Y.

ка Антона Мельника, п'ять синів, невісток та 12 внуків.

Похорон відбувся 16. жовтня, в якому взяли участь всі членки 6 Відділу США. Прощальне слово виголосили президент Від. Н. Союзу „Запорожська Січ“ п. Попович, президент „Укр. Піонерів“ п. Лилак, від Гол. Управи США п-ні д-р Єржківська, від 47 Від. США п-ні Марія Крамарчук, від 6 Від. США п-ні Софія Онуфрик.

Відійшла ненадійно людина повна любові і жертвенної праці для української ідеї, вироблена громадська діячка й організаторка, вірцева членка США й піонерка української громади в Рочестері. Втрату голови 6 Відділу США членки відчували дуже боляче, бо впродовж року втратили вони інших цінних працівниць. Відійшли на вічний спочинок: Худяк Євдокія, Воляк Анна, Решітник Анна, Хмиляк Анна, Барашевська Ена, Якимович Олена.

Вічна їм Пам'ять!

По панахиді 6 Відділу США — в пам'ять незабутньої голови бл. п. Анни Мельник членки зложили \$17.20 на пресовий фонд Нашого Життя.

С. Онуфрик

Рідні Покійної та 6 Відділові США у Рочестері висловлює глибоке співчуття

Екзекутива США

Знов можемо подати перегляд того, як працювали пресові референтки та прихильниці нашого журналу. Ряд приєднаних передплатниць свідчить про запал та добру волю.

Пригадуємо умовини змагу: за п'ять приєднаних і вплачених передплат можна дістати книжочку видання США вартості 5 дол., або одну передплату Нашого Життя даром.

Придбали нових передплатниць в останньому часі:

Святослава Барусевич, Лексінгтон	1	Оксана Колісниченко, Міннеаполіс	1
Валентина Єрмоленко Міннеаполіс	1	Ольга Гнатик, Ірвінгтон	1
Ольга Проць, Торонто	1	Євгенія Костюк, Філадельфія	2
Клявдія Кемпе-Гош, Філадельфія	1	д-р Ірина Левицька, Клівленд	1
М. Гложик, Нотінгем	1	Іванна Осідач, Філад. (43 Відділ)	1

Хто черговий?

АДМІНІСТРАЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

БРОНКС, Н. Й.

Ділимося сумною вісткою з членством США, що дня 26. серпня 1963 відійшла від нас у вічність по важкій операції у 71 р. життя довголітня членка нашого Відділу, а останньо членка Контр. Комісії бл. п. **Марія Гелета**. Народилась у с. Городиславці, пов. Бібрка, до Америки приїхала в 1910 р., а в 1916 р. одружилася і від заснування нашого Відділу все брала в його праці живу участь. Три роки тому повдовіла, а тепер залишила в смутку трое дітей і десять унуків.

Похорон відбувся дня 30. серпня з церкви св. Покрови на Бронксі. Членки нашого Відділу взяли численну участь у похороні, зложили вінок та замовили Службу Божу. Вічна їй пам'ять!

**

З сумом повідомляємо членство США, що дня 15. вересня відійшла від нас у вічність друга наша членка бл. п. **Анна Ерет** в 79 році життя. Походила з Журавна, пов. Рогатин. З причини лихого стану здоров'я не брала активної участі у праці Відділу. Залишила у смутку двох синів.

Похорон відбувся дня 18. вересня з церкви св. Покрови. Членки по змозі взяли участь у похороні й замовили Службу Божу за упокій її душі. Вічна їй пам'ять!

Управа 8 Відділу США

Рідні Покійних та членкам 8 Відділу США висловлює своє співчуття.

Екзекутива США

ЧИ ВИ ВЖЕ ПРИВЕЛИ ЧЛЕНКУ ДО ВАШОГО ВІДДІЛУ США?

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Катерини Маланюк пересилаю 5 дол. на пресовий фонд Н. Ж. і складаю вираз глибокого співчуття її дочці п-ні Софії Онуфрик у Рочестері.

Д-р Євгенія Єржківська

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Катерини Маланюк, матері п-ні Софії Онуфрик складаємо 33 дол. на українське шкільництво в Бельгії.

Волод. і Ярослава Зелез	\$10.00
Ірина Костинюк	5.00
Марія Крижанівська	5.00
Марія Холевчук	5.00
Люба Мурич	3.00
Євгенія Кольцо	3.00
Анна Капітан	2.00

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могили наших подруг-хористок бл. п. Софії Сиротинської, Стефанії Бойчук, Наталки Якимів і Ольги Басараб пересилаємо річну передплату для трьох бабусь від Жіночого Хору ОЖЛВУ „Чайка“ і від Жіночого Хору „Арфа“ в Торонто.

Управи Хорів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Анни Мельник, голови 6 Відділу США в Рочестері, складаємо 5 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

68 Відділ США в Сиракузах

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Анни Бобеляк складає 5 дол. на передплату для „бабусі“

Родина Крочаків із Філадельфії.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на погилу бл. п. Володимира Дорошенка складають 5 дол. на НТШ в Сарселі

Клявдія й Іван Гош
Філадельфія

На сторожі здоров'я

Українське харчування

За здоров'я родини у першу чергу відповідальні жінки. Вони повинні слідкувати за поступом науки і присвоїти собі новітні методи здорового харчування. Преса дає в тому напрямі багато вказівок, є також в Америці багато популярно написаних підручників.

Та українські жінки у справі харчування — дуже консервативні. Майже в кожній родині подають своїм чоловікам такі харчі, як були в звичаю 50 літ тому. Багато товстого м'яса, головно свинини, масло до хліба, сало, шкварки. Випікають вибагливі солодощі з тузинами яєць і фунтами масла та бакаліями. Дають перевагу мучним стравам, а дуже мало приділяють уваги городині й садовині. Коли до цього додати ще алкоголь, курення, брак відповідного сну і руху, то смерть чигає вже на кожному кроці.

Не хочу твердити, що українська кухня в цілому нездорова. Навпаки! Наше село харчувалось хоч одноманітно, проте здорово. Харчові складники, що їх уживано в селі, мали подостатком вітамінів. Морква, шпінат, масло — вітамін А, молоко, буряки, чорний хліб — вітамін Б, капуста, яблука, петрушка, цибуля — вітамін С, рослинні олії — вітамін Е. Товщу й товстого м'яса на селі вживали мало, а мучні страви неутралізувала важка фізична праця. До того свіже повітря і слабе вживання алкоголю чи курива не впливали шкідливо.

Однак міське населення в нас відживлялось інакше. Воно споживало багато товщів, свинини, яєць, мучних страв, придержувались різних традиційних страв, а це при малому рухові й сидячому способі життя викликавало різні недомогання.

Для дітей і dorостаючої молоді українські страви не є шкідливі. Але для людей дорослих, а тим паче старших, вони приносять шкоду. Жінки мусять зрозуміти,

що таке харчування шкодить у першу чергу чоловікам, жінки на це більше відпорні.

А в дійсності бачимо відворотну картину. Наша молодь, що привикла до американського харчування по школах, скорше відривається від стародавніх страв. І ми скорше бачимо серед молодих реакцію проти надто товстої їжі, дарма, що це для них не таке шкідливе. А старші вперто притримуються цього, добачуючи в ньому ще один вияв нашої „традиції“

Жіночі організації повинні провести освідому акцію у справі раціонального харчування. В усіх осередках маємо лікарів, що радо допоможуть своїми порадами, існує багата американська література про сучасну відживу. Треба також відповідної літератури й підручників куховарства. А поки вдасться їх видати, то треба до того приспособити приписи „Нашого Життя“, щоб вони подавали смачні, мало калорійні страви.

Страви треба приготувати тільки на рослинних товщах (оліях), дуже мало вживати яєць, м'ясо тільки худе, городину так варити, щоб не відливати води. Солити мало, вживати багато сирих салат і садовини, мало цукру, а більше меду. Молоко пити тільки пісне, сир худий і багато соків із городини й садовини.

Наше харчування треба зреформувати.

Роман Міхняк

ПЛЕКАННЯ ШИЙ

Знаємо всі, що шия — це найбільш чутле місце в кожній красуні. По гладкості шкіри і зморщках ший і підборіддя найлегше можна судити про вік жінки й тому кожна з нас повинна присвятити плеканню ший якнайбільше уваги.

Першою передумовою гарного вдержання ший — це пряма постава і високо піднесена голова. На те слід звер-

тати увагу вже молодим дівчатам, бо цю звичку слід заціпити замолоду. Але цього одного не вистачає. Важливу роль в плеканні ший відіграють масажі, масочки і руханка.

Масаж застосовуємо щодня увечері. Помившись докладно, натовщуємо шию відживним кремом і масуємо чотирьома пальцями (2, 3, 4 і 5) згори вниз в цей спосіб, що пальці правої руки масують ліву сторону ший, а пальці лівої праву. Відтак змінюємо рухи на окружні. Зад ший масуємо знов пальцями обох рук так, що вигладжуємо шию від середини в напрямі обох плечей (рамен). По масажі натираємо шию губкою, намоченою раз у дуже гарячій, а раз у дуже холодній воді — на переміну.

Маску слід стосувати тоді, коли на ший показуються зморшки. Тут послужить найкраще маска парафінова. На натовщену відживним кремом шию накладаємо пензлем розтоплену парафіну (paraffin). Покриваємо нею шию кількома верствами і зберігаємо в лежачій позиції пів години. Потім стягаємо і прикладаємо кілька холодних компресів.

Відживні маски, що їх кладемо на лице, можна класти також і на шию.

Руханка ший:

1. Випрямитись разом із головою. Спершу руки випрямити тісно при тілі, а потім витягати підборіддя вперед, а руки до землі і то так далеко, як лиш можливо.

2. Випрямитись, заложивши руки взад. Повертати повільним рухом шию вправо так, щоб глянути поза плече на підлогу. Цей самий рух повторити вліво.

3. Покластися на матрац так, щоб голова звисала вниз. Поволі підносити голову так, щоб бородою досягнути грудей. Рухи 1, 2 і 3 повторити аж до втоми.

4. Закладати долішню губу на горішню 10—20 разів. Цей рух повторити кілька разів денно, зокрема після довшого сидження з похиленою вниз головою.

Євгенія Янківська

Куховарські приписи

Н. Костецької

ГОРОДИНА й ОВОЧІ

Ціна 60 ц. за зшиток
з пересилкою 65 ц.

Замовляти в Централі СУА.

Користаймо з досвіду

Евгенія Котис

Готуємось до свят

Все йде, все минає! Минуло літо, минуло тепле бабине літо, йде зима, а з нею Різдво.

Нас старших господинь Різдво не турбує. Ми пережили їх багато, добрих і злих, коли то жмінка пшениці чи маку здавалася добути м скарбом.

Не так молоді господині. Вони вже тепер нервуються, їм так хотілось би, щоб для цілої родини їх Різдво вийшло величаве, багате й повне радості.

Воно так і буде, коли спокійно візьмуться до діла, вчасно закуплять подарунки і з'ясують собі, що Різдво це: Свят-Вечір і властиве Різдво. Перше — обильне але пісне, друге багате і вільне. Мусите плянувати на дві руки й заздалегідь закупити все потрібне.

З давен-давна на Свят-Вечір ладять: борщ із вушками, смажену рибу чи студенець із риби чи приправлений цибулею оселедець, голубці, вареники, узвар і кутю.

На Різдво печений дріб (індик, гуска, каплун чи курка з начинкою), поданий на полумисковій прибранім кругом вареною городиною: горошком, шпарагами, калляфіором і т. д. й полите підливою з-під дробу.

Ось Різдвяна гостина: Найперше подаємо чистий буліон чи борщ (зі Свят-Вечора) у горнятках, відтак студенець із риби, що ми теж приладили собі зарання з рибою на святу вечеру й застудили в окремих мисочках. — На кожную мисочку кладемо кружальце цитрини. По рибі подаємо дріб печений із компотом, порт і чорну каву.

Студенець із риби

Потрібно:

2—3 ф коропа
городина: 1—2 моркви, 1 цибуля, 1 петрушка (корінь), 2 біла салери коріння: 1 лавровий листок, 5 зерен чорного перцю
2 яйця
1 ложка соли
кілька маринованих огірочків

Коропа покласти на дощинку й тупим ножом, починаючи від хвоста, стягнути з нього луску а тоді, шпичастим ножом, обережно, не заглиблюючи ножа, щоб не розпустити жовчі, розтяти рибу поздовж черева, від голови до кінця. Відложити печінку, а жовч і кишочки — викинути. Викроїти зяви, прикроїти ножичками до половини хвіст риби. Обвинути рибу мушліном (chesscloth) і покласти в подовговату ринку.

Почистити городину і приставити її з водою, посолити. Варити доки зм'якне. Процідити смак із городини, залляти ним рибу в ринці. Заварити спершу на сильнішому вогні, а коли закипить, на легкому яких 10—15 хвилин. Вийняти рибу обережно, щоб не розпалась (коли обвинена в мушлін, тоді легко вийняти). Риба тоді готова, коли зяви можна з неї витягнути або коли зварений смак не заносить запахом свіжої риби. Покласти її на середину подовгуюватою полумиска і прикрити, щоб риба не чорніла й не висихала.

Тим часом виварити проціджений смак до половини. Прочистити його двома розбитими білками, раз заварити і процідити. Можна обійтись без білків, коли покласти його на бік на пів години, щоб осів осад. За той час можна підготувати декорацію полумиска, себто зварити твердо яйця, пошаткувати городину і огірочки. Ними обложити рибу довкола, а саме — чергувати частину яйця на полумисок так, щоб прикрив рибу і декорації. Покласти до холодильника, щоб застигло.

Примітка: Клярування городинного вивару білками: Розбити у горняткові 2 білка з 1 ложкою води, дати до вивару і раз заварити. Відставити на бік кухонної плити на 1/2 год., щоб смак остоявся. Білко очистить росіл і осяде на дні горшка. — Обережно процідити

рідину через ситко, вилане мушліном — і залляти рибу.

Кутя

Потрібно:

1/2 ф опиханої пшениці
1/2 ф маку
2 ложки меду
2 ложки цукру
1/2 горнятка вершків (сметанки) або кондензованого молока
1/4 ложечки соли
2 ложки зимної води

Пшеницю спарити окропом і відляти воду по 2-ох хвиликах. Залляти свіжою зимною водою так, щоб вода вкрила пшеницю у горщику. (Посудина повинна бути груба, масивна). Варити на легкому вогні у печі, поставивши горщик на 5 цалів (інчів) від споду. Можна варити й на плиті, але на асбестовій підкладці так довго, аж пшениця розвариться. Зняти з вогню, прохолодити і держати в холодильнику.

Мак спарити гарячою водою. Змолоти на машинці, а потім ще втерти в глиняній або дерев'яній мисці. Покласти теж на холод. На півтора години перед поданням вимішати пшеницю з маком, а потім дати мід, цукор, сіль, воду, а на кінці вершки (сметанку) чи молоко. Виланити до глибокої скляної посудини і держати на холоді.

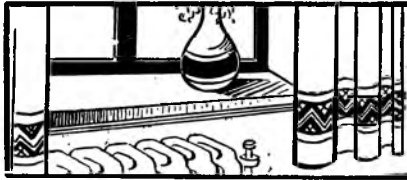
На бажання читачок подаємо спосіб використання кокосового оріха в печиві.

Кокосові тістечка

Потрібно:

5 білків
1/2 ф і 2 ложки дрібного крупчастого цукру
1/2 ф тонко порізаного кокосового горіха
1 пачечка ванілевого цукру

Білки вимішати з цукром і вставити в горщику у другу посудину з кип'ячою водою. Вбивати на парі около 20 хвилин, аж буде тягнутись. Зняти масу з вогню й прохолодити, щоб було літепле. Тоді додати порізаний кокосовий оріх (можна по половині з січеним мигдалем або оріхами) і ванілевий цукор. Вимішати і класти ложечкою круглі купки на лист (бляху), вистелений оплатком. Пекти у дуже легкій печі, щоб тільки пожовкли.

У НАШІЙ ХАТІ

Орнамент у мешканні

Ми дійшли врешті до моменту, що найбільше нас цікавить. Яке місце займає декорація в нашому помешканні? Зокрема коли хочемо прикрасити її українським орнаментом?

Тяга до прикрас хатнього нутра

глибоко впоєна людині. Ще в трипільському селищі жінки обводили хатні двері й піч кольоровими везерунками. Тому й не диво, що замишування до орнаменту лежить нам у крові. Ми хотіли б мати оті „коники“ чи „хмелики“, що їх

творили цілі покоління наших народніх мисткинь, і в нашому сучасному мешканні.

Для декорації кімнати маємо три можливості. Це є — стіни, підлога і кімнатні тканини (сюди включаємо й вишивки). Ці три складники треба зміло лучити з собою, щоб вони „грали“, себто творили одну декоративну цілість.

Про стіни кажемо, що вони є тлом для устаткування кімнати. Це тло може бути непомітне, помальоване або тапетоване в нейтральних красках. Або воно може бути ярке, якщо утримане в виразних чи глибоких тонах або вкрите виразним орнаментом.

Те саме з підлогою. Для вигоди й чистоти прикриваємо її килимом, доріжкою, веретюю чи лінолеум. Це прикриття знову ж може бути гладке і в спокійному тоні або виразне, взористе. Правда, підлога не кидається так у вічі, як стіни, тому й ставимо її окремо. Але в загальному враженні вона теж береться до уваги.

Врешті орнаментация тканин. Тут розуміємо драперії й завіски на вікнах, обтягнення меблів, накривало на стіл, доріжку на кресенсі, й подушки на канапі. Все це є звичайно орнаментоване і вміщує найбільше тих узорів, що їх хочемо впровадити в кімнату.

Декоратори нутра кажуть, що з тих трьох компонентів кімнати тільки два можуть бути орнаментовані. Це значить, коли маємо взори на тканинах, тоді лиш прикриття підлоги може бути взористе, а стіни мусять бути гладкі. Знов коли стіни мають узір, тоді треба зректися орнаментики на підлозі й обережно орнаментувати тканини. А тому, що тканини здебільшого орнаментовані, а ми ще хочемо додати до них вишивки, то стіни слід достосовувати до них, а не навпаки.

Отже тому засада: до наших

Українська спальня: Вишивковий орнамент введений дуже ошадно. Рідким узором прикрашені морщені завіски, делікатно вишите накривало на ліжко. Ікона обведена вишитим рушником. На столику вишита серветка. До того керамічна лампа з однокольоровим абажуром.

Ukrainian Home: Bedroom with Ukrainian touch. Embroidery decorated curtains, bedspread and napkins. Icon with Ukrainian towel.

тканин і вишивок потрібно стін нейтрального кольору! Це перша передумова українського помешкання і тільки сповнивши її, можемо посуватись далі у нашій декорації.

А тепер приступаємо до прикриття підлоги. Мало хто має справжні українські килими, що їх тепер важко добути. Маємо до вибору орнаментовані (під східній зразок або справжні орієнтальні) або гладкі волохаті (зимові) чи плетені (літні). Руководимось їх доцільністю та орнаменталією. При гладких стінах стушований орнамент килима не буде вражати.

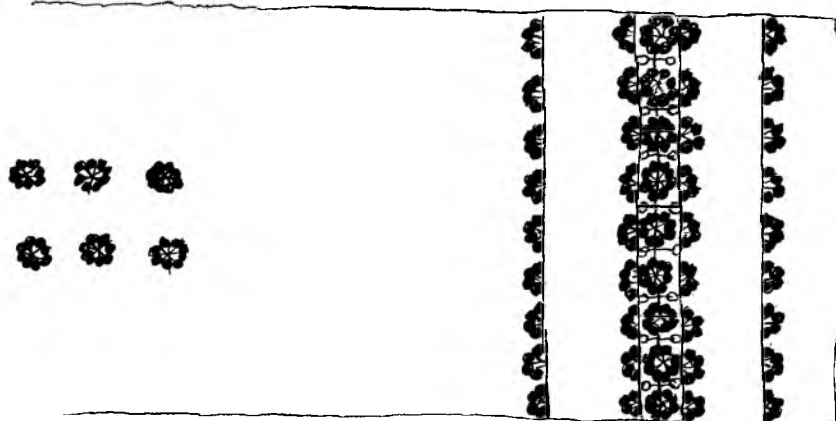
А що з тканинами? Про те, що серед меблевих тканин можемо знайти наші запаскові матеріали, чи мальованки, всі знаємо. Вони можуть пригодитись нам на драперії чи покриття меблів. Кралевецькі рушники, недавно тому імпортовані з України, дають цікаві скатерти або завіски. Плахтові тканини можна повісити над ліжком. А їх доповнюємо вишивками у формі завісок, настільників, доріжок, серветок, рушників.

Чи можна мішати наші регіональні відміни? Про це запитують нас читачки. Бо й справді, як погодити в одній кімнаті ніжну полтавську квітку з важким яворівським узором? Чи можна покласти трипільську кераміку на гуцульську низинку?

Тут радимо бути обережним. Впорядковуючи цю орнаментальну схему, мусимо пам'ятати не тільки про вишивки, але й тканини. Коли в нас червоні драперії з гуцульських запасок, тоді не можемо класти біля них ніжних буковинських узорів. А коли наша драперія з узористої завіски-мальованки, тоді стараємось дібрати до неї легкі бойківські взори в одній-двох красках.

Але при цьому важна ще одна засада. Коли обмежуємо орнаменталію кімнати до двох можливостей — тканини і підлоги — тоді й тут не даваймо їй забагато! На наших рисунках зазначено, які можуть бути вишивки і тканини у вітальні, їдальні і спальні. На тих кількох хатніх предметах, цей орнамент виступить як слід. Його оцінить око й полюбується ним, чого власне хочемо досягнути.

Проект нашої анкети

Вишивана доріжка

Доріжка, вишивана зразком „калінка“ годиться для накриття буфету чи столика в вітальні. Взір уміщений з обох кінців у певному відступі від краю.

Взір „калінка“ з вересневого числа знайшов гарний відгук. Не всі учасниці знали, що цей спосіб вишиття походить із Бучаччини. Але майже всі знайшли відповідне застосування взору. Подаємо проект п-ні Савини Сохоцької з Монреалу:

Городничий порадник

Маю в городі дві яблунки і мимо того, що їх скроплюю кілька разів у літньому часі, яблука хробачливі. Як тому зарадити?

Читачка з околиць Нью-Йорку

Вашу яблунку обпав грізний шкідник, яблунева овочівка „codlin moth“. Це є личинка метиля, що складає свої яєчка у квітову чашу. Боротьба з цим шкідником дуже важна. В стейті Нью-Йорк нераз уся садовина через те хробачлива. Запобігають цьому через загальну гігієну саду: перекопання землі восени під деревами, обтинання в лютому-березні всіх сухих і лишніх галузок, вибирування і нищення падалець та конечне оприскування.

Перший раз слід оприскувати перед розвитком, коли набрякли бруньки. Удруге оприскуємо (це найголовніше) зараз по відквітненні, коли пелюстки квітів уже зачинають опадати, а квітова чаша ще не замкнулася. Потім — що два тижні, себто 5—6 разів упродовж літа, бо часто з'являється

А коли цього орнаменту забагато, та ще й усумніш із різних околиць України, тоді він губиться у надмірі ліній і не доходить до глядача.
Л. Б.

ся і друга генерація яблукової овочівки. На три тижні перед дозріванням садовини оприскувати з огляду на небезпеку затроєння, не вільно. До оприскування вживати арсенових препаратів „Fruit tree spray“. Можна придбати в городничих крамницях, спосіб ужиття на опакуванні. Накладання липких поясів на деревця часто заводять.

Боротьбу з цим шкідником слід провадити дуже інтенсивно і вперто. Запущений сад — це прибіжище всіх шкідників, а яблукової овочівки особливо. Нераз аж по кількох роках впертої боротьби можна її позбутися.

Роман Коцик

ЖУРНАЛ ДЛЯ БАБУСИ

Свою фундацію передплати для бабусі відновила п-ні Антонія Кульчицька з Філадельфії і таку ж передплату відновив 47 Відділ із Рочестеру. Це вже втретє вони фундують її.

Управи хорів „Чайка“ і „Арфа“ в Торонто уфундували 3 передплати для бабусь.

Щира дяка за увагу для самітніх жінок, що для них журнал є потіхою й розрадою!

Коли зміняєте мешкання, не забудьте повідомити нас про зміну Вашої адреси.

- Ukrainian Woman -

Christmas Bells

Among Christmas carols, so popular in America is one, "Christmas Bells," a small melodious song. We hear it often at Christmas time, and little realize that it originated in Ukraine.

Christmas Bells called "Shchedryk," is a special kind of carol. It is not sung on Christmas Eve and holidays, like other carols but on New Year's Eve and later. These carols are called "shchedrivky."

What is the difference? The real Christmas carols in Ukraine refer generally to religious events like the birth of Jesus Christ, the flight to Egypt, and so on. The special carols — we could call them New Year carols — deal with natural events like the farewell of winter time and arriving spring, with praising of natural forces, the sun, the moon, the rain; and the greeting of family members, for whom the carols are sung. Although there are religious moments too, these New Year carols are of older origin. Their motifs reminiscent of pagan times, when the natural forces were worshipped and adjured. They recall the solstice which was celebrated at Christmas time. Therefore, the New Year carols are more joyous than Christmas carols; and are often accompanied by small plays and other programs.

This partition is quite natural. Caroling stems from old pagan rites, and the solstice holiday. With the infusing of Christianity, part of the songs acquired religious content; and were designed for Christmas use. The other part, in the older fashion, expressing joy and spring expectation is sung afterwards. Its most attractive performance is the second Christmas Eve before January 6th, the Feast the Three Kings. Then, in Ukraine, after a High Mass, water was conse-

crated, and the Christmas cyclus was closed.

How did the small carol of Ukraine enter into American Christmas time? After World War I the Ukrainian National Republic sent the renowned choir (Ukrainska Derzhawna Kapella) under the famous conductor Alexander Koshetz through Western countries, including the United States. The small carol they sang delighted everyone; and is now heard every year on numerous records and programs. Although its composer Leonto-

vych is sometimes noted, its homeland and Ukraine is never mentioned. Like many other cultural values, it contributes to world culture.

Let us at last remember its land of origin. Our small "swallow," who came flying from Ukraine, filled up with her softness and beauty. Although not recognized it warms many a human heart at Christmas time with its lovely thought, and its hauntingly beautiful melody.

J. W. P.

Olga Kobylanska

CENTENARY OF OLGA KOBYLANSKA

Olga Kobylanska was born 100 years ago in a small town of Bukowina, the mountain region of Ukraine. As a girl, of a middle class family, she had a limited education. But she completed it through reading, and started to write.

Woman's fate and woman's character were the main themes of her stories. Olga Kobylanska felt the desperate need of the women of her time. Their status was very low then due to prejudices and lack of professional training. Her characters all sought a way out of their dilemma; and struggled bitterly for their independence, as individuals and as women. They succeeded in achieving their objective although it often meant the sacrifice of their personal feelings or simple human happiness.

Her centenary is now being celebrated in Ukraine through a five volume edition of her collected works and a picture of her life, produced by the film industry. One of her novels — "I dug herbs on Sunday morning" was made into a drama for the theater and is frequently played. The Ukrainian theater in Chernivci, Bukowina bears her name.

Beside these human stories love of nature inspired her also.

UNWLA Branch 72 Musicale

NEW YORK — The second annual musicale of "Soyuz Ukrainok" Branch 72, at which young talent is presented to the public, took place at the Ukrainian Institute of America on Sunday, November 3. Miss Christine Osadca, pianist, and Miss Lesia Waskiw, lyric soprano, were the featured musicians.

Miss Osadca attends the Juilliard School of Music where she is a candidate for a Bachelor of Science degree with a major in music. She is also studying piano with Sascha Gorodnitzki, famous concert artist. In addition, she is studying voice. Miss Waskiw, who is majoring in Elementary Education in Newark State College, has been studying voice with Lawrence Davidson of the Metropolitan Opera since 1960.

Miss Waskiw opened her program with a group of Ukrainian songs: Sichynsky's "Babyne Lito," Lysenko's "Oy, Odn Ya Odn Ya Bylynonka v Poli," and a folk song "Vzhe Skhodyt Zoria Veherova," followed by the Puccini aria "O Mio Bambino Caro," which were sung with warmth and sincerity. "All the Things You Are" by J. Kern and "June is Bustin' Out All Over" by R. Rodgers concluded Miss Waskiw's program, and after the latter number, which was especially well done, and an encore the singer was enthusiastically applauded. The promising Miss Waskiw displayed a voice generally clear and pleasant, which combined with her poised and winsome manner, make her an appealing performer.

Miss Bertha Melnik provided the recitalist with admirable accompaniment.

Miss Osadca revealed a strong pianistic technique from the very beginning of her prodigious pro-

As a daughter of the Carpathian mountains she loved them tenderly and found motives for many of her stories from their slopes. Her short stories reflected their majestic beauty.

gram. Her rendition of Bach's Prelude and Fugue in F Minor, the Beethoven "Tempest" Sonata, Opus 31, No. 2, and Brahms Rhapsody, Opus 79, No. 1 was noted for its fine sense of style, warmth of color and imaginative interpretation, while the encore of Chopin's Etude in F Minor, Opus 10 was performed adroitly with the requisite quickness and delicacy. The highly appreciative audience rousing applause applauded Miss Osadca's impressive performance at the keyboard and was most generous in its praise of this talented and exciting young artist.

At the opening of the program, Mrs. Mary Dushnyck, President of Branch 72, welcomed the guests and introduced Miss Shanthi Rangarao of India, an educator, social worker and lecturer, who has the distinction of being the only woman to have received the rank of full colonel in the Indian Army by direct commission. Mrs. Dushnyck had met Miss Rangarao at the ICW Conference in Washington, D.C. last June. Also introduced were Mr. Leo Mol, sculptor of the Taras Shevchenko statue to be erected in Washington, D. C. and Mr. William Dzus, president of the Ukrainian Institute of America, and Mrs. Dzus.

Mrs. Dushnyck then presented Mrs. Anne Harrison, Program Chairman, who introduced the artists.

A social followed the musicale. Mrs. Dora Pifko, Refreshment Chairman, was aided by a committee consisting of the following: Mesdames Nettie Sewicki, Helen Thibodeau, Marie Ricket, Lily Bochonko, and Kay Lucyshen.

Mrs. Mary Lesawyer, Vice-President, Mrs. Anna Bezko, Treasurer, Mrs. Anna Kosciw, Secretary, Mrs. Mary Koval, Program Co-Chairman and Miss Mary Tollock, Ways and Means Comm. Chairman, comprised the Reception Committee.

Mary Dushnyck

Ukrainian Folk Art

It is said that interior decoration began when some unknown genius painted an animal on the wall of his cave. Since that time, each period and each country has contributed something to our homes. If we take the trouble to look into Ukrainian ancestry, we will find there a storehouse of treasures yet undiscovered by home decorators.

The love of ornament and beauty that reveals itself intensely in every sphere of life that penetrates that life, is one of the characteristic features of the Ukrainian people. The past life that made for preservation and continuity of the moral individuality of masses, resulted in the creation of a national art that reached in its manifestation the high levels of perfection.

It may be truly said, the Ukrainians are an artistic race, highly gifted and with a strong leaning towards beauty. The life of the Ukrainian peasant preserved much of the individual, highly artistic and strong characteristics of the spiritual personality of the Ukrainian race.

While the upper classes of Ukrainian community forgot whatever they possessed of their own in the field of art and lived in surroundings borrowed from the west, the peasant folk clung to their own national art. Many aspects of life influence a country's social and economic conditions. The sad history of the Ukraine is full of records of an unequal struggle for preserving the national individuality of its civilization and religion against the pressure of enemies on all sides. Such a state of affairs could not help but be reflected in the national art of the people. Folk art as well as everything else suffered.

The so-called upper classes, those living in cities and influenced by other surroundings, began to lose contact with their own folk art. The demand for objects of adornment began to be satisfied now with factory-made

articles which were quickly adapted to their requirements, rather than with the creations of the peasant's own artistic fancy as was the case previously.

The decline of taste and the flooding of the villages with factory-made goods gradually caused at first a change for the worse in the productions of the people's art, and then the total disappearance of that art. Cities gradually began to lose their national characteristics and so it was only in places far removed from the vanities of modern life, under the thatched roofs of the peasant houses, that Ukrainian art still found hospitality.

Until recently, little satisfaction has been given to the study of this national art of the past and the fact is the more regrettable, when we know that many valuable specimens, which could be found in great numbers a short time ago, have now disappeared. It was only at the beginning of the present century that the real work of study of Ukrainian art commenced with the collecting of specimens in the

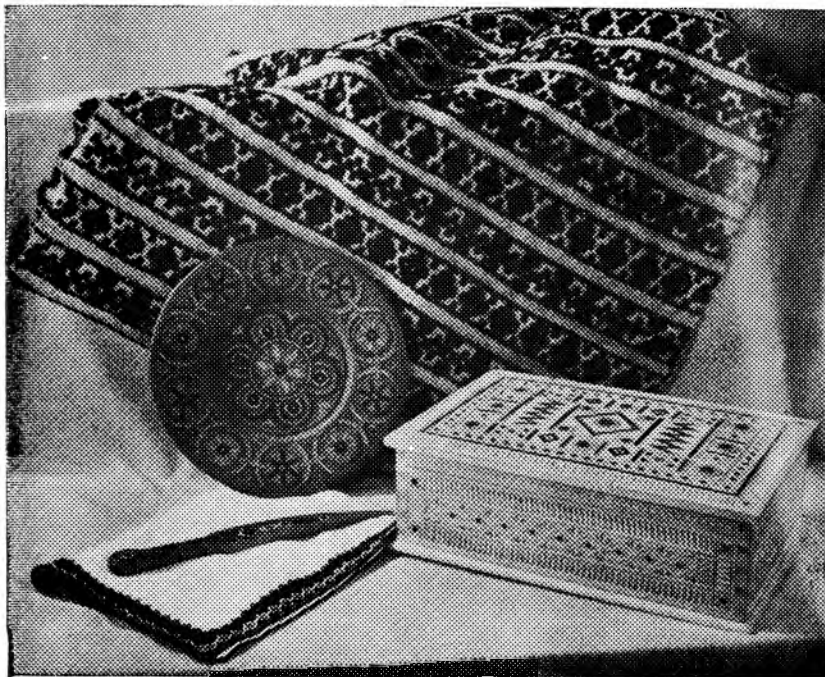
larger centers in the Ukraine as Kiev, Poltava, Chernihiv and others.

A recent contribution on the American side, has been the book entitled "Ukrainian Art" and published by a group of young Americans who, anxious to explore the treasures of their heritage, produced an invaluable book which was a great success as it particularly aroused the interest of Canadians and Americans of non-Ukrainian descent.

There are still many possibilities for the study of this art and for making observations on it as on a living thing. Aside from being highly interesting as a branch of the world's art, the artistic productions of the Ukrainian peasant presents a special attraction for the student as the only surviving remnant of the whole Ukrainian art which flourished vigorously in former times in all classes of the Ukrainian community.

Folk art is one of the most vivid expressions of a country's soul. Let us preserve it.

Emily Ostapchuk

Many objects of Ukrainian folk art can be used in a modern home.

In the Plains

There is a wood. The trees: birches, birdcherry, oaks.

It is autumn. There is a soft rustling on the boughs. Leaves are turning yellow and falling. Sparkling in different colors they burn in the sun like a flame. A brilliant tapestry spreading across the crest of the lofty, rolling mountains and its forested slopes.

A pine is among them. Always a deep green. Its delicate needles and slender, plummy branches murmuring with the slightest breeze.

— Why are you green? The other trees attacked it at once. We are all becoming yellow, red and many colored in the fall. We throw our leaves away. Do you want to make yourself distinct in the wood?

— I am a pine, was the answer.

— What does it mean, a pine? Isn't it a tree, like we are? Aren't you growing? Don't you have your roots in the ground?

— I am a pine, it repeated, modestly but with gentle dignity.

— As long as we live, we are changing our leaves . . . You the only one want to keep your green needles. You make us laugh. Aren't you acting?

Their laugh spread itself through the woods.

When, late in Fall snowflakes flew and covered branches with white, an outrage burst out.

— Aren't you removing your needles? It is time. We forgot long ago our green leaves . . .

— I am a pine, was again the calm answer.

Then they buzzed. — Get out of here. You are not a tree, you are a stranger. Your rules are not natural. It is not possible that a true tree be greening at this time.

The pine lowered its branches to the ground. It had been growing here a long time and keeping its green needles. Its needles became sharp and unfriendly from their insults; and its peak

reached into the sky. It felt lonely suddenly. But, its upright stature attracted the eagle, who came flying, and rested on its peak. He liked this place because he could see over the whole wood.

This lofty bird shunned the plains. He even avoided meeting birds, chirping on oaks and elms. For he was the king of birds.

An old birdcherry eyed him once on the pine's peak.

— An eagle is on the stranger's peak, it shouted. — Isn't it a shame, an insult! How many beautiful young trees are in this wood, birches, birdcherries, elms, beeches. And, he prefers the stranger! Did you hear it? What kind of a tree is it? Let's chase the eagle from there. It stole our bird king.

— It stole him, it stole him — echoed through the woods.

— I am a pine, bravely answered the tree.

— What is a pine? What are your merits? How is your timber? Your only quality seems to be that you are pushing up..

— I am made for eagles, said the pine.

— A new outburst. For eagles! Don't we have our peaks too?

The tree explained again that it was a pine.

A hunter was coming. They complained. — The pine stole the eagle from us.

— Where is he? The hunter lifted his weapon.

— Well, let's chase him. A shot sounded through the woods. The pine peak trembled. The eagle did not move a wing.

The hunter became angry. — Let's burn the pine for its whims.

What fire burst out of it! The great pine tree glowed. Flames glittered between its wide branches like flags; and the golden sparks sprayed over its peak. A column of smoke rose desperately into the air, but there was no rescue. It's precious resin streamed down like tears.

The pine burned, almost in an instant, to its very stump, a sacrifice to jealousy and ignorance.

It became quiet in the woods. Quiet and uniform and dull. Gone was the low murmuring music of the pine, and its exquisite beauty.

And the eagle, king of birds?

He left, angrily flapping his wings. He never returned. He built a nest, high on a rock, and there defends his loneliness...

Lofty and inaccessible, he forgot the birches, birdcherries, beeches and oaks. But the memory of the gorgeous sacrifice of the pine, felled in the plains, never leaves his faithful mind.

Olga Kobylanska

IN MEMORIAM

Members of Chapter 37 express their deep sympathy to Stella Fedyk, on the death of her beloved father, Yakow Karman.

In lieu of flowers a contribution to press fund, OUR LIFE, has been made.

Anastasia Volker

In lieu of flowers a contribution has been made to the Press Fund of OUR LIFE in memory of Peter S. Zaporozhnetz.

Wm. and A. Volker

REGIONAL HUTSUL

COSTUME

for women

Delineation Sketch with

samples of material

Price \$1.00

OUR LIFE

Edited by Editorial Board

Published by the Ukrainian

National Women's League

of America, Inc.

4936 N. 13th St.

Philadelphia 41, Pa.

Ukrainian Dishes

NEW BOOKS

Lubow A. Kyivska: **Ukrainian Borsch, Varenyky and Other Dishes.** With a foreword by the author. 32 pages. Price \$1.00.

In writing this booklet, the author especially had in mind young Ukrainian Americans and Canadians of the second and third generation who begin to forget their mother's tongue and the flavor of their cooking. For their sake she compiled these recipes, arranging them after their kind.

The contents include soups (7 kinds of borsch), appetizers and luncheon dishes, meats, doughs and desserts. Each section has its own characteristics, made with care and scientific approach. Recipes were contributed by many Ukrainian homemakers and tried out and adjusted by the author.

After Natalia KostECKa's and Savela Stechishin's Ukrainian cook books this is the third one published in English. As we wish to present our traditional cooking to the English speaking world and to stress its true origin — we welcome the small booklet heartily.

As samples we give a few recipes from the book.

Borshchok

Unlike the old borshch, in which other meats may be substituted for the beef, borshchok must be prepared from a very strong beef broth.

2 pounds of breast of beef
1 parsley root
2 onions
2-3 laurel leaves, salt, a few whole black pepper grains
5-6 beets, lemon juice or sherry for flavor
2-3 egg shells

Prepare broth out of meat, spice and onions. Wash, peel and cut beets, except one which is reserved for future use if needed. Simmer the beets in a little butter for about 30 minutes. Meanwhile skim the broth and take off most of the fat, and strain.

To this cold or cool broth, add egg shells and beets, and simmer 15 minutes to one-half hour. Taste, add salt and lemon; if the borshchok is red enough, dispense with the extra beet, otherwise grate it raw and add. Bring to boil, strain if necessary, and flavor with lemon or sherry. Remember to add the wine when the soup is done so as to keep the flavor — 1 to 2 teaspoons per soup plate. As borshchok is served as a clear soup (preferably in cups), small nalysnyky or pyrizhky with meat or other filling may be offered with it. Sufficient for 8-12 persons.

Beetke (cutlets) in sour cream

1 pound beef, ground twice
1 onion, diced and fried golden brown
3 slices stale bread
1 tablespoon flour
¾ cup sour cream
bread crumbs

Soak bread in warm water and squeeze out almost dry. Mix with other ingredients and add salt and pepper to taste. Form into eight cutlets, roll each cutlet in bread crumbs, and slash in a diamond pattern. Fry the cutlets in butter and remove from skillet. Blend flour and butter in the skillet and add one-third cup water. Boil a few minutes, stir in the sour cream, heat to boiling point, and pour over the hot cutlets.

WOMEN BANDURISTS CAPPELLA

There is a musical unit in Detroit, Mich., we can be proud of. A Cappella of Women Bandurists was created five years ago under the leadership of Petro Potapenko. This talented conductor built up gradually a women's choir, and instructed a group of bandurists.

The Bandura is an ancient Ukrainian instrument. It requires a subtle musical ability and a good musical ear. The instrument itself must be manufactured by

UCCA ON THE NATIONAL LEVEL

1. The November 1 issue of *The Washington Post* published the letter of the UCCA president, criticizing the paper's vicious October 18 editorial "The Shevchenko Affair." As was expected, certain portions of the letter were deleted. Other critical letters also were published; and to the credit of their writers, they brought out many convincing points. No one should miss this opportunity to expose the malicious character of *The Post's* attacks. The issue is greater than just the statue. As the UCCA president pointed out, "The statue is obviously not for those who would appease Moscow by burying or distorting truths which are essential to our national interest."

2. In further developments on the Shevchenko project, the UCCA president sent another letter, dated November 4, rebutting the scandalous *Washington Post* editorial "Monument to Ignorance." The letter, which at this stage may not be published, stresses, "Your November 1 editorial is genuinely a "Monument to Ignorance." One solid result of this continuing action has been the excellent article on "The Status of a Statue," written by Robert J. Lewis in his column *Cities and People*. It appeared in the November 10 issue of *The Sunday Star*. Mr. Lewis who deserves all our praise, quotes President Kennedy on Shevchenko: "His work is a noble part of our historical heritage."

specialists. The choir and the bandurists form a unit, specially able to perform folk songs.

This Cappella of Women Bandurists performed in all major Ukrainian communities. Its repertoire is growing. On the occasion of its fifth anniversary its popularity was confirmed by many articles and greetings.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

П'ЯТНАДЦЯТИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО ДВНАДЦЯТЕ

ХРИСТОС РОДИВСЯ!

Тими радісними словами провід СФУЖО вітає свої складові організації з усіма їхніми членками та посилає найкращі побажання з нагоди нового 1964 року.

Саме тепер, коли на наші Рідні Землі іде посиленний наступ русифікації, а на нашу Церкву наступає нова хвиля терору, мусимо скріпити нашу єдність. Тільки з'єднаною дією зможемо допомогти нашому народові перетривати це нове лихоліття! Йдемо на зустріч Новому Рокові з вірою у поміч Божу та надією на нові сили!

ОЛЕНА ЗАЛІЗНЯК, голова

ОЛЕНА ЛОТОЦЬКА
МАРІЯ КВІТКОВСЬКА
містоголови в ЗДА

СТЕФАНІЯ САВЧУК
МАРІЯ ДИМА

МАРІЯ СОЛОНИНКА
містоголови в Канаді

Д-р ВАЛЕНТИНА ВОРОПАЙ
містоголова в Європі

ОЛЬГА ГОРАЧУК
містоголова в Півд. Америці

ІВАННА МАМЧАК
містоголова в Австралії

На закінчення п'ятнадцятого року

Біжучий рік праці, що позначився оживленою діяльністю Централі і Референтур, пройшов під кличем проведення в житті постанов Конференції Управи СФУЖО, що відбулася в Торонто в грудні 1962 р. Постанови ці були вислідом основного і всебічного обговорення всіх проблем і потреб СФУЖО на довгий протяг часу і в тому напрямі ішла продовж року праця Управи в Референтурах і Комісіях Федерації, а за їх сугестіями в складових організаціях СФУЖО.

Багато уваги присвячувано організаційній діяльності. І сама згадана вище Конференція Управи і представниць складових організацій ЗДА і Канади мали за завдання обговорення організаційних проблем, поглиблення та поживлення праці і пристосування до обставин кожного терену. Від деякого часу планована в тій цілі Конференція Європейських складових організацій стала вже дійсністю і відбулася в Англії в Ноттінгемі від 14—18 листопада.

Склалося так, що якраз у 1963 році припадали Загальні Збори деяких Централь, що відбуваються що два чи три роки. Отже відбувся Загальний З'їзд Об'єднання Українських Жінок Німеччини, Організації Українських Жінок Англії, Об'єднання Українок Бельгії, Українського Жіночого Союзу Австрії і Союзу Українок Франції, на яких вирішувано справи власних централей і їх відділів як і спільних завдань жіночих організацій вільного світу, приналежних до СФУЖО. В першу міру справ, зв'язаних із Конференцією в Європі. На канадійському терені відбулася цілком самостійна, незалежно від братніх організацій ХХ-а Конвенція ОУК, а в рямцях своєї партійної централі З'їзд Об'єднання Жінок Ліги Визволення України. А також єпархіяльні відділи Ліги Українських Католицьких Жінок Торонта й Едмонтону відбули свої З'їзди у підготові до доміняльного ювілейного з'їзду ЛУКЖ в найближчому часі. У ЗДА відбув свою

Конвенцію Український Золотий Хрест.

Жіночі організації Південної Америки висловили на своїх зборах бажання відбути в майбутньому і на їх терені Конференцію СФУЖО, як це сталося в Північній Америці й Європі.

З думкою про поширення та поживлення праці на майбутнє проводиться в більшості осередків відмічення 15-тиліття СФУЖО в різних формах. Будь-то як сходини членок з інформативними доповідями в низових клітинах, будь-то з імпрезами для громадянства в більших осередках. У Торонто перевели з того приводу зустріч з п-ні Марусею Бек по її повороті з України, а в Дітроїті получили відмічення 15-иліття СФУЖО з передачею літературної нагороди для Ганни Черинь. У Нью Йорку і Філадельфії улаштовано Студійні Дні СФУЖО.

Членки монтреальської ЛУКЖ і інших організацій відбули спільну поїздку до Оттави на могили покійної Голови СФУЖО Олени Кисілевської. З думкою про поширення організаційної сітки проводиться акція за придбання членок-прихильниць.

Цьому сприяє також пресова референтура, а п-ні Ірина Пеленська, що стала на місце покійної К. Гардецької пресовою референткою СФУЖО, започаткувала вже циклоstileвий кварталник, бюлетень СФУЖО під назвою „Українка в Світі“ і до спілки з редакторкою п-ні Лідією Бурачинською англомовні Вісті СФУЖО для інформації чужинних жіночих організацій і тих наших жінок, що не читають по українськи. Так англомовні „Вісті СФУЖО“ як і „Українка в Світі“ знайшли живий відгук серед організацій і окремих читачок.

(Докінчення буде)
Олена Залізник

П'ятнадцятиліття СФУЖО в Дітройті

Наші складові організації в Дітройті провели з успіхом Вечір, що може бути зразком вдалого відзначення 15-ліття. Дня 19. жовтня 1963 його відкрила п-ні Анастасія Вокер, містоголова Союзу Українок Америки. З черги п-ні Марія Квітковська, містоголова СФУЖО і голова Укр. Зол. Хреста виголосила доповідь про 15-літній шлях СФУЖО. Цей огляд умістив важливі етапи нашого шляху та з'ясував коротко провідні ідеї СФУЖО. Довше спинилась доповідниця на Літературній Нагороді СФУЖО, фундації Марусі Бек, що провела вже чотири Літ. Конкурси. На його ж ґрунті постали Гуртки Книголюбів, що мають ширити замишування до української книжки. Лавреаткою цього річного Конкурсу є присутня тут письменниця Ганна Черинь, що за свій спогад „Під бомбами Берліну“ одержала одну з нагород.

У програмі Вечора були ще дальші точки. П-ні Доня Демрей відспівала при супроводі п-ні Сої три пісні, одну з них Ганни Черинь „Любисток“, що її Гр. Китастих поклав на ноти. Літературні Конкурси описала точніше п-ні Дарія Бойчук, голова Гуртка Книголюбів. Вона додає в них реакцію проти поневолення нашої літератури в Україні, що повинна слугити для вияву думки жінки-письменниці у вільному світі. Дальше подала характеристику життя і творчості Ганни Черинь.

П-ні Святослава Березовська прочитала уривок із нагородженого спогаду „Під бомбами Берліну“, що публіка з зацікавленням вислухала.

Тут запрошено до слова фундаторку нагороди п-ну Марусю Бек. Вона розказала про те, що її спонукало до того почину, що виявився корисним, бо досі в Конкурсі взяли участь цілий ряд письменниць і відкрито ним нові таланти. Тут п-ні Бек вручила лавреатці нагороду, п-ні Квітковська удекорувала її корсажем, а п-ні Вокер сказала, що повідомила про те літ. редактору американської газети і вручила йому переклади з творів Ганни Черинь.

На закінчення Ганна Черинь прочитала два вірші й уривок із поеми „Слово“ та сатиричний етюд „Українська муза на еміграції“. Признанням за нові твори та гарне відчитання публіка сприйняла все надзвичайно тепло. Подякою лавреатці, учасникам ве-

чора та публіці закінчила п-ні А. Вокер офіційну частину, після чого відбулася товариська зустріч при чаю.

Оце відзначення 15-ліття СФУЖО залишились в присутніх гарним спогадом завдяки видимим успіхам праці, що нею є підтримка українських письменниць та зустріч із ними. С. П.

ЕВРОПЕЙСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ СФУЖО

Згідно з запланованою програмою Конференція СФУЖО розпочалась Богослуженням дня 14. листопада 1963 у Нотінгемі, Англія. Першого дня після відкриття вибрано Президію, Номінаційну і Резолюційну Комісії. Слідувала доповідь представниці СФУЖО п-ні Ірини Павликовської про ідейні основи і працю СФУЖО. Того ж дня по полудні слідували звідомлення всіх європейських складових організацій.

Дня 15. листопада обговорено внутрішню працю складових організацій у ділянці організаційній, культ.-освітній, виховній, сусп. опіки, преси і нар. мистецтва. Відбулась дискусія на доточні теми.

Дня 16-го листопада представниця СФУЖО п-ні І. Павликовська зложила звіт про зв'язки СФУЖО. Доповідь про зв'язки наших складових організацій в Європі виголосила п-ні інж. Зінаїда Витязь із Бельгії. По полудні того ж дня обговорено фінанси СФУЖО. Слідував звіт Номін. Комісії, резюме нарад і відчитання резолюцій.

На зустрічі з громадянством, що відбулась 17. листопада п-ні доц. Олександра Сулима-Бойко виголосила доповідь „Положення української жінки на рідних землях“. П-ні І. Павликовська промовляла на тему „Організаційні справи СФУЖО“.

На цьому Європейська Конференція СФУЖО закінчилась. Спільні наради й обмін думок дали корисний вислід та багато спонук до дальшої праці.

Делегатками складових організацій на Європейську Конференцію були: пп. Анастасія Остап'юк і Уляна Андрущенко (ОУЖ Англії), пп. Люба Вітошинська і Віра Дратвінська (Союз Українок Франції), доц. Олександра Бойко-Сулима і Люба Чайковська (ОУЖ Німеччини), інж. Зінаїда Витязь і Софія Зелена (Об'єднання Українок Бельгії), п-ні Анна Сапрун (Укр. Жін. Союз Австрії).

Радна м. Дітройту Маруся Бек вручила уфундовану нею нагороду 4-го Літер. Конкурсу СФУЖО лавреатці Ганні Черинь

Councilwoman Mary Beck handed the Literary Award to writer Hanna Cherin, in Detroit, Mich.

ДО 5. ЛІТЕРАТУРНОГО КОНКУРСУ СФУЖО

На запрошення Комітету Літ. Нагороди СФУЖО до Жюрі 5. Літ. Конкурсу СФУЖО ввійшли — ОКСАНА КЕРЧ, Д-Р ГРИГОРІЙ ЛУЖНИЦЬКИЙ та ІРИНА ВИННИЦЬКА-ПЕЛЕНСЬКА. Щиро дякуємо цим діячам літератури за їх ласкаву згоду.

Пригадуємо ще раз умовини Конкурсу:

Предметом Літ. Конкурсу є оригінальна сценічна п'єса або інсценізація існуючого літ. твору, в осередку якого стоїть замітна жіноча постать. На нагороду призначено по 100 дол. за оригінальний твір і інсценізацію. Реченець закінчення Конкурсу: 31. березня 1964 року.

КОМІТЕТ ЛІТ. НАГОРОДИ

НА БЮЛЕТЕНЬ СФУЖО

Перше число бюлетеню „Українка у світі“ досягнуло вже наших складових організацій та членок-прихильниць. Наспіло багато листів із прихильними відгуками. Прийшли також пожертви, що їх із радістю подаємо до відома:

По 5 дол.: пп. Осипа Грабовенська, Ніна Лужницька, Зеновія Терлецька; по 3 дол.: Округна Рада США в Ютиці; по 2 дол.: п-ні І. Пеленська; по 1 дол.: пп. Ірина Павликовська, Татяна Горащенко. Щире Спасибі!

Чи Ваша приятелька вже має „Наше Життя“? Якщо ні, то подаруйте їй його з нагоди свят чи іменин!

Із життя наших Централь

СОЮЗ УКРАЇНОК АВСТРАЛІЇ

Відділ СУА ім. О. Теліги в Перті під головуванням п-ні Ю. Липко влаштував 21. липня 1963 концерт у честь

інсценізацію „Грішниця“ провели пп. А. Грузевич і О. Глонюк

Ukrainian Women's Ass'n in Australia celebrated the 50th anniversary of Lesya Ukrainka dramatizing one of her poems.

Лесі Українки. В програму ввійшов уривок із „Лісової Пісні“, інсценізація „Грішниця“ та виступ жін. хору під орудою проф. Шигимаги. Доповнили це — фортепіанове сильо М. Мельничук, сольоспів п-ні З. Дошак і деклямації дітей.

Всі точки були виконані бездоганно і залишили в присутніх глибоке враження.

СОЮЗ УКРАЇНОК АРГЕНТИНИ

Заходами СУА створився Жіночий Міжорганізаційний Комітет для влаштування концерту в честь Лесі Українки. Дня 25. серпня 1963 відбулось це в залі „Просвіти“. Академію відкрила голова Комітету п-ні Ніна Онацька, а доповідь виголосила п-ні Ольга Бандура. В програму ввійшли виступи хору філії Товариства „Просвіта“, виступ двох бандуристів і дует пп. Чорного і Мосори, що його відспівали під супровід бандур і кілька деклямацій. Найбільш удалою точкою програми була інсценізація „Грішниця“, що її відіграли пп. Дончук, Рубінець і Качанівська.

УКРАЇНСЬКИЙ ЖІНОЧИЙ СОЮЗ АВСТРІЇ

Дня 7. жовтня 1963 перші повакаційні сходини Укр. Жін. Союзу були

присвячені пам'яті Олени Степанів. Їх відкрила голова п-ні Анна Жук і пригадала, що Олена Степанів належала до першої Управи Союзу. Повстанням із місць і мовчанкою присутні вшанували її пам'ять. Потім спогадами про цю видатну діячку поділились пп. М. Грех-Рис, теж колишня січова стрілка. Про свої зустрічі з О. Степанів у громадській праці розказала п-ні Марія Донцова і К. Гладилевич. Сходини закінчились оглядинами книжки проф. А. Єнзена „Слов'янські народи у світовій війні“, де зміщена світлина Олени Степанів.

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК АНГЛІЇ

Дня 20. жовтня відбулись у Менчестері загальні збори ОУЖ. О годині 10-тій рано о. парох Гаврилюк відправив Службу Божу в наміренні ОУЖ. Цьогорічні збори проходили під кличем 15-ліття організації. Після звітів членок Гол. Управи делегатки висловили кілька думок про потребу тісного контакту Гол. Управи з членством у терені. Продискутовано новий проєкт правильника ОУЖ ВБ та прийнято його.

До нової Гол. Управи ввійшли: п-ні Анастасія Остап'юк, голова, п-ні Ульяна Андрущенко, містоголова та вих. референтка, п-ні Микитин, секретарка, п-ні Леся Марків, скарбничка, п-ні Ніна Марченко, редакторка жін. сторінки. Референтками стали: п-ні Тетяна

Найдан, організаційною, п-ні д-р Валентина Воропай культ.-освітньою, п-ні Люба Стадник сусп. опіки. Референтуру нар. мистецтва обняла п-ні Барвара Саранчук із допомогою пп. Гложик і Деремєнди. Вільні члени — пп. Драбат, Голубович і Капустинська. До Контр. Комісії ввійшли: п-ні Зінаїда Голиш, голова, пп. Віра Загаєвич і Софія Стецько, членки.

ПОЖЕРТВА

Організаційні завдання ставлять усе нові вимоги до фінансових засобів СФУЖО. Пам'ятаючи це, Фінансова Комісія СФУЖО в Торонто дбає про додаткові фонди й прислала недавно тому 89.26 дол. на ту ціль. Щире Спасибі!

НА ЄВРОПЕЙСКУ КОНФЕРЕНЦІЮ СФУЖО

Європейська Конференція СФУЖО, що про неї звіт іде на іншому місці, вимагала не тільки дбайливої підготовки, але й поважних фондів. Враховуючи це, наші складові організації прислали пожертви на ту ціль. Насліло від Союзу Українок Америки 50 дол., від Об'єднання Жінок ЛВУ 25 дол. Секретарка СФУЖО п-ні д-р Парзуняк зложила 10 дол. Щире Спасибі!

Не маєте змоги активно працювати в Відділі СУА? Вступіть все ж таки, бо Ваша приналежність і Ваша вкладка скріплюють жіночий рух.

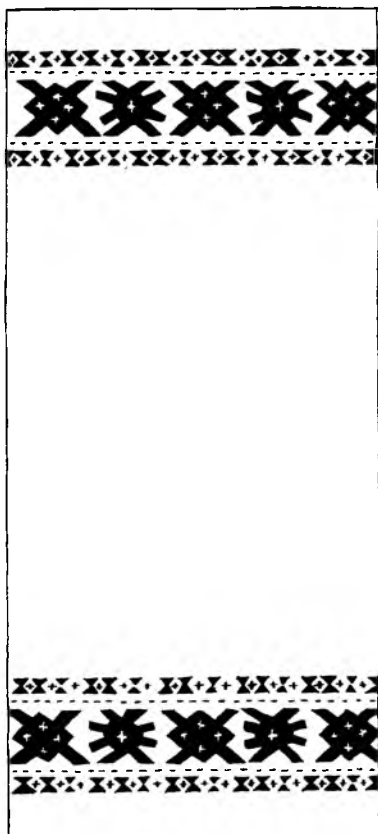

Гурток Об'єднання Українських Жінок у Нотінгемі, Англія, влаштував дитячу забаву з показом вишиваної суконки.
Branch of Ukrainian Women's Organization in Nottingham, England, arranged a party for children in embroidered dresses.

Українська ВИШИВКА

ДЕКОРАТИВНИЙ РУШНИК

Декорування наших ікон рушниками — це стародавня прикмета української хати. Її зберігаємо в нашому по-

Проект рушника
Ukrainian towel.

мешканні й тепер, стараючись надати цьому звичаю мистецьких рис.

Бо ж не кожен рушник підходить для такої цілі. Колись у давнину оті „кілкові“ (так звали рушники для декорування ікон) були особливо довгі. Бо в кожній хаті „на покутті“ висів цілий ряд ікон, що їх треба було рушником обрямувати. А в сучасному мешканні ікони приміщуємо відосібно, чи то на покутті, чи то над ліжком. Отже розмір рушника зменшився.

Стараємось достосувати його до розмірів картини. Хочемо, щоб він дійсно обвів ікону другою рамою й не сягав довше чи коротше першої, або надто не відбігав від того.

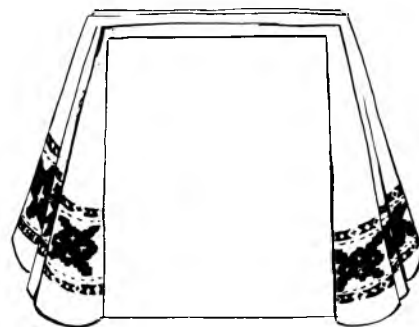
Матеріал. Тут годиться тонке льня-

не полотно або в крайньому разі паннама, що добре складається у складки. Інший матеріал (батист, мушлін) здувається.

Розмір рушника залежатиме від величини ікони. Все ж стараємось, щоб ширина рушника не перебрала $\frac{1}{2}$ ярда або й була менша. Ширший рушник трудно уложити над картиною.

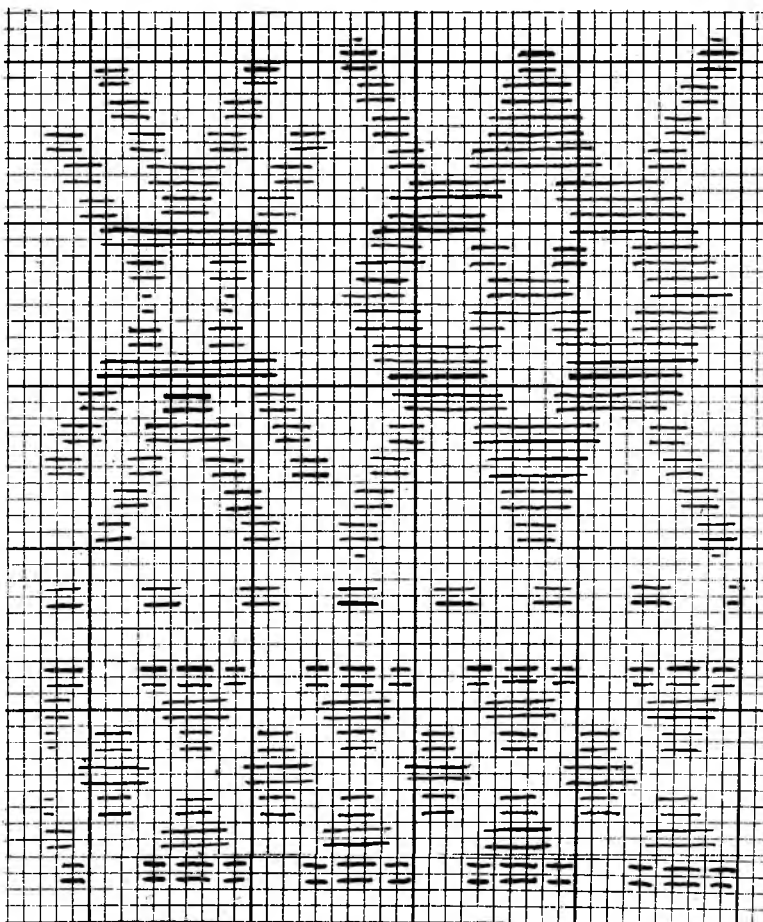
Вишивка. Для декорації підбираємо виразистий взір, що його здалеку добре видно. Може бути геометричний або квітчастий, це не важно. Лиш треба добре дібрати його ширину. Надто широкий взір перевантажить рушник, а надто вузький згубиться.

Приміщення рушника. Уклад рушника, що поданий на рисунку, добре годиться до відосібною ікони. Для

Вишиваним рушником обводимо ікону
Ukrainian icon decorated with towel.

цього рушник складаємо у повздовжні складки, а коли полотно туге, то й
(Докінчення на ст. 40)

Взір на рушник
Towel design.

НА СВЯТ-ВЕЧІР

В Україні нашій діти
Кутю родичам носили
На Свят-Вечір.
Ялинок сіяли віти,
Серденька в дітей раділи
На Свят-Вечір.
Бо всі тепло їх вітали,
Подарунки роздавали
На Свят-Вечір.
За святковий стіл саджали,
Колядок дзвінких співали
На Свят-Вечір.
Свічечки кругом горіли,
Мов зірки в ясном небі,
На Свят-Вечір.
Діти Господа молили,
За батьків своїх й за себе
На Свят-Вечір.
Хай молитва лється й нині
По далекій всій чужині
На Свят-Вечір.
Помолімся за Україну
Нашу Матінку єдину,
На Свят-Вечір.

Петро Кізко

Я ПІДУ В ДИТЯЧИЙ НАШ САДОК

Я піду в дитячий наш садок,
там навчуся віршиків і казок.
Всі тобі, бабусенько, розкажу
перше ніж на гойдалку побіжу.

А тепер не хочу я забавок,
заспівай, бабусенько, хоч разок,
гарну мені пісеньку заспівай
про ту саму курочку заспівай:
„Семенаста курочка і чубок,
а на правій ніженьці мотузок“.

Г. Чорнобицька

ГОДИННИК

Тік-так, тік-так, тік-так-так,
Я завжди іду отак:
Ні повільно, ні зашвидко,
Я іду, хоч і не видко!

Хто зі мною йде до школи —
Не запізниться ніколи.
Я завжди іду отак:
Тік-так, тік-так, тік-так-так...

Леонід Полтава.

ЛІЧИЛКА

Раз, два, три!
Раз, два, три!
Дули дмухали вітри.
Дули, дмухали щосили
і горіхів натрусили.
Натрусили так багато,
поспішаємо збирати!
Раз, два, три!
Раз, два, три!
Біжимо ми як вітри,
а жмуритись будеш ти!

Г. Чорнобицька

КОЛИСКОВА

Люлі — люлі — люліно,
Засни мала дитино.
Коток буде воркотать,
А дитина буде спать.
Аа — аа коточок,
Аа — аа сіренький.
Коли б такий другенький,
То ходили б ночувать,
Дитиночку колихать.
В нас дитинка малесенька,
Вона спати радесенька.
Аа — аа — а!

Лисиця і синичка

(Народня казка)

Одного дня лисиця впала в яму.
Близько до ями було дерево, а на
дереві синичка робила своє гніздо.

Лисиця довго лежала в ямі, спостерігаючи синичку, як вона носила птачки і вкладала один на другий, будуючи гніздо. Нарешті вона сказала: — Що ти там, синичко, робиш вгорі?

— Роблю гніздо.

— Навіщо тобі потрібне гніздо?

— Вивести моїх діток там.

— Дістань мені трохи їжі, синичко! А якщо не дістанеш, то я подушу всіх твоїх пташенят.

Бідна синичка думала, та й думала: як їй дістати щось їсти для лисиці? Тоді вона полетіла в село й принесла зі собою курку. Лисиця зжерла курку, а тоді й каже: — Ти принесла мені їсти, чи ж не так, синичко?

— Так, принесла.

— Тепер принеси мені пити.

Бідна синичка думала та й думала; як же їй здобути щось пити для лисиці? Тоді полетіла в село й принесла лисиці трохи води. Лисиця випила воду й сказала: — Ти принесла мені їсти, чи не так, синичко?

— Так, принесла.

— Ти принесла мені води, чи не так, синичко?

— Так, я принесла.

— Тепер допоможи мені вилізти з ями.

Бідна синичка думала та й думала, як їй витягнути з ями лисицю. Тоді вона почала збирати птачки, гілочки, шишки й кидати в яму. Нарешті вона накидала так багато, що лисиця змогла злізти на горбок і вискочити з ями. Коли лисиця вибралася нагору, вона лягла під дерево.

— Добре, синичко! Ти дістала мені їсти, чи ж не так було?

— Так, я принесла.

— Ти принесла мені пити, чи ж не так?

— Так, я принесла.

— Ти допомогла мені вилізти з ями, чи ж не так?

— Так, я допомогла.

— А тепер розвесели мене, щоб я сміялася.

Бідна синичка думала та й думала: як їй розвеселити лисицю так, щоб вона сміялася.

— Я полечу, а ти біжи за мною, лисице! — сказала вона нарешті. Синичка полетіла в село й сіла на стовбчику, коло воріт, а лисиця лягла під ворітьми. Тоді синичка почала жалібно: — Дай мені, пиріжок, добра господине! Дай мені пиріжок! Пиріжок! Пиріжок!

Собаки почули синичку, повискакували з будки, побачили лисицю і розідрали її на шматки.

Переказала Ольга Литвин

З колядою

Різні гарні звичаї панують у нас, на нашій славній Україні у час Різдвяних Свят. — Є от такий звичай, що ввечері, по Святій Вечері, малі діти, похресники, йдуть з мамою або з татом, у відвідини до хресних батьків, із подарунками. Це називається: нести коляду.

А цього Свят-Вечора, про який тут мова, малий Юрко мав іти до своєї хресної матусі. Його мама приладила подарунок: наклала на тарілку солодких коржиків, пиріжків, горіхів. Все це зав'язала у чистеньку вишивану хустину і дала Юркові в руки: — Ти понесеш матусі коляду! За хвилину і я зберуся. Підемо.

— Ні, ні, мамо, я сам піду, я вже великий; таж мені вже давно пішло на четвертий рочок. Я знаю, де хресна матуся живуть: от просто вулицею, а потім вбік вуличкою і тут уже їхні ворота — це так близько!

А мама: — А може Василько тебе проведе? (себто старший брат).

— Е, ні, не треба мені Василька — знову Юрко — я сам! Я знаю, як у них двері отвараються і знаю, як їх поздоровити: О, так: — Вітаю вас, хресна матусю, з колядою. „Христос Раждається!“

— Ну, то йди, синку! — так мама — а скоро вертайся!

Мама провела Юрка до воріт і він пішов.

Надворі ще не дуже було стемнілося. Біленький сніг під ногами скрипів: рип-скрип. — Десь недалеко колядники співали. Юрко йде такий радий. Думає, чим то його хресна мати обдарує. Так собі ступає весело і гадки не має, не боїться.

Коли тут нагло і несподівано, ні звідси, ні звідти, якийсь кудлатий собака перебіг йому дорогу. Юрко здригнувся.

А той собака не побіг далі, о, ні! Прямо заступив йому дорогу, підніс морду вгору і давай нюшити Юркову коляду носом: нюх-нюх. Юрко, хоч боявся, крикнув: — А підеш ти, Босий!

А пес ні! Ані руш. То ходить кругом, то плентається йому попід ноги, то брехне: гав-гав, то виска-

лить зуби. — Страшно! Ну, не пускає йти далі.

Хлопчик підніс свою коляду високо понад голову, відступає взад аж попід пліт, думає, що збудеться тої напасти. А собака услід за ним.

— Почекай — подумав хлопчик — дам тобі пиріжок, але пусти мене! — Добув і кинув пиріжок, який собака зловив у повітрі, мов яку муху. Що йому один пиріжок! І той не поміг. Що Юрко вперед, то собака далі не пускає...

Ой, Юрку, Юрку! А де ж ти чував, щоб собака поласувавши вступився? — Ой, малий ще Юрко багато дечого не знає...

Але мало того! Чи то запахли Юркові пиріжки на всю вулицю, чи хто дав іншим собакам знати, що тут роздаються пиріжки. Несподівано почувалась збоку ще інша собача лайка, та й миттю, до цього одного прилучились ще інші два кундиси. Аж тепер буде Юркові! Всі три собаки взяли його

між себе, оточили, приперли до плота. І — то брешуть, то шкірять зуби. Що то буде?

Бачить Юрко, що йому нема іншої ради, як кидати їм пиріжок за пиріжком; незабаром викидав собакам усе, що мав — усю коляду. І таки далі не рухаються з місця, гарчать — брешуть: Гав-Дяв! — мовляв, давай ще, а ні, то біда буде. — Тай наш Юрко в плач: — Мамо, ой, мамо! — Хухає у змерзлі ручки, сльози втирає.

У цю сумну хвилину близько почувся якийсь гамір. То колядники наблизились. Глянули, а тут біля плота хлопчик, а довкола люти собаки гарчать.

Ух, як вони не затупотять, не заграмають на собак: — А пішли, собаче кодро! А цур вам! Та з палицями до них; геть прогнали, що й духу не стало. Тоді Юрка розплатили про все.

— Та я — сказав хлопчик крізь плач — до хресної матусі з колядою.

— А де ж тая коляда? — таж у тебе порожня хустина!

(Докінчення на ст. 40)

Всі три собаки взяли його між себе...

Вітаємо!

Ми закінчили перегляд Окружних Рад і Відділів СУА, що зголосили нам приріст свого членства. В попередньому числі подали ми тих, що найкраще працювали в 1962-63 рр.

А тепер вітаємо на наших сторінках тих членок, що об'єднались у нові Відділи в біжучому році. Хоч Відділів таких є п'ять, проте ми вибрали з-поміж них два найдалше на захід висунені. Вітаємо їх щиро-сердечно в нашій сім'ї!

75 ВІДДІЛ СУА, ДЕНВЕР, КОЛО.:

Стефанія Акулова
Леся Беймук
Марія Биковська
Марія Венжівська
Генрика Власенко
Марія Горчаківська
Стефанія Дутчак
Галина Завадович
Анастасія Загугиниць
Ірина Кальба
Софія Карабай
Дора Колтунюк
Олена Кротюк
Лідія Кузьмович
Стефанія Левченко
Ірина Маренін
Н. Макольондра
А. Моралевич
Емілія Мотник
Анна Олексієнко
Олена Оришин

Ірина Прокоп
Люба Смаль
Стефанія Стебельська
Анна Чайківська
Марія Фіглюс

77 ВІДДІЛ СУА, ФІНІКС, АРІЗОНА:

Дора Бакович
Леся Бакович
Наталія Бревка
Фаїна Василенко
Марія Винничок
Надія Комарницька
Кароліна Литвинишин
Антоніна Лисенко
Марія Ліневич
Ірина Ломей
Марія Сисин
Анна Терлюк
Анна Шалаута
Марія Шалаута
д-р Домна Ясінчук

ЕКЗЕКУТИВА СУА

ПОДЯКА

Прощання, що його влаштував мені наш Відділ дня 20. жовтня, глибоко зворушило мене. Гарні квіти, скромний дарунок і теплі слова були для мене доказом, що моя праця, пророблена у Відділі, не була даремна. Та найбільше відчула я це в теплом настрою та щирих словах членок. З тієї нагоди складаю 5 дол. на прес. фонд Нашого Життя й прохаю прийняти мою подяку.

Фалина Войтович
б. голова 57 Відділу СУА
в Ютиці

ПОДЯКА

Складаю щирю подяку п-ні Залуцькій та її матері за жертвенну опіку під час моєї довгої важкої недуги. Отцям з катедри Непор. Зачаття, а зокрема нашому дорогому о. Парохіві, за їх

молитви, розраду та поради. Обом Марійським Дружинам за Служби Божі й молитви. Спеціально дякую Екзекутиві СУА за чудового листа і всім членкам, що до нього дописалися. Нехай Господь охоронить вас від несподіваного лиха!

Зеновія Терлецька
Філадельфія

ЩЕДРИЙ ДАР

Культ.-освітні матеріали СУА збагатились новими здобутками. Наш достойний композитор Ярослав Барнич скомпонував для жіночих хорів нові пісні, а саме „Наш Львів“ до слів Нестора для жіночого квартету і „Ой, маю я чорні брови“, народню пісню на жіночий хор із фортепіаном. За це збагачення нашого репертуару складаємо п. Барничеві щирю подяку.

Екзекутива СУА

Наші пляни

Мати є найважливішим виховним чинником і від її виховної настанови багато залежить. Українська мати повинна поглибити свою увагу до виховних завдань і розглянути спосіб, яким вона могла б вищипити любов до свого народу і пошану до наших традицій. Молоді матері не мають ще виховного досвіду і в теперішніх умовах скорих перемін не можуть опиратись на практиці минулого. Тому повинні ми подавати їм доповіді й Семінарі та допомогти їм знайти виховну лектуру, щоб вони могли черпати вказівки в виховній діяльності.

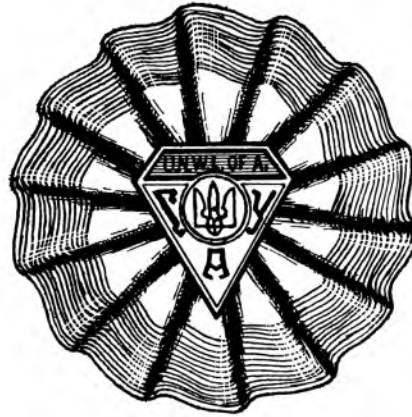
Дбання про українську дитину починаємо від дитячої зустрічі. Влаштувати її можна в кожному осередку раз у місяць, точну інструкцію як це робити вже розіслано. Можна підготовляти також дитячі забави з програмою, але це вимагає більшої підготовки. Та найкращою формою нашого впливу на дитвору — це дитяча світличка. Там діти дістають початки національного виховання, привикають до дитячого гурту, вчаться товариського співжиття і доброї поведінки.

Співпраця зі школами українознавства і молодечими організаціями є дуже важним завданням Відділів СУА. Вони вимагають нашої уваги чи допомоги. Нашою участю в батьківських кружках чи імпрезах підтримаємо їх у виховних завданнях.

Дуже успішними були в останньому часі Градуаційні Зустрічі заходами Окружних Рад і Відділів СУА. Це знаменита нагода привітати нашу молодь і пов'язати її з нашою громадою. Відбувається це в різній формі (Нью Йорк, Філадельфія, Дітройт, Клівленд) і повинно продовжуватись. Також інші наші осередки можуть піти тим шляхом.

Анна Богачевська
Виховна Референтка СУА

Культурно-освітні справи

В наших Округах

РОЛЯ КУЛЬТ.-ОСВІТНЬОЇ РЕФЕРЕНТКИ У ВІДДІЛІ СУА

На жаль, не вдалось нам провести Конференції Референток у нашій Окрузі. Хоч були для цього поважні причини, проте дуже того жалію, бо Конференція дає погляд на цілу ділянку праці.

Культ.-освітня референтка повинна почати свою діяльність від добре впорядкованого пляну праці. Нелегко уложити його на цілий рік. Але на три місяці або на пів року це вдається. Цей плян праці повинен обіймати імпрези, програму на щомісячні сходи та участь в імпрезах Окр. Ради чи інших Відділів СУА.

Добре, коли в Відділі окрім культ.-освітньої є імпрезова референтка. Тоді вони спільно укладають плян і обидві відповідають за його виконання. Поділ праці між ними може бути довільний. У засаді повинно бути так, що культ.-освітня відповідає за програму, а імпрезова за технічну сторінку імпрези (зала, білети, реклама ітд.). Але ці границі можна пересувати. Також, коли імпреза є на більшу скалю, тоді повинні допомагати всі членки Управи, а навіть з-поза Управи.

В імпрезах Відділу культ.-освітня референтка повинна звернути увагу на нашу традицію. Свят-Вечір чи Свячене має бути проведене згідно з нашими традиціями. Через улаштування таких імпрез передамо ті традиції нашим молодшим членкам, що їх не бачили на рідних землях. Хоч дехто вважає, що ці свята... старосвітські, — не звертати на це уваги. Недавно тому б. президент Айзенгавер сказав, що цінний і респектований той народ, що має і зберігає свої традиції. Погляньмо, як американці шанують своє Свято Подяки, як радо влаштовують своє

мешкання на старо-американський лад. Правда, треба дбати, щоб ці наші традиційні свята мали добру програму, напр., гарно вивчені колядки, цікаво виведений Вертеп, добре відспівані гагілки і т. д. Також порядок страв і промов повинен бути продуманий, щоб точно почалось і довго не тягнулось.

Те саме є з програмою наших щомісячних сходин. Тут культ.-освітня референтка діє в порозумінні з головою, щоб час сходин відповідно розпланувати. На коротку доповідь і дискусію все повинен знайти час! Матеріал нам надсилає Централь (оце недавно про 100-літні роковини Марії Загірної), а окрім того можна на місці підшукати доповідачів.

Дуже часто треба причинитися працею до імпрези Окр. Ради. Тоді культ.-освітня референтка виконує свою частину, що припаде на неї й заохочує членство до участі в імпрезі. Те саме діється, коли два або більше Відділів улаштовують спільно імпрезу. Така форма праці вимагає звичайно більше зусиль. У Відділі всі з собою зжиті, знають одна одну й легко проведуть разом і більше діло. А в новому гурті нераз виринають труднощі й непорозуміння. Тому треба великої витримки і вміння, щоб уникнути зударів. Спільно проведена імпреза і має кращий рівень, ніж імпреза одного Відділу. А потім — і це має своє значення — вона наближує Союзянок із різних Відділів до себе.

Коли в Відділі є хор або інший самодіяльний гурток (курс танків), тоді повинна бути в Управі Відділу окрема референтура для того. Цей окремий гурт вимагає опіки та й постійної лучности з Управою. Культ.-освітня референтка не могла б дати раду тому. Така референтка хору чи нар. мистец-

тва співпрацювала б із культ.-освітньою й імпрезовою.

Ще є питання, чого бракує культ.-освітній референтці в її праці? Дуже часто є брак матеріалів для програми. Потрібно обрядових сценок, веселих скечів, нераз і нот. За тим референтки звертаються до Окр. Ради, а також до Централі. Завдяки Конкурсові Сатири не бракуватиме тепер веселого матеріалу. У нашій Окрузі наш шановний диригент Ярослав Барнич скомпонував кілька пісень на жіночий хор, що пізніше перейняла з великою подякою Централь СУА. Але побажано було б дальше й постійно змагати до нового культ.-освітнього матеріалу!

Ольга Городиська
культ.-освітня референтка
Окр. Ради в Клівленді

НАШІ ІМПРЕЗИ

Наша Окружна Рада провела Конференцію Культ.-Освітніх Референток дня 24. березня ц. р. в Сиракузах. На Конференції розглядали ми справу програми й підготовки цьогорічного Свята Жінки-Героїні для нашої округи.

В Рочестерській окрузі відбулося у звітному році 19 імпрез, з яких найбільше припадає на 47 Відділ у Рочестері. Імпрези були різного типу, з-поміж яких найбільше пропам'ятного характеру.

Найважніша імпреза, що нею займається Окружна Рада — це Свято Жінки-Героїні. Цього року ми сполучили його, згідно з вказівками Централі, із 50-літтям смерті Лесі Українки. Свято проведено на високому мистецькому рівні. Як звичайно, воно мало великий успіх і притягнуло всю українську громаду. Головною передумовиною того є добірно випрацьована програма та гості-доповідниці. Завжди старас-

мось запросити якусь видатну постать, як Марусю Бек, Ганну Черинь, Ганну Ратич, Ізидору Борисову, та й наші кращі мистецькі сили — Галину Колодуб-Тимочко, Ірину Лаврівську й інших. Це притягає публіку, бо дає нагоду не тільки почути їх надхненне слово чи мистецький твір, але також запізнатись із ними особисто.

Матеріяли для імпрез черпаємо частинно з того, що нам надсилає Централя, а частинно культ.-освітні референтки доповнюють це на місці, висуваючи тексти з журналів, часописів і т. д. Дещо замовляємо у наших здібних членок-фахівців чи мистців. Співачки, що виступають, звичайно мають уже свій репертуар пісень або на наше бажання доповнюють його.

Імпрези Округної Ради (як згадане Свято Жінки-Героїні) є радше репрезентативного характеру. Вони мають за мету відзначити якусь визначну подію та показати нашому суспільству визначних жінок і кращі мистецькі сили. Буває, що запрошуємо й американців, наприклад, коли гостили ми таку видатну особистість, як Маруся Бек. Тому ці імпрези не мають доходної цілі. Стараємось тільки доходами покрити витрати.

Імпрези Відділів лиш зрідка мають репрезентативну ціль. Їх головним завданням є — плекання товариського життя та придбання доходу. Правда, влаштовуються теж пропам'ятні імпрези чи ювілеї. Але вони не займають такого місця в їх плані праці.

Це й зрозуміло. Плекання традиції, а разом із тим цілий ряд обрядових імпрез (Просфора, Свячене, Обжинки, Андріївський Вечір, свято св. Миколая) мають своє окреме значення в нашій громаді. Все це разом із Вечорами Розваги, Запустами, Чайними Вечорами — поживає товариське життя, а ним у великій мірі керують Відділи СУА.

З другого боку імпрези ті обчислені є на дохід. Відділи СУА потребують його на свою допомогову діяльність та на піддержку зв'язків. Коли зважити, скільки важкої праці коштують ці імпрези, скільки фізичних зусиль вкладає членство в їх підготовку, то треба подивляти ту готовість до тієї тихої й непризної служби!

Питання, чи наші імпрези обчислені лиш для членства чи для всієї громади, зайве в нашій окрузі. Працюємо для всіх, зацікавлюємо всіх і маємо всіх на наших імпрезах. Але й мусимо

дбати завжди про щось нового й атракційного!

Коли б хтось мене спитав, що треба би змінити в наших імпрезах — то скажу, що бажаний був би точний їх початок. Справді! Коли б ми так на кількох імпрезах почали точно, дарма, що зала ще незаповнена, то напевне згодом навчили б нашу публіку точно приходити... А так боїмося когось вразити і знеохочуємо інших, що прийшли точно й мусять чекати!

А тепер ще про наші пляни. Найближчою імпрезою нашої Округної Ради буде спільно з усіма Відділами нашої Округи відзначення 15-ліття СФУЖО. В лютому 1964 плануємо відсвяткувати Свято Жінки-Героїні, присвячене 40-літтю смерті Ольги Басараб. Століття народин Ольги Кобилянської відзначити кожен Відділ святочними сходами.

На кінці дозволю собі висловити одне бажання, що його вже давно маю. Для наших пропам'ятних вечорів відчувається брак портретів наших визначних жінок. Як гарно було б, коли б наші мистецькі сили звернули свою увагу в той бік та створили гарні графічні портрети Ольги Басараб, Наталії Кобринської, Лесі Українки, Ольги Кобилянської!

Д-р Євгена Єржківська
культ.-освітня референтка
Окр. Ради в Рочестері

МИСТЕЦЬКА САМОДІЯЛЬНІСТЬ ВІДДІЛІВ СУА

Конференція Референток відбулася у нашій окрузі в червні 1963 р., але мала за тему сусп. опіку, а не культ.-освітні справи. Признаю, що така Конференція дуже потрібна й поживила б нашу працю.

Говорити про мистецьку самодіяльність кожного Відділу зосібна досить важко, бо часто Відділи з собою співпрацюють і деякі почини у себе повторюють. Але буду старатись згадати кожен зокрема, а потім про всі разом. Найбільш чисельним у нашій окрузі є 28 Відділ у Ньюарку. Під головуванням п-ні Анни Настюк Відділ виказує досить велику енергію і запал до праці. Великим здобутком цього Відділу є хор у складі 25—28 жінок, що виступає на імпрезах не тільки свого Відділу, але й других товариств. Як постав цей хор, трудно мені сказати. Будучи диригенткою хору, не знаю, яка в тому заслуга моя чи співачок, що

любимо українську пісню й хочемо їй служити. Хор постав ще в 1957 році й досі витривало працює. Виступає теж на американських сценах, коли треба запрозентувати попри народню ношу чи інші галузі народнього мистецтва, теж і музичну культуру нашого народу.

Питаєтесь про труднощі у заснуванні й веденні хору. Як я вже сказала, до заснування хору треба диригента чи диригентки та гурт співучих одиниць, що хотіли би вложити в це свою душу. Труднощі полягають у тому, що для жіночих хорів бракує репертуару й його треба різними засобами роздобувати. Тут дуже придався б конкурс на композиції для жіночих хорів, подібно, як недавно тому розписав його хор „Думка“.

Другим Відділом, що старається працювати в тій ділянці — це 70 Відділ у Пассейку. Попри жіночий хор, що збирається спорадично, Відділ має теж танцювальну групу, яку веде інж. Володимир Бакалець. Група ця звертає на себе увагу тим, що в ній є діти різного віку і переважно діти, що вросли вже тут. Згуртувати їх коштувало багато праці, але діти ходять залюбки на лекції танків, а їх виступи на наших американських імпрезах тішаться великим успіхом.

Що є передумовою до створення такого танцювального гуртка? Передусім мусить знайтись у місцевості людина-фахівець, віддана тій справі. Инж. Бакалець вкладає справді в навчання танків увесь свій запал. Потім треба, щоб батьки зрозуміли вагу цього навчання для своїх дітей і не вагались привозити їх на проби. А вкінці — це теж не меншої ваги справа — треба, щоб Відділ СУА перебрав на себе адміністраційну частину, а це вимагає поважного вкладу праці.

В нашій окрузі влаштовуються також виставки народнього мистецтва й покази писання писанок. Та чую, що про те писатиме референтка іншої округи. Тут хочу лиш згадати, що ця мистецька самодіяльність є найкращим засобом притягати молодь. Тут пригадались мені діти з Елизабету із писальцем у руках та язичком, прикушеним із напруги, що з завзяттям вимальовували взори на писанках. Видно було, як вони перейнялись словами інструкторки, що вчила їх про українські писанки, та що кращих від них немає на світі. Таким способом — передаючи їм українську пісню, танок, писанку — ми вщиплюємо їм те, що

привезли з собою з Рідного Краю. Це сповнює їх гордістю на своє походження. Вони бачать, що вносять величезний вклад у культуру нашої прибраної батьківщини і хто зна, чи пісня, танок і орнамент не зв'яже їх сильніше з українством, як інші засоби. Молода дівчина, що малює глечик трипільським узором, пізнає так старовинну підвалину культури свого народу.

На питання чи гуртки самодіяльності притягають нам членство до СУА, годі загальною відповіді. Напевне наближують кожному співачку чи матір до наших завдань і нашої мети. Вже сам факт, що хтось стане членом хору чи пішле дітей до танцювального гуртка дає добру нагоду організаційній референтці приєднати дану людину — і майже завжди це вдається.

Все те, що стараємось робити в тій ділянці, не йде намарне. І хоч у нас часто нарости мозолі не тільки на руках, але й на душі, і втота по важкій фізичній праці горбить нам спину, але далі тягнемо ту важку тачку невдячної громадської праці, бо ніщо не пропадає намарне.

Оксана Тарнавська
культ.-освітня референтка
28 Відділу СУА в Ньюарку

ВИСТАВКИ НАРОДНЬОГО МИСТЕЦТВА

Конференції культ.-освітніх референток не вдалося провести в нашій окрузі. Було б побажано її перевести, якщо вона дала б нам певні напрямні в ділянці нар. мистецтва.

Наша Окр. Рада тісно співпрацює з Інтернаціональним Інститутом. Тому наша праця в ціянци нар. мистецтва часто пов'язана з його починами. Наприклад — в Інституті маємо свою габльотку, в якій, відповідно до пори року, різних свят чи окремих починів, стараємось уладити окрему виставку. Габльотка ця невелика, але все таки є змога показати в ній чужинцям красу нашого народного мистецтва. Експонати дістаємо від приватних осіб, при чому стараємось виставити тільки речі стилеві, щоб не впроваджувати в блуд чужої публіки.

З рамени Окр. Ради проведено кілька разів показ писання писанок і то не тільки між своїми членками, але і в Інтернац. Інституті, в двох американських публичних школах та на телевізії. Близько 400 американців ба-

чили та самі за вказівками наших мисткинь писали писанки. Цього року Окр. Рада виграла конкурс та одержала нагороду за найкращі писанки в Інтернац. Інституті.

Окрім Окр. Ради деякі Відділи СУА влаштували виставки нар. мистецтва при церкві, студентських громадах та університетах (56 і 63 Відділи). Потреби для таких виступів є величезні і їх можна б проводити все наново в інших середовищах.

На запит, чи такі виставки є добре оформлені, можу відповісти, що в Інтернаціональним Інституті, користуюсь мистецькою порадою директорки того відділу. У студентському середовищі є одиниці, що закінчили мистецьку освіту або студіюють мистецтво.

При виставках в американському середовищі дуже важливою є інформаційна сторінка. При нашій габльотці є завжди відповідні написи, а на студентських виставках дижурні усно інформують американців про наше народне мистецтво. Одначе нам дуже придався б короткий англійський памфлет, гарно ілюстрований, із загальними даними про Україну.

Інші форми плекання нар. мистецтва є також живі в нашій окрузі. Деякі Відділи провели в себе курс кераміки (56 і 63 Відділи), курс вишивання (37 і 56 Відділи). Приємно було, що ця форма праці викликала зацікавлення не тільки серед пань, що родились і вирости в Україні, але й у наших наймолодших і тут роджених. На найближчі місяці запланований у 56 Відділі курс ткацтва. Від ряду літ у нашій окрузі 63 Відділі улаштує Вишивані Вечерниці, що впроваджують гарні вишивані моделі.

Завважається серед нашого жіноцтва намагання — прикрасити свою хату в українському стилі. Це видно як серед старших, так і серед молодих, що влаштовують тепер свої домашні гнізда. І справді, в кожній українській хаті знайдете українську вишивку й кераміку. Але не все воно витримане в стилі. Тому було б добре, якби культурно-освітні референтки дістали інструкції в тому напрямку, як приміняти українську вишивку і тканину до модерного устаткування.

Ми читали про те, що Комісія Нар. Мистецтва при СФУЖО організувала в Саскатуні Сесію Нар. Мистецтва. Чи можна б дістати від неї матеріял? У нашій окрузі є декілька пань, що знаються на нар. мистецтві. Так, що при

певних напрямних і їх допомозі можна було б зорганізувати дискусійні вечорі на тему застосування вишивки й кераміки до мешкання та одягу. А потім можна б зорганізувати прогульку членства до найкраще влаштованих українських домів, як це практикується в американських кругах. Це найкраще повчило б про можливості примінення народного мистецтва в нашій хаті.

Стефанія Дуб
культ.-освітня референтка
Окр. Ради СУА в Дітройті

ДОПОВІДІ ДЛЯ ЧЛЕНОК

У нашій окрузі проведено Конференцію Референток дня 26. березня ц. р. Обмін думок на ній був дуже успішний і напевне скріпив зрозуміння для культ.-освітньої праці.

Справа доповідей для членства вже здавна застановляє культ.-освітніх референток. Маю тут на думці доповіді на щомісячних зборах Відділу, що тут і там є впроваджені. Такі доповіді є потрібні і членство їх радо вітає. Але не всюди вони проводяться й на те є свої причини.

Першою передумовою їх є, щоб місячні збори правильно відбувались. Із жалем стверджую у звітах, що не всюди членство сходиться щомісяця й що лиш час-від-часу Управа скликає „ширші сходи“. Це є організаційна проблема й я не повинна її торкатись. Але коли членство сходиться лиш зрідка, тоді накопичується багато інших справ і на доповідь немає місця.

Друга передумовина — це правильне ведення зборів. Ця справа знов належить до організаційної діянки і не мені її навітлювати. Але коли збори починаються із спізненням і кожному подробицю обговорюється, тоді справді не стає часу на доповідь, а ще менше на дискусію по ній.

Третя передумовина — це цікава форма доповіді й добре виголошення її. Доповідь повинна бути актуальна, легко написана й не довга. Треба пам'ятати, що час дорогий, членки найбільшого прийшли після праці, вислухали ділову частину, отже сприймуть тільки цікаво поданий матеріял. Також не слід жаліти часу на запити й дискусію після доповіді. Це найкраща нагода пізнати, що цікавить членок, які справи їх хвилюють, а які ні. Також треба дати нагоду менше виробленим членкам забирати голос. Це їх

вправить у виступах і допоможе їм висказувати свої думки.

З практики знаю, що теми доповідей можуть бути дуже різноманітні. У кожній місцевості є вчені, мистці, фахівці, що радо виступлять на сходинах Відділу СУА. З ними треба устійнити тему і час доповіді. Також запросити їх на точну годину, щоб вони не мусіли слухати ділової частини зборів та тратити на те час. Часто й серед наших членок маємо здібні одиниці, що можуть опрацювати доповідь. Також Централі надсилає нам матеріял у рсковини чи з іншої нагоди, що треба його використати.

Окремо хочу торкнутися т. зв. святочних сходин. Дуже часто хотіли б ми вшанувати якусь річницю чи видатну постать на наших таки зборах. Не вагаймося цього робити! Наприклад, не знаємо чи кожна Округа проведе Свято Ольги Кобилянської. Але кожен Відділ може згадати її, коли по діловій частині присвятить їй три чверти години. Тоді в домівці, де відбувемо сходини, повинен знайти портрет письменниці, прикрашений китицею квітів, відчитана коротка доповідь у її честь і мистецьки віддана її новеля.

Окрема тема — це медичні й політичні доповіді. Наше членство поставило таке домагання на Конвенції, вважаючи, що така інформація коначна. І справді! Хочемо йти за духом часу у дбанні про здоров'я та орієнтуватись у політичній ситуації у світі. Показалось, що це домагання трудно задсволити з Централі. Доповідь на здоровні теми повинен виголосити лікар на місці, щоб відповіді на запити присутніх. А політичні події швидко чергуються, отже й доповіді, розіслані з Централі можуть втратити актуальність. Тому найкраще запрошувати до них місцевих лікарів і політичних діячів, що напевні погодяться на те. В кількох Відділах це успішно практикується.

А головне — не занедбувати доповідей! Нераз культ.-освітня референтка так зайнята імпрезами, що на підготову цієї ділянки їй не стає часу. Але не так воно страшно, коли зважити, що в році їх повинно бути 10. Коли уплянувати завчасу, використувати надіслані теми і співпрацю членок, то це легко виповнити!

Ніна Лужницька
культ.-освітня референтка
Окр. Ради у Філадельфії

ВЗАЄМИНИ З МИСТЕЦЬКИМ СВІТОМ

Окремої Конференції Культ.-Освітніх Референток ми не влаштували. А на Конференції Референток, що відбулася восени 1962, порушено також культ.-освітні справи. А властиво треба би цій ділянці присвятити окрему Конференцію в кожній окрузі. Тоді культ.-освітні референтки побачили б ясно свій шлях.

Вже давно змагаємо до того, щоби встановити точний перегляд жінок-мисткинь у нашій Окрузі. Хоч наша Округа обмежується метрополією (ще є 71 Відділ у Джерзі Сіті), проте цього ще не вдалося зладити. Будемо старатись це досягнути.

Щодо запити, чи є в наших Відділах мисткині членками СУА, то торкаємось власне суті справи. Коли резолюції попередньої Конвенції ухвалили затіснити контакт із світом мисткинь — це здавалось тоді трудним, коли не безнадійним. Мисткині живуть, як відомо своїми мистецькими інтересами і світ зорганізованого жіноцтва для них далекий. Знов членство СУА, наставлене на традиційні ділянки жіночих організацій, не могло так легко знайти дороги до тих талановитих одиниць, що йдуть своїм шляхом.

Але в нашій емігрантській спільноті діють інші закони, як були на рідних землях. Тут ми мусимо співжити тісніше, підтримуватись взаємно, дбати більш про себе. Мисткині не можуть обійтись без суспільства, а суспільство без мистців. Отже й це спонукало нас пошукати до них дороги. Не йшло воно легко. На початку мисткині добували в нас тільки знаряддя до виконання концерту, а членки не могли зрозуміти особливостей мистецької вдачі. Але все ж два Відділи нашої Округи знайшли відповідний підхід і тепер успішно співпрацюють із мистецьким світом.

64 Відділ СУА задумав влаштувати в 1957 р. образотворчу виставку праць жінок-мисткинь. Такого почину не можна було обмежити до мисткинь нашої округи, отже звернулись до всіх, що живуть у вільному світі. Нелегко було роздобути їх адреси і не всі на заклик відгукнулись. Також треба було притягнути мисткинь до співпраці в улаштуванні виставки, в упорядкуванні каталогу і т. д. Та виявилось, що виставка стала успіхом і від того часу влаштовується щороку.

З часом Управа Відділу впровадила вечір, на якому мистці-критики обговорюють виставлені твори. Це також наближує нас до мистецького світу, бо допомагає нам краще зрозуміти виставлені твори. З цієї співпраці зродилось гарне відношення між Відділом і образотворчими мисткинями, що обдарували нас своїми картинами.

Тепер Відділ посунувся далше у своїх заходах, влаштовуючи індивідуальні виставки. В березні ц. р. відбулась посмертна виставка картин Марії Морачевської, а в підготові виставка мистецьких праць сеніорки образотворчих мисткинь Ірини Шухевич.

72 Відділ СУА складається з тут народжених членок. Прихильниці української музики в ньому піддали думку влаштовувати музичні вечори. Це є галузь культури, доступна й тим, що слабше володіють українською мовою. Для цього Відділ мав корисні умовини, маючи свою домівку в Інституті Культури в Нью Йорку. Перший вечір відбувся 3. червня 1962 р. і презентував публіці молодих музик, співачку Христину Карпевич і піяністку Євгенію Вольц. Акомпанювала п-на Оля Дмитрів. На вечорі були присутні чільні постаті з української громади й представники інших національних груп. По мистецькій програмі слідувала гутірка при чаю. Подібний вечір улаштовано дня 3. листопада 1963, на якому виступили — співачка Леся Васьків і піяністка Христина Осадца.

Оці два почини мені добре відомі й тому їх тут подаю. Ще можна б розважити інші. Наприклад — жінка письменниці дає авторський вечір чи продає свою книжку. Чи не слід було б відвідати вечір і закупити книжку? Або образотворча мисткиня влаштовує свою виставку, музикантка дає свій концерт. Чи не слід було б членкам СУА взяти участь в її виступах і підтримати тим її талант? Це є індивідуальні прояви зацікавлення, але їх слід пропагувати в рамках Відділів СУА.

Я не згадую тут авторських вечорів чи ювілеїв, що їх могли б Відділи влаштувати. В кожному разі є багато форм співпраці з мистецьким світом, що їх можемо застосувати. Це є почесним завданням СУА, що в числі скріпить нашу громаду і прояснить наш шлях.

Марія Головей
культ.-освітня референтка
Окр. Ради в Нью Йорку

Нашій редакції удалося восени прискорити появу журналу і він виходить точно в призначеному місяці. Однак друкування журналу даліше триває довго через брак персоналу в друкарні. Тому звіти Відділів, надіслані в останніх тижнях перед появою числа, не можуть у ньому проявитись, а щойно в слідуєчому. На це звертаємо увагу Окружних Рад і Відділів СУА, що запитують про причину непоміщення звіту.

СИРАКЮЗИ, Н. Й. Окружний З'їзд СУА

На неділю, 6. жовтня 1963 р., визначено Окружний З'їзд. Тепла й чудова погода „бабиного літа“ виманює нас усіх з хати. Жваво мчалися наші автомашини, поконуючи час і простір. Найдалішу дорогу мають із Бофало. Та не журіться тим, досвідчений „шофер“ 49 Відділу п-ні Оксана Салдит, зібрала своїх 4-ох делегаток і точно з'явилася з ними на З'їзд. Радісно вітаємо їх і ставимо за приклад другим.

Цьогорічний З'їзд заповідався цікаво, бо наша Окружна Рада відступила цим разом від давнього звичаю і влаштувала його в одному з модерних ресторанів близько виїзду з „трувею“. Входимо до середини. На таблиці при вході видний напис:

Convention of Ukrainian National Women's League

Наша кімната ясна й простора. По одній стороні столи для нарад установлені в підкову, а по другій — накриті вже до обіду. Наше жіноцтво раде, що хоч раз зможе спокійно посидіти на зборах, не думаючи про господарство.

Голова Окр. Ради п-ні Когутяк відкрила З'їзд. По молитві вибрано президентку в такому складі: д-р Євгена Єржківська, голова, пп. Марія Кузьма і Любов Тимчук, членки, а п-ні Фалина Войтович, секретарка. Далі приступлено до звітів Відділів, а потім до звіту з праці Окр. Ради.

Організаційна ділянка. Окр. Рада об'єднує 6 Відділів (6, 19, 47, 49, 57 і 68) із 311 членками. Приріст членства в рр. 1962-63 був найбільший з-поміж усіх округ СУА (41 членок),

а в тому найбільше приєднав 57 Відділ у Ютиці. У звітвому році відновлено також діяльність 19 Відділу в Амстердамі. Орг. референтка п-ні С. Онуфрик і голова п-ні М. Когутяк відвідали всі Відділи округи, беручи участь у річних зборах Відділів. У звітвому часі відбуто три окружні наради з представницями всіх Відділів і 5 засідань Екзекутиви. Дня 24. березня ц. р. відбуто Конференцію Референток у Сиракюзах, що вже була зреферована в журналі.

Організаційна праця Відділів проходила задовільно. Відділи відбували правильно сходини і річні збори.

Культ.-освітня ділянка. Цьогорічне Свято Жінки-Героїні було получене з роковинами Лесі України. Прихід із Свята у сумі 100 дол. вислано на Фонд П'ятсот.

Культ.-освітня праця Відділів була дуже оживлена. Найбільше імпрез улаштував 47 Відділ у Рочестері, найбільше доповідей відчитано в 68 Відділі в Сиракюзах.

Виховна ділянка. Тут Окр. Рада не проявила себе, бо це не є її обов'язком, а загрівала Відділи до такої роботи. На жаль, немає в окрузі ніодної дитячої світлички, а тільки 47 Відділ у Рочестері і 57 Відділ у Ютиці влаштували дитячі імпрези.

Суспільна Опіка. Тут Окружна Рада теж не діяла власними силами, натомість Відділи себе гарно проявили. Два Відділи округи мають патронати в Європі (47 і 57), а три Відділи опікуються бабусею в Європі (47, 68). Окрім того 57 Відділ щороку жертвує грошовий подарунок для старших у захисті в Дорнштадті й висилає пакки до Австрії.

Висилка дітей на оселі дала у висліді 4 стипендії (57 і 68 Відділи). На Енциклопедію в Сарселі 49 Відділ вислав 40 дол., а 68 Відділ 25 дол.

Місцевих потребуючих і хворих відвідують референтки сусп. опіки і доглядачки хворих усіх Відділів. Разом на цілі сусп. опіки видано 1,068 дол.

Ділянка зв'язків і репрезентації ще не розбудована. Її слід поглибити у відношенні до українських і американських організацій. Найкраще в тому допоможуть молоді жінки, що по-

кінчили тут свої студії та добре володіють англ. мовою.

Звіт п-ні голови дав ясний погляд на завдання й осяги Окр. Ради. З черги промовила голова **Контр. Комісії п-ні Марія Кузьма**. Діловодство Окр. Ради провірено і всі книги знайдено в найкращому порядку. Тому поставила внесення на уділення абсолюторії, що збори прийняли одногосно.

В дискусії над звітами промовляли пп. д-р Єржківська, Стефанія Чорна, Марія Кузьма і Фалина Войтович. Покладено натиск на піднесення кількості передплатниць (найкраще стоїть 47 Відділ у Рочестері) та розбудову зв'язків (найкраще поставив їх 57 Відділ у Ютиці).

До нової **Управи** ввійшли: п-ні Марія Когутяк, голова, п-ні Софія Онуфрик, містоголова, п-ні Теодосія Савицька, секретарка, п-ні Марія Кропельницька, скарбник. Референтками стали: п-ні Марія Холєвчук, організаційною, п-ні д-р Євгена Єржківська, культ.-освітньою, п-ні Фалина Войтович, виховною, п-ні Володимира Величко, сусп. опіки, п-ні Орися Костинюк — Гуртка „Наша Батьківщина“, п-ні Марія Крамарчук, зв'язків, п-ні Мирослава Приймак, пресовою. Окрім того від Відділів увійшли: пп. Софія Онуфрик, Анна Мельник (6 Відділ), пп. Софія Бішко, Стефанія Боднар (19 Відд.), пп. Ірина Остап'юк, Наталя Гуран (47 Відд.), пп. Оксана Салдит, Фіглюс (49 Відд.), пп. Ярослава Томич і Стефанія Чорна (57 Відд.), пп. Анна Курилко, Оксана Федорович (68 Від.).

Під час смачного обіду розважала присутніх артистка Ірина Лаврівська, що виконала по-мистецьки сатиричний скеч „Гірка доля жінки в Америці“. Гучними оплесками подякували присутні за веселий виступ, що приємно відсвіжив по ділових нарадах.

По обіді п-ні д-р Є. Єржківська відчитала доповідь на тему „**Напрявні виховної праці в нашій окрузі**“. Доповідниця насвітлила всі сторінки виховної справи та підкреслила роль Відділів у цій ділянці. Окрім дитячих зустрічей і забав вони могли б організувати світлички, де діти могли б вивчати рідну мову та привикати до гурту. Для дорослої молоді, особливо середньошкільної, порадила влаштувати зустрічі й забави. В дискусії над доповіддю брали участь пп. О. Салдит, О. Федорович, І. Лаврівська. П-ні Марія Когутяк збрала висновки з дискусії та вказала на потребу зак-

тивізуватись у ділянці дошкільного виховання. Найтриваліші почування є ті, що набуваються в ранньому дитинстві й тому треба нам зайнятись такими починами.

Устійнено плян праці Окр. Ради на 1963-64 рр.:

1. Проголосити дальший змаг за **приєднання нових членок**, а також **передплатниць Нашого Життя**, що їх можна шукати й поза членством СУА.

2. По Відділах відзначити **100-ліття народин Ольги Кобилянської**.

3. Відзначити **15-ліття СФУЖО** в Рочестері.

4. Силами всіх Відділів улаштувати **Свято Жінки-Героїні** в Бофало.

5. Зорганізувати **Окружну Зустріч Градуантів** у Рочестері.

6. Посилити **виховну працю** в Окрузі, організуючи доповіді для батьків, дитячі зустрічі, забави і світлички.

7. Прохати Гол. Управу СУА, щоб проголосила **Конкурс на дитячку п'єску** виховного змісту.

8. Запізнатись із новітніми методами **американської суспільної опіки** та американськими установами, де можна б здобути допомогу для наших потребуючих.

9. Ввести звичай **привітання** кожної родини хлібом-сіллю, що поселюється в нашій громаді.

10. Скріпити ділянку **зв'язків і презентації** та встановити для тієї цілі фонд при Окр. Раді.

11. У більших осередках округи наблизитись до **жіноцтва православної громади** з метою зорганізування там Відділів СУА.

Голова Окр. Ради п-ні Когутяк подякувала п-ні Марії Кузьмі, голові 68 Відділу в Сиракузах, за працю, пов'язану з організуванням З'їзду та точно о 6-тій год. веч. закрила З.їзд.

Д-р Євгена Єржківська, голова
Фалина Войтович, секретарка

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Виховний Семінар Окр. Ради СУА

По однорічній передищі Виховна Комісія СФУЖО знов улаштувала спільно з Окр. Радою Виховний Семінар. Головною темою цьогорічного осіннього циклу було дошкільне виховання. Перша лекція була присвячена виховні і трудношам дошкільного віку, а друга іграшкам.

Дня 6. жовтня ц. р. відкрила лекцію з рамени Окр. Ради СУА п-ні Осипа

Грабовенська. Вказуючи на значення Вих. Семінара для молодих матерей, вона пригадала, що це вже п'ятий із черги Вих. Семінар у Філадельфії. Тоді передала провід лекції в руки п-ні Марії Стратієнко, голови Вих. Комісії СФУЖО. Пані Стратієнко зазначила, що Вих. Комісія постановила обмежувати тематику до певного віку дитини, щоб краще вичерпати матеріал та давати більш практичні вказівки. Доповідачем, що опрацював тему „**Виховні труднощі дошкільного віку**“, був д-р **Іван Головінський**, якого вона присутнім представила.

Доповідач наперед розглянув фізичний та умовий розвиток дитини в перших шести роках. На це впливає багато чинників, що їх він вичислив. Цей розвиток можна вважати нормальним, себто таким, як проходить у більшості дітей. Та у виховному процесі настають трудні моменти, як наприклад неоправданий страх чи труднощі в говоренні. Дальше в дітей дуже поширена нервовість, що є вислідом теперішнього способу життя. Для злагіднення чи поборення тих труднощів доповідач подав ряд засобів. Взагалі підкреслив, як дуже важливі виховні засади — високо поставлений авторитет батьків, стійкість у засадах, певність кари (краще ніж строгість), однакове трактування всіх дітей, стриманість у висловах.

Після доповіді предсідниця відкрила дискусію. Хоч присутніх не було багато, проте запити поспіпались з оживленням. Старші й молодші матері шукали відповіді на виховні сумніви, а також шукали точніших вказівок на деякі виховні труднощі. Наприклад, запит про впертість у дошкільної дитини, чи слід цей опір переломлювати? Доповідач уважав, що так, але засобів не можна узагальнювати. В однієї дитини вистачить відвернути увагу від її забаганки, а в другої треба продуманої акції. Дальші запити торкались фізичних кар, двомовности, статевого зацікавленя, нервовости, заздности, впливу телевізії, почуття власности, потреби руху й галасу в дитини і т. д. На всі ці питання слідували вичерпні відповіді, оперті об найновіший педагогічний досвід. Доповідач є спеціалістом психології і має за собою педагогічну практику в американських школах.

На кінці п-ні Стратієнко подякувала д-рові Головінському за таку вичерпну лекцію, пригадавши, що оце вже

вдруге маємо нагоду користати з його цінних порад і вказівок.

Дня 20. жовтня відбулась друга лекція Вих. Семінара. Її відкрила з рамени Окр. Ради СУА п-ні Марія Євсєвська. Вона пояснила, що в програмі лекції є дві доповіді, а саме **п-ні Марії Юркевич „Виховне значення іграшок“** і **Христини Турченко „Як добирати іграшки“**. З лекцією получена була **вистава іграшок**.

Провід лекції перейняла зпов п-ні Марія Стратієнко. Вона виправдала п-ні Марію Юркевич, що була перешкоджена. Її доповідь відчитала секретарка Вих. Комісії СФУЖО п-ні Татяна Горашенко. Скорочено вмістили ми її в ч. 10 Н. Ж. Друга доповідниця п-ні Христина Турченко розказала про причини, що штовхнули її на розглянення іграшок. Маючи малих дітей та співпрацюючи при оснуженні дитячої світлички в Монреалі, вона вглибилась у засади та можливості іграшок. При цьому найбільше уваги присвятила тим іграшкам, що їх уживають по дитячих садках, бо їх можна вважати найбільш доцільними й виховними.

Класифікуючи іграшки, доповідниця вказувала на відповідний відділ виставки й демонструвала поодинокі з них. Почала від кубиків у різнородних величинах і кольорах, перейшла до складанок, що теж дуже багаті у картини й матеріал та закінчила мозаїкою, що з різнокольорових плиток дозволяє комбінувати різні взори. Це є іграшки, що виробляють комбінційний і творчий змисл у дитини. Потім перейшла до наслідувальних. Це ті, що дозволяють дитині наслідувати старших, як маленька кухонна посуда для дівчаток або мале авто для хлопців. Сюди належать також предметні перебирання, як ковбойські капелюхи чи таке подібне. У слідуочій групі були іграшки, що потрібні дітям для певного вияву, як звукові чи водні. Всякими свистаками чи трубками діти видають звуки, але й можуть нераз підсилити музичну здібність дитини, як напр. бубни для вибивання ритму і т. д. Водні іграшки потрібні в забаві водою, а плюскання в воді для дітей дуже корисне, як стверджує сучасна педагогія. Слідувала велика група пізнавальних іграшок. Це іграшки, що розвивають пізнання світу, його предметів і явищ. Наприклад, пізнання матеріялів діти дістають збираючи кустики металю, корка, плястеліни, муш-

лі, шишки, каштани, камінці. Пізнання рослинного чи тваринного світу влегшують картки чи кубики з метеликами, квітами, листками, тваринами, пташками. Пізнання чисел осягають при допомозі гри в доміно або й інших подібних. На кінці вивчають букви при допомозі великих, вирізаних із картону літер. Окрема ділянка, що стосується дітей різного віку — це іграшки „зі світу казок“. Це є казки з розкішними кольоровими образками, що їх можна, читаючи, показувати дитині або проектувати при допомозі апарату на полотно.

Виставку іграшок доповнили каталоги, що їх розкішно видають фабрики. Доповідниця звернула увагу на те, що вартість іграшки не залежить від її викінчення і пишноти, а від того, як вона дитину побуджує і займає.

Предсідниця відкрила дискусію. Впало кілька запитів, що бажали доповнення виставки, а саме угруповання іграшок за віком дитини чи показу українських платівок для дитини.

Дальше, порядок серед іграшок — це важливий виховний засіб. Не вільно також залишати дітям зіпсованої чи поломаної іграшки, бо це заохочує дітей до дальшого нищення. На кінці доповідниця пояснила також потребу точної української назви кожного предмету, що його дитина дістає в руки. Це збагачує її засіб слів і привчає до точності у вислові. Ствердила також брак українських іграшок і звернулась із закликом до українських мистців, щоб такі запроектували.

Лекцію доповнила своїм заключним словом п-ні Стратієнко. Вона вказала на важливі прикмети іграшок, що їх можна використати в дошкільному віці. Перша — це розвиток ініціативи, що її кожна іграшка, а особливо та з комбінаційними первнями, викликає. Друга — це замилювання до музики, що його можна скріпити при допомозі відповідних звукових приладів. А третя — це пізнання природи, що в вихованні міських дітей щораз меншу грає роль. Тому батьки повинні уважно іграшку добирати, випробувати її наперед в ужитку, а потім передати дітям. Такий дбайливий добір іграшок матиме куди більше значення, ніж телевізія, що вбиває ініціативу в дитини.

На цьому закінчився осінній цикл Вих. Семінара, що вказав виразно на потребу практичних показів і вказівок.

Присутня

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО

Участь у Міжнародній Виставці

Заходами Окр. Ради зорганізовано на Міжнар. Виставці, що відбулася 13. і 14. вересня, український кіоск. Членки 33 Відділу під проводом місцевої референтки п-ні Івонни Яремко влаштували Свят-Вечірній стіл. При ньому продавалось з великим успіхом домашнє печиво. Членки 60 Відділу

Український стенд на Міжнародній Виставці у Клівленді:

Зліва до права: М. Задойний, пп. Тарчанин і Федачин.

Ukrainian stand at the International Exhibit in Cleveland, Ohio.

(тут народжені) дижурували без перерви, а п-ні Федачин (30 Відділ) продавала печиво. П-на Тарчанин вичерпно пояснювала свят-вечірні традиційні страви й звичаї. Виставка пройшла з великим моральним і матеріальним успіхом.

БРОНКС, Н. Й.

Річні Збори 8 Відділу СУА

Дата: 27. березня 1963.

Збори відкрила голова п-ні Анна Свенсон молитвою. Однохвилинною мовчанкою членки вшанували пам'ять померлих.

Президія: п-ні Наталія Чапленко, голова, п-ні Єва Корпало, секретарка.

Протокол із попередніх річних зборів відчитала п-ні Ірина Крамарчук.

Звіти Управн зложили — п-ні Анна Свенсон, голова, п-ні І. Крамарчук, секретарка, п-ні Марія Соболев, касієрка.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ має 31 членок. Прибули дві нові членки. Відділ

відбув 6 ширших сходин і 5 сходин Управн. Вислав делегатку на посвячення Дому СУА і пожертвував 20 доларів.

б) Культ.-освітня й імпрезова: Дня 3. березня 1962 Відділ відзначив 50-ліття приїзду п-ні Олени Вус до Америки. В її домі спершу проведено звичайні збори Відділу. П-ні Ірина Крамарчук розказала про 20-ліття смерти поетки Олени Теліги. Потім під час прийняття, що його влаштувала п-ні Вус, голова привітала ювілятку з 50-літтям її приїзду і вручила їй подарунок від Відділу. Зворушливо промовила п-ні Єва Корпало про перші кроки Союзнок, тоді ще молодих дівчат на новому континенті і від себе вручила ювілятці подаруночок. Пішло „Многая Літа“ й інші побажання. По вечері дочка нашої членки п-ні Клос висвітлила кольоровий фільм з її вакацій на Гавайях. З нагоди цього ювілею п-ні Вус зложила 5 дол., а всі членки разом 21 дол. на організаційні цілі Відділу.

Дня 27. жовтня 1962 наш Відділ у домі п-ні Ірини Крамарчук улаштував бінго з ціллю допомоги українським науковцям у Сарселі. Дохід із бінга з додатковими пожертвами членок та й інших осіб у сумі 50.50 дол. переслано до Сарселю.

Наша членка п-ні Софія Штига відвідала в цьому році Україну і розказала про свої враження на сходинах Відділу. Окрім того деякі наші членки взяли участь в Андріївських Вечерницях 1-го Відділу СУА у грудні 1962.

в) Суспільна опіка: Доглядачки хворих відвідували хворих членок вдома й у шпиталі, вручаючи часом скромні подарунки. Окрім того Відділ давав на Заупокійні Служби Божі за померлих членок і близьких членів їх родин.

г) Фінансова: Прихід Відділу в 1962 році виносив 308.50 дол., а розхід 290.50 дол. Всі зобов'язання до Централі виконано.

Контр. Комісія: Пп. Єва Корпало і Наталя Чапленко (кооптована в заступстві неприсутньої п-ні Єви Хомів) перевірили діловодство і книги, знайшли все в порядку і дали внесок на уділення абсолюторії, що збори одногласно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Анна Свенсон, голова, п-ні Франка Турянська, містогорова, п-ні Ірина Крамарчук, секретарка, п-ні Марія Соболев, касієрка. Референтками стали — пп. Марія Кончак і

Ольга Химчук сусп. опіки, пп. Ольга Химчук і Олена Вус господарськими.

Контр. Комісія: пп. Марія Гелета, Наталя Чапленко і Павлина Підусева.

Збори закінчено молитвою і скромною перекускою.

Ірина Крамарчук, секр.

ШИКАГО, ІЛЛ.

Звіт із діяльності 22 Відділу СУА

Наш Відділ — це вже можна сказати — „ветеран“ громадської праці. В рамках короткого звіту важко дати повний, вичерпний образ програми праці, яку він пророблює. В загальному його діяльність проходить у трьох головних ділянках — організаційній, культ.-освітній і сусп. опіки. Це є доповнене пресою, радією і господарською референтурами.

Заходами референтур організаційної і культ.-освітньої влаштовано ряд імпрез. Свято Жінки-Героїні (спільно з іншими жіночими організаціями), передсвяткові ярмарки, Свячене, Прощору й інші. Найбільш вдалою імпрезою у звітному році був виступ радної м. Дітройту Марусі Бек, що реферувала свої враження з поїздки в Україну. Це залишило незатертий спогад у слухачів. У підготові Вишивані Вечерниці, „Різдво довкруги світу“ (щорічна імпреза в музеї Науки і Промислу) та дитяча опера Миколи Лисенка „Коза Дереза“ для відзначення роковин нашого славного композитора. У програму ширших сходня Відділу входять завжди, крім ділових справ і розподілу праці, ще й доповіді на різні теми.

Суспільна Опіка: Відділ має патронат над школами в Німеччині і Бельгії, спомагає дві „бабусі“, висилає допомоги потребуючим, хворим та інвалідам, а також стипендійні датки до Польщі та в ЗДА. З причин від нас незалежних відпали дві річні збірки („Писанка“ і „Книжка дітям“), що дуже обмежило прибутки сусп. опіки, але ця секція під проводом досвідченої й меткої п-ні М. Хрептовської докладає всіх зусиль, щоби й надалі вести свою на широку скалю закровоену акцію допомоги. Не можна збути мовчанкою й уваги, що її виявила референтура сусп. опіки до хворих членок Відділу, відвідуючи їх у лікарнях, чи посилаючи їм квіти й листівки.

Пресова референтура повідомляє про діяльність Відділу в Нашому Житті, Свободі й місцевій газеті „У-

країнське Життя“, як теж розпочала заходи в справі оснування Гуртка Книголюбів.

Радієва Колегія інформує громадянство про діяльність Відділу та дає радієві гутірки на теми організаційні, виховні, мистецькі й господарські, а передусім силуетки видатних жіночих постатей, зокрема жінок-українок.

Зв'язки: Відділ удержує приятні взаємини з усіма товариствами на терені нашого міста, а членки Відділу беруть як представниці активну участь в їх імпрезах. Відділ держить зв'язок із Ген. Федерацією Жіночих Клюбів, а голова секції зв'язків п-ні Анна Васильовська бере дуже активну участь в їх Конвенціях.

Господарська Секція під проводом п-ні С. Погорецької вкладає багато праці у приготування буфетів на імпрезах Відділу та в улаштування передсвяткових ярмарків, а наші членки, розуміючи доцільність таких підприємств, щедро жертвують першоакісне, власної роботи печиво, що має вже свою добру марку і великий попит. Не тільки всі більші імпрези Відділу включають господарську частину, але й на кожних ширших сходинах подається заходами тієї секції чай, каву й солодке.

Гордощами нашого Відділу є хор під управою проф. Ю. Яримовича, що безкорисно і з подивугідною посвятою провадить хор уже кілька років. Тепер хор пригтовляється до самостійного концерту, а також до виступу на посвяченні пам'ятника Т. Шевченка у Вашингтоні.

З хроніки **товариського життя** Відділу слід відмітити зустріч членок із співачкою Ольгою Павловою, яка є членкою Відділу СУА ім. Олени Теліги в Маямі на Флориді. Зустріч пройшла в гарному й дружньому настрої та закінчилась обіцянкою п-ні Павлової загостити до Шикаго з власним концертом. Між гістьми була присутня місцева відома співачка, п-ні Ія Мачук. У вересні ц. р. гостив Відділ у себе заслужену членку своєї Управи п-ні Ліну Мікулу-Басюк. Вінчання пп. Басюків відбулося цієї осені. Під час зустрічі членки вручили молодій парі китицю троянд і скромний подарунок та щиро бажали всього доброго на порозі їх подружнього життя.

Підсумовуючи пройдений етап праці за звітний рік, можемо сміло сказати, що наш Відділ стоїть на сильній основі повного довір'я, співпраці й

гармонії між Управою, з енергійною й невтомною головою Відділу п-ні М. Яримович у проводі, і членками Відділу, що є найкращою запорукою ще більшого росту і ще більших успіхів.

У. Т., прес. реф. 22 Відд. СУА

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Вишивані Вечерниці 43 Відділу СУА

Ще з весни почав 43-ий Відділ захочувати членок до тієї імпрези, що вимагає уваги й підготовки. Бо ж добре скомпонований модель вишиваної сукні коштує значно більше праці ніж скопювання паризького моделю. Отже завчасна пригадака членкам та відповідні вказівки були дуже на часі.

Дня 26. жовтня 1963 доволі скоро зійшлися гості до залі „Тризуба“. Музика гриміла вже здалека, а присутні з цікавістю розглядали моделі, що „вилушувались“ із плащів і нагортков. Точно о 9-тій год. голова Відділу п-ні О. Грабовенська відкрила Вечерниці, пригадавши їх традицію на терені Філадельфії. Це вже втретє українські жінки виказують свій смак і знання.

Внедовзі зала заповнилася гістьми так, що трудно було відрізнити вишивані від не-вишиваних сукні. Ще й коли закрутилися пари при притемненому світлі! Але, на щастя, в перервах між танками красуні спочивали при бічних столиках і тоді можна було охопити їх поглядом, приглянутись до взору, а то й „попробувати“ матеріал сукні. Та ще й з яким вислідом!

Велика більшість моделів — це були сукні спортові. Звичайні білі або бежові полотнянки, що так вдячно носяться улітку та й можуть послужити на літній забаві чи пікніку. Це були вдало скомпоновані сукні пп. Іванни Осідач, Теофілі Мельничук, Стефанії Бернадин, Анни Сухої, Марії Стулковської і Марти Тритяк. Подібні моделі з білої або бежової вовни мали пп. Анна й Оксана Богачевські, Мирослава Паладій, Люба Капій. Шовкові сукні того типу мали пп. Анастасія й Галя Сагати, Дарія Скамай і Ніля Чума. Гарно скомпоновані полотняні комплекти вивели пп. Марія Карпинич та Іванна Савицька. Цікавий модель сірої полотняної сукні у складки мали кузинки — Христя Михалевська й Оксана Стулковська.

Трудно було б сказати, кому дати першенство в тій групі! Жюрі силкувалось знайти вихід і признало на-

городи пп. Капій, Михалевській і Стулковській, а вирізнення п-ні Сагаті.

Пополудневих суконь було значно менше. Їх можна поділити на таких із чорним і ясным тлом, бо від цього залежне у великій мірі примінення вишивки. Дуже вдалі моделі вивели пп. Марія Євсевська, Марійка Рогожинська, Оксана Коженювська, Михайлина Чайковська, Марія Колтунюк і Стефанія Пушкар. Вдало скомпоновану сукню з білого шовку вивела п-ні Уляна Нога, а в стилі ампір — п-на Мирослава Олійник. Модель із чорним стаником до ясної спіднички мала п-ні Слава Оранська.

Сюди можна зачислити теж джем-пери. Це гладкі „тулуби“ з важкого шовку, вовни чи оксамиту, доповнені вишиваними блюзками. Їх мали пп. Ляриса Чайковська, Оля Цегельська і Марга Винницька. Це дуже вдячне примінення, що його можна чергувати з різними блюзками. Жюрі вирізило пп. Чайковську і Цегельську.

Найменше було справжніх вечірніх суконь. Тому тим більше треба подивляти власниць трьох моделей, що не жаліли часу й труду, щоб і в тій ділянці шось запроєнтувати. П-ні Марія Татарська оперлась на народньому вбранні Бойківщини, даючи стилізацію народньої сорочки з відкладним коміром і намистом до довгої чорної спідниці. Вишивка гладка, чорна. Друга вечірня сукня п-ні Ірки Мельник була справжнім витвором шикю й елегантії; шкода, що вишивка в ній незамітно пробивалась. Сукня п-ні Осипи Грабовенської належала до типу „коктейльних“. Білий шовковий станичок із спідничкою з малинового оксамиту був обведений дискретно малиноюю вишивкою. Цілість доповнював оксамитний шаль малинового кольору. Не диво, що Жюрі мусіло нагородити аж два моделі, вирізнивши один.

Окремо слід згадати модель плетений на дротах, що тепер дуже в моді. Чорна дводільна сукня, де за прикрасу правив широкий виплетений взір із червоної волічки, вміщений у стані. Авторкою цього моделю була п-ні Ірина Терлецька, відома зі зручності в цій ділянці.

У цілому можна сказати, що Вечірніці були вдалі. Не тільки тому, що публіка бавилася знаменито, а „вишивані“ красуні не переставали танцювати. Але головню тому, що є великий поступ у виборі й стосуванні

моделів. Пані вже зрозуміли, що не кількість вишивки чи якийсь вишуканий взір становить красу моделю. А що треба дібрати досконало взір до моделю сукні й типу власниці. Тому вишивки не було багато, але вона була вміло дібрана й примінена. А вжитковість сукні дає запоруку, що власниці використовують її у товариському житті якнайкраще.

Праця 43 Відділу в тому напрямку не йде намарне. Треба радіти, що просуваємось уперед і знаходимо зрозуміння для наших клічів і вказівок.

Л. Б.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

Голова Централі СУА в Нью Гейвені

Важливу й радісну подію пережив наш Відділ, коли то на гаряче бажання всіх його членок загостила до нас голова Централі п-ні Олена Лотоцька.

Запрошуючи п-ні Голову до Нью Гейвену ми мали на увазі не тільки добро нашого Відділу. Ми хотіли дати нагоду громаді, а головню всім жінкам зустрінутися з видатною представницею жіночого руху, заінтересувати їх ідеями й завданнями СУА — а тим самим здобути для нашої організації тих жінок, що є поза її межами.

Дня 26. жовтня — в усе гостинному домі голови нашого Відділу п-ні С. Яхницької відбулася зустріч п-ні Лотоцької з членками нашої Управи. Ми порушили біжучі справи Відділу, обмінялись думками, цікавились плянами праці на будуче... Під час вечері п-ні Лотоцька ділилася з нами вістками, а також споминами з минулого.

В неділю, 27. жовтня, після вислухання Служби Божої, о год. 2-ій по полудні, в ресторані Тіволі відбувся обід-бенкет у честь шановної гості. Поява п-ні Лотоцької на залі, переповненій публікою, викликала ентузіастичні оплески.

Бенкет відкрила п-ні Гиза, наша культ.-освітня референтка, „гостмастер“ того вечора. Вона привітала й представила п-ні О. Лотоцьку, вітаючи рівночасно пароха о. монсінйора Стаха, його сотрудника о. Забаву та зібраних гостей. Молитву перевів о. монс. Стах. П-ні Яхницька докінчила це вітання і грімке „Многая Літа“ рознеслось по залі. Отець Монсінйор привітав ширю давню знайому п-ні О. Лотоцьку та висловився прихильно про жертвенну працю і безмежну посвяту членок СУА на чолі з п-ні голо-

вою. Похвалив також місцевий Відділ за його активність і невтомну працю.

Обід проходив у теплій атмосфері. П-ні Гиза представила всіх членок Управи, представників усіх товариств і три делегатки з новозаложенного Відділу в Бриджпорті, а це пань: Чернявську, Чубату й Жеребецьку.

Коли зникла дискретно реставраційна обслуга й замкнулися за нею двері, заметушилось на залі і нараз затихло. Пані Голова встала, вітаючи Отців, знайомих і незнайомих присутніх та почала свою, до сліз зворушливу доповідь.

„Чути кру-кру-кру, в чужині умру, заки море перелечу, крильонька зітру... то наша стрілецька пісня... і чи правдиві її слова?

Багато з нас перелетіло море, опинилось на чужині, та не стерли своїх крилець. Вони піднесли їх високо й відважно, вони знайшли своє місце й тут — в інтенсивній праці для добра своїх братів і свого народу. Особливо тепер, коли відбуваються для нас історичні події, ставляться пам'ятники Лесі Українки, Тараса Шевченка, коли відбувається Тиждень Поневолених Народів, коли йдуть протести й маніфестації, коли бороняться добре ім'я України — вони з нами!.. Але їх так мало... — Пані Лотоцька продовжала: „Не говорю до вас тут присутніх, бо ви з нами! Але до тих, що їх тут немає, яких задурили вигоди й добробут, яким байдужа доля їх братів, навіть байдужа їм майбутність їхніх дітей... Вони втікають від організованого життя, байдужі до його ідей і чинів. Де вони тепер? Чи не помирають духом, збайдужнілі до рідної справи? Чи не стерли свої крильця на чужині?

Відтак п-ні голова розказала нам, як розвивався впродовж 38 років Союз Українок Америки, які мав труднощі та як зумів їх завжди поконувати, про його жертвенність, про моральну й фінансову поміч, яку вислав і висилає ще сьогодні нашим братам. Закликала до єдності, заохочувала бути гордими й певними себе. Не плачем і просьбами, але з піднесеним чолом — як 2-мільйонна меншина в Америці домагатися своїх прав все й усюди. Головню, заступатися за своїх поневолених братів на рідних землях.

У всіх найбільших американських жіночих організаціях ми, українки, маємо вже своїх представниць. Їх шанують і йдуть їм назустріч. Належимо

до Генеральної Федерації Жіночих Клубів, яка нараховує 8 мільйонів членів, ми є членом Національної Ради Жінок Америки, найстаршої і найбільш шанованої Централі Жінок. Це є осередки проводу американського жіноцтва й там рахуються з нами.

Ми жінки є все перші там, де нас потрібно. І що нас буде більше, то більшу користь принесемо нашій Батьківщині. Ми використовуємо великі моменти (конвенції, з'їзди) шукаючи можливості облегшити долю наших сестер і братів у неволі.

Не думаємо тим понижувати наших чоловіків. Хочемо йти поруч із ними, допомагати їм, де можливо і своєю працею їх підносити.

Пані голова розказала нам ще багато цікавих речей. Ми дізналися про важливі події, які відбулися у нашу користь останніми часами, за посередництвом п-ні голови, чи наших делегаток на міжнародних з'їздах і конвенціях. Говорила з ентузіазмом, її слова були навіяні оптимізмом і сильною вірою в краще майбутнє.

І враз відчулося, що тільки зорганізована жінка може бути цілою людиною, що її обов'язок тут, в організаційній праці СУА, в його невинній діяльності для добра кожної одиниці, для добра наших дітей, для добра й визволення нашого народу. До того нам потрібно єдності. Якими низькими й марними стали всі наші непорозуміння, особисті обиди й порахунки супроти тих глибоких виявів духа п-ні Лотоцької і її великої любові до України!

Тож не диво, що виголошена з таким змістом — тільки добірними словами — півторагодинна промова п-ні голови була прийнята зі захопленням і гарячими оплесками.

П-ні голова відповідала також на деякі запити присутніх. Витираючи сльози в очах, п-ні Яхницька дякувала п-ні голові за ті цінні перлини, якими нас сьогодні обдарувала й зворушила до глибини душі. П. Маланчук, наш піонер, громадський діяч, що був свідком заснування СУА, видвигнув його заслуги під керівництвом голови п-ні Лотоцької, яка не жаліла ніколи ні труду, ні вигоди, ні грошей, а боролася, де могла, за права української жінки та її народу. П-ні Чернявська висловила також багато вдячності для голови й просила загостити до них, до нового Відділу в Бриджпорті. П-ні О. Томоруг на прощання — оцінила

працю СУА на чолі з п-ні Лотоцькою, яка в ім'я добра й щастя української жінки й її родини, в ім'я великої любові до України відреклася спокійного, вигідного життя, а запряглася до бурхливої громадської праці. Хіба ж дивно, що ми горді на нашу п-ні голову?!

Молитвою і гимном „Ще не вмерла Україна“ закінчили ми ту, цінну для нас зустріч.

В понеділок, 28. жовтня, захмарилося небо й заплакало. Ми прощали на двірці все усміхнену, привітну, повну молодечого запалу, небуденну жінку-дипломатку, про яку висловилися на бенкеті п-ні Гиза словами староамериканської приповідки: „Хто раз її побачить — не може не любити“.

Олена Томоруг
пресова референтка

ВОРРЕН, МИШ.

Хрестини нового Відділу СУА

Дня 20. жовтня 1963 р., в залі шкільної кафетерії, відбулася гарна імпреза Окр. Ради СУА в Дітройті. Це було хрещення нового Відділу 76, що його зорганізувала дуже метка й жертвенна референтка Ліда Колодчин. Знаємо, як важко в наших обставинах щонебудь організувати, а ще особливо молодих мамів, на плечах яких спочиває весь тягар подружних обов'язків та відповідальності за виховання їх малят — знаємо як мінімальною кількістю часу вони розпоряджають. Однак переконалістю і вщепленою любов'ю до нашої організації СУА вдалося нашій референтці зібрати гарний гурт молодих жінок і включити їх до нашої родини СУА. За це належить їй признання.

До приготувань цієї небуденної імпрези зголосилися майже всі Відділи. Працю поділено: одні зайнялися прибранням столів, інші печивом, перекускою, пончем, так, що все могло відбутися в найкращому порядку. Ніякої функції не мав лиш 76 Відділ, членки якого були якби гостями чи тією „дитиною“, що її мали охрестити.

Сплетеним вінком із червоної калини, від якої йшли сині й жовті ленти до кумів, тримали членки нового Відділу, а голова Окр. Ради п-ні А. Волкер теплими словами вітаючи ту нову громаду молодих пань, нав'язувала до традиції нашої гарної організації, якої

сьогодні вони стають членом-родиною. На ту честь відспівали гимн СУА і „Многая Літа“ та запили пончем, що його приготували членки 58 Відділу. Опісля привітала їх п-ні Лідія Колодчин, як організаційна референтка, а спеціально на імпрезу уложений, свій власний вірш продеклямувала членка 5 Відділу п-ні Феса Сіділо. Фейлетон „СУА в кривому дзеркалі“ відчитала п-ні Дарія Бойчук. Були писемні з дарунками привіти від Відділів-кумів.

Після цього голова нового Відділу п-ні Бараник подякувала за таку милу несподіванку і таке гарне прийняття для нового Відділу. Обіцяла, що вони, членки нового Відділу, якнайкраще вив'яжуться із своїх завдань.

Як доповнення від себе дав новий Відділ парафразу „Лиса Микити“ — починаючи від першої до останньої 12-ої пісні — з гумором навітлив історію їх організованості, де п-ні Лідія Колодчин виступає як „хитра лисиця“, а п-ні А. Волкер як „грізна левниця“. Цю точку уложили і відчитали пані Бараник і Гевко. Ця точка виказала, що новий Відділ має в собі добрі таланти.

При холодній перекусці і гарячій каві, в дружній атмосфері — закінчено цю милу імпрезу і можна побажати собі більше таких!

Мирослава Зубаль

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу передчасно згаслої бл. п. Люби з Іваночків Кордуби, невістки містоголови нашого Відділу п-ні Марії Кордуби, складають 20 дол. на Фонд „Мати й Дитина“

Членки 33 Відд. ім. Л. Українки в Клівленді

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Анни Мельник, довголітньої голови 6 Відділу СУА в Рочестері складає на Сиротинець СС. Василіянок у Філадельфії 10 дол.

49 Відділ СУА в Бофало

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Олени Левицької складаємо 5 дол. на передплату для „бабусі“.

Управа 19 Відділу СУА в Амстердамі

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Марії Гелети складає 5 дол. на Фонд „Мати й Дитина“

Єва Корпало, Бронкс

4)

Людяність у сприйманні життя, перевага духових інтересів у стосунках з людьми, що виявляли мама і Леся, до того в розмовах часто тонкий гумор, дотеп спрочинялись до утворення дуже приємної атмосфери в господі.

А як нагадати до того, серед якої прекрасної природи була тая оселя і якого здорового трибу життя там дотримувалось, — то стане зрозуміло, що Зелений Гай був місцем, де людина могла дійсно відпочивати душею й тілом, а коли туди попадав містець, то йому це оточення надавало наснаги до творчості.

VI.

Такий був Зелений Гай у перші роки, так у ньому виглядало життя нашої родини, що з'їздила туди кожного літа. Пізніше наша родина зазнала багато горя: восени 1903 року помер несподівано, прохворівши лише 4 дні, наш брат Михайло, 1909 року упокоївся наш тато, а в 1913 р. — Леся.

У своїй автобіографії мама пише: „після смерті Лесі в персональному житті я залишилась цілком при „Рідному Краю“ (журнал, що мама редагувала і видавала); жила лиш певність того, що я все ж проваджу якусь корисну справу“. Ото 1913 р. мама перевезла редакцію „Р. К.“ до Гадяча й оселилася там настало (літуючи, звичайно, в Зеленому Гаю). Сестра моя Ольга зі своєю родиною та я приїздили до мамі влітку і в тих роках до мамі в гостину приїздили знайомі. Здебільшого то були нові приятелі, бо давніших мало вже зосталося в живих. Зелений Гай і тоді був все такий самий чудовий і чарував кожного, хто там бував, та не було вже того щасливого і цікавого життя в Зеленому Гаю, що було раніш за життя тата, Лесі й Михайла.

За першої світової війни влада заборонила українські періодичні видання, отже закрили „Рідний Край“. У січні 1917 року маму запросили на редактора газети Гадяцького Земства, що виходила російською мовою. Мама добилася постанови Земства про те, щоб газета виходила українською мовою і тоді згодилася бути в ній за редактора і була редактором цього часопису до початку 1919 року.

Револьюційні події мама зустріла радісно, з властивою їй енергією і не зважаючи на свій похилий вік, брала участь у громадському житті у Гадячі. Ці

роки 1917—1920 у Гадячі, як і по всій Україні, йшла дуже загострена національна боротьба. Наприкінці 1918 року Гадяч зайняли большевики, від мамі відібрали Зелений Гай, ліс порубали на дрова, а будинок продали „на знос“ якомусь спритному зайді, що поставив з цього матеріялу десь на Пслі сукновальню.

Так не стало Зеленого Гаю. Тяжко, прикро було мамі переживати його кінець. Ще на початку 1918 р. у мамі, як і в усіх інших землевласників, забрали іншу власність — землю (теж у Гадяцькому повіті), і хоч матеріяльно мама тоді втратила значно більше, але поставилася до того цілком спокійно, — земля її перейшла до селян. Коли б влада, відібравши від мамі Зелений Гай, не знищила його, а влаштувала в ньому Дім Відпочинку для українських письменників, чи літнисько для українських дітей, чи щось інше подібне — з певністю можу твердити, що мама не переживала б так втрати Зеленого Гаю. Але як ото так, по-хижацькому знівечили його, тоді дійсно не сила було мамі дивитися. Вона так почувалася тоді, наче була присутня на похороні близької людини.

Чарівну красу лісу в Зеленому Гаю й почуття мамині, коли нищили Зелений Гай найкраще ілюструє мамин вірш:

ДО ЗЕЛЕНОГО ГАЮ

(напередодні 1919 року)

Прощай коханий мій, Зелений Гаю.
Прощаюсь не в розкішнім любім маю,
Коли найбільш пишаєшся красою,
Окроплений весняною росою,
Пташиним співом збуджений, розвитий,
В зелені шати рясно так повитий.
Ні, на Різдво прощаюсь з тобою,
Як сніжною ти встелений габою.
Як з інею мороз плете мережки,
На віти срібнії чіпля сережки.
Та ти й тепер стоїш такий ошатний:
З-під снігу стовбур виступа брунатний,
На білее ж около наче самоцвіти
Розсипав хто, додолу і на віти, —
На сонці сяє іней той яскравий;
Стоїш і на Різдво ти кучерявий!

Вночі на тебе глянеш: ясні зорі
Геть заглядають крізь гілки прозорі;
А ти стоїш задуманий так тихо,
Неначе прочуваєш близьке лихо,
Що протяга до тебе руку жадну,
А в їй держить сокиру безпошадну,
Готову постинать красу могутну
І обернути все в пустелю смутну.
Все знищити: і дуб, і всяке древо,
Щоб вдовольнитись недолі хиже чрево,
Укрити около чорними пеньками
Над голими, порожніми ярками.

Здивують соловейки всі весною,
Як прилетять вітатися з тобою,
Здивуються, за що лихая доля
Тебе побила враз? Де ділась воля
Зеленошів ряних? Скрізь буде пусто,
Лиш кропива ростиме буйно, густо . . .

Так буде, так, мій Гаю, любий друже!
І жаль мені тебе сердечно дуже . . .
І хочеться сказати „Дай же руку!

Прощай на тяжку, вічну розлуку!“
Немов би це було живе створіння;
Таке було між нас порозуміння:
Мені співав пісні, шептав ти й жалі,
А я тобі незримі скрижали
Душі моєї нишком розкривала,
Від тебе не таїлась, все казала . . .
І радощі й журбу мою ти знаєш . . .
„Так, друже, так! Прощай.“ — мені киваєш
І ти, ти віттям смутно поникаєш . . .*)

Олена Пчілка

У большевиків російському письменникові дозволяється володіти мільйоновими дачами, в колишніх маєтках Пушкіна, Толстого утворено музеї, а скромне, напрочуд гарне, невеличке літнице української письменниці треба знищити, щоб і сліду не лишилося. Кінець Зеленого Гаю до цього яскрава ілюстрація.

*) Приношу свою щирю подяку п. Сергієві Євсевському, що зберіг і дав мені цей вірш.

УВАГА! ПРЕСОВІ РЕФЕРЕНТКИ!

Незабаром повинен завершитись вибір молодого таланту 1963 р. Розгляньтесь у нашій околиці поміж молодими мисткинями, вченими й професійними силами! Напевне є між нами талановиті одиниці! Прохаємо надсилати світлини й життєписи!

Редакційна Колегія „Нашого Життя“

ІЗ ЛИСТІВ ДО ОКР. РАД СУА

До п-ні Є. Дубас,
голови Окр. Ради СУА
в Клівленді

Перш за все хочу подякувати за листа та знимку, яку я одержав на свою адресу.

Мені, як молодому Сумівцеві-юнакові, перший раз припала честь брати активну участь у Міжнар. Виставці з рамени Союзу Українок Америки. Я був дуже радий, що можу допомогти.

При тій нагоді пересилаю 1 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Мирослав Задойний

ДЕКОРАТИВНИЙ РУШНИК

(Докінчення зі ст. 25)

запросуємо. На горішню частину рами складаємо рушник рівно. Кінці, що спливають з обох сторін, розхильємо трохи, щоб вишивку було видно. Розхилені кінці прикріплюємо до стіни шпильками.

Взір із Київщини

Цей взір виконаний настилуванням (лиштвою). Середущий мотив — червоним кольором, смужки, що розмежовують середущий мотив від крайнього — чорним, а крайня смужка — чорним і червоним.

До вишивання вживати ниток Муліне марки Д. М. С. чорна ч. 310, червона ч. 321.

З КОЛЯДОЮ

(Докінчення зі ст. 27)

— Та я пиріжки собакам повикидав, щоб мене пустили.

— Добре — кажуть — пиріжки, ба, але нащо ж ти й горіхи кидав? Собаки горіхів не їдять.

Поговорили, пожартували, а далі старший колядник узяв Юрка на

руки і з парадом, зі співом занесли його до хресної матусі.

А хресна мати, коли про все довідалась, дуже Юрка жалувала — обдарувала бубличками, цукорками. І відвела додому. Вже під своїм порогом Юрко попрохав:

— Хресна матусю, прошу вас, не скажіть мамі про пиріжки, про собак! — Не скажете?

— Ні, Юрчику, не журися, не скажу.

І додержала слова.

ОСОБИСТЕ

З нагоди вінчання нашого молодого таланту 1962 р. п-ни Мирослави Томо-руг із п. В. Знаенком складає щирі побажання всього добра молодій парі

Редакційна Колегія Н. Ж.

МАМА, ТАТО І БРАТ ЯРОСЛАВ

ЗАМІСТЬ РІЗДВЯНОГО ПОДАРУНКУ

Вже увійшло в звичай, що наші читачки у Різдвяному часі дарують передплату „Нашого Життя“. Це ж бо подарунок тривалий, що впродовж цілого року пригадуватиме про увагу й серце фундаторки. Тому подумайте про те, коли готуватимете й цього річчя несподіванки. Справте Вашій своячці чи приятельці таку Різдвяну радість!

Адміністрація „Нашого Життя“

Зміст XX Річника

ВИШИВКИ		ч. ст.		ч. ст.	
Дитячий комплетик	3	21	— Готуємось до свят	11	14
Завіска	1	27	Порадник:		
Настільник	5	21	Начинка до торта	1	16
Проекти нашої анкети:			Старосвітський медяник	2	20
Надія Цинцар: Завіски	7	16	А. Сивуляк: Невелике прийняття	7	26
Надія Полюх: Завіски	8	22	— Дріб є смачний	10	22
О. Кулиннич: Дитяча суконочка ..	9	24	С. Скрипник: Болгарський обід	2	20
Надія Цинцар: Скатертинна ..	10	21	З. Терлецька: До наших буфетів	1	26
С. Сохоцька: Доріжка	11	16	— Свята йдуть	3	20
Рушник	11	25	— Градуаційне прийняття	6	20
Скатертинна	7	27	Тітка Марійка: Миємо вікна ..	9	24
			— Чищення кристалів	10	21
ВИХОВНІ СПРАВИ		ЖІНОЧИЙ РУХ, ГРОМАДСЬКІ ПРОБЛЕМИ			
Відоме, але не сприйняте	7	27	Л. Б.: Наші підсумки	1	8
М. Тарнавська: На порозі нового життя	6	2	— Рівна платня	8	3
Українські школи в Белгії ..	9	4	Д-р О. Берест: Divorce, епідемічна хвороба Америки ..	4	7
М. Юркевич: Виховне значення іграшок	10	3	Великодній дар	3	1
			А. Вокер: Ген. Фередация Жіночих Клубів	7	5
ГІГІЄНА, ЗДОРОВ'Я, СПОРТ			О. Грабовенська: На зовнішньому відтинку	8	4
Л. Б.: Переможна дружина ..	1	13	До давніх джерел	11	1
Д-р Д. Гупало-Ясінчук: Ревматичні недуги	1	15	Дороговказ для людства	5	1
— Ревматизм-артрит	6	19	Духові діти	2	1
Д-р М. В. Головецький: У боротьбі з недугами	8	19	В. Ермоленко: Користаймо з нагоди	9	2
Д-р І. Дідюк: Чи солодощі псують зуби?	2	19	Жіноче Т-во „Просвіта“	8	30
— Харчування дитини	5	19	За історичну правду	4	1
— Чи даєте про зуби вашої дитини?	7	15	П. Кізко: Письменниці з України	ч. 5, ст. 3	6
Р. Міхняк: Причини старіння ..	9	20	М. Когуляк: Скриплювати наші сили	9	2
— Недуги серця	10	20	Міжнародна Жіноча Рада	7	3
— Українське харчування ..	11	13	На Конгресі Міжнар. Жін. Ради	7	30
Д-р Надія Сороківська: Хронічна обструкція	3	19	С. Наумович: Моє глибоке признання	1	10
Є. Янківська: Щітка і густе волосся	3	19	Нові завдання в роковини Л. Українки	8	1
— Гарний свіжий вигляд	6	19			
— Плекання шиї	11	13			
Д-р З. Ясінчук-Гріффо: Відтовщення голоднівою	4	15			
ГОРОДНИЦТВО					
Р. Коцик: Пересаджування кімнатних рослин	2	19			
— Великі кімнатні рослини ..	10	20			
Порадник: Оприскування	2	22			
— Цвітіння кактуса	3	22			
— Гіацинт	5	22			
— Плекання олеандра	6	22			
— Пальма	6	22			
— Як плекати олеандер?	7	26			
— Туберози	8	22			
— Любелія і шалвія	10	21			
— Яблінка	11	16			
Т. Онуфрійчук: Травник	7	15			
ГУТІРКИ, ФЕЙЛЕТОНИ					
М. Бачинська-Донцов: Екзотична гостя	4	10			
Конкурс краси Нового Шляху	11	10			
О. Літинська-Санторе: На модні теми	ч. 9, ст. 24	10			21
П. Нещасний: Ох, я нещасний	10	6			
О. Тишовницька: Посередництво подружжя	10	21			
Як водиться?					
Чи потрібні титули?	2	22			
Американська імпреза	6	22			
ДОМАШНЄ ГОСПОДАРСТВО					
Білоруський обід	8	20			
Є. Котис: Скорий обід	9	22			

До Передплатниць Нашого Життя!

Складаємо щиро подяку всім нашим читачкам за своєчасну віднову передплати, а зокрема тим, що в своїй господарській племності вже задалегідь пам'ятають про видатки на черговий рік і вже в листопаді й грудні ц. р. самочинно висилають передплату на 1964 рік. З приємністю стверджуємо, що введена система пригадок корисно впливає на регулювання платностей та що гурт „післяплатниць“ помітно меншає.

Приєднування нових передплатниць журналу є доказом, що Наше Життя знаходить признання серед читачок, які бажають поширити його в крузі своїх знайомих.

Врешті акція фундування журналу для „бабусь“ і інших, що не мають матеріальної можливості самі передплатити його, заслуговує на особливе признання.

Вкінці добровільний пресовий фонд журналу, підтримуваний Відділами США, його членками та іншими читачками й прихильницями Нашого Життя — з різних нагод — ювілеїв, іменин, замість квітів і т. п., є виявом зрозуміння для наполегливої праці видавництва Н. Ж., а також доказом, що українські жінки вміють у співпраці творити культурні цінності на здоровій господарській основі.

Ще раз щиро дякуємо за ці радісні вияви доброї волі й бажаємо витривати в дальшому змаганні до збільшення сторінок, подвоєння накладу та приєднання якнайширшого круга читачок з-поміж українського жіноцтва.

АДМІНІСТРАЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

2nd CLASS POSTAGE
PAID AT PHILA., PA.

Return to: "OUR LIFE Magazine"
4936 N. 13th St., Philadelphia 41, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

	ч.	ст.
С. Парфанович: З дороги		
ч. 1, ст. 9	2	5
Л. Письменна: Ох, весна...	5	4
О. Соневицька: Дві рятівниці..	7	6
О. Чернова Наречена	8	5
Г. Черінь: Це моя земля .. ч. 1		
ст. 39, ч. 2, ст. 31, ч. 3, ст. 31,		
ч. 4, ст. 39, ч. 5, ст. 31, ч. 6,		
ст. 31	7	31
К. Штуль: Одного попоудня		
в Гелуані	9	5
С. Яблонська: Китайські подо-		
рожі	4	9

НАРОДНЕ МИСТЕЦТВО, ЕТНО- ГРАФІЯ

Л. Б.: Українське помешкання	9	21
— Колір у мешканні	10	19
— Орнамент у мешканні	11	15
Л. Волянська: При ганчарсько-		
му колі	3	9
Народний стрій на Буковині:		
Сорочка святкова	2	21
Сорочка буденна	4	25
Поясна одежа	6	21
Головний покрив, пояс,		
взуття	8	21
Киптар	10	23
А. Малуца: Про „зелені“ ли-		
сточки	2	3
Наша анкета 1963 р.: ч. 2, ст. 8,		
ч. 3, ст. 8, ч. 4, ст. 8, ч. 5,		
ст. 8, ч. 6, ст. 8, ч. 7, ст. 8,		
ч. 8, ст. 8, ч. 9, ст. 8, ч. 10,		
ст. 8,	11	8
Порадник:		
Стрій кївських танцюристів	1	16
Вирізнена подушка	1	16
До Трипільської кераміки ..	2	22
Пояс до полтавськ. вбрання	3	22
Колір корсеток	4	16
Картини й писанки	4	16
Дитячий стрій	5	22
До Вишиваних Вечерниць ..	6	22
За стиль у нашій хаті	7	16
Віночки	7	16
Дитячий народний стрій	8	19
І. Пеленська: Свято весни і ве-		
ликий піст	3	2
— Український вертеп	11	2
Н. Стефанів: Стрічкова техніка	1	25
— Ганчарське коло	7	25
Розв'язка питань .. ч. 8, ст. 8,		
ч. 9, ст. 8	10	8

НОВІ КНИЖКИ

М. Галун-Блак: Aunt America	6	6
Дган Гопаль Мукерджи: Приго-		
ди хороброго голуба	5	8
М. Глобенко: З літературознав-		
чої спадщини	4	8
Д. Гуменна: Серед хмаросягів	1	8
„Державницьким Шляхом“ ..	8	4
О. Зибачинський: Інтегральна		
революція	10	6
Крилаті, журнал укр. молоді ..	5	8
Г. Мандрика: Вибране	4	6
Т. Онуфрійчук: Landscaping..	7	13
М. Пастернакова: Укр. жінка в		
хореографії	7	13
М. Понеділок: Говорить лише		
поле	3	6
І. Савицька: Денник Ромія ...	6	6
„Смолоскіп“	8	4

	ч.	ст.
Ю. Тис: На світанку	1	8
М. Чиж: Woman and Child in		
Soviet Slavery	3	6
І. Чорнобривець: З потоку		
життя	10	6

ПОЕЗІЯ

В. Вовк: Возвіщення	11	1
— Різдво	11	1
М. Гармаш: Поетеси	6	1
М. Косовичева: Рідний дуг ..	7	1
Л. Мурович: Малюнок із пер-		
спективни	7	1
М. Орест: *	4	1
Т. Осьмачка: Елегія	1	1
М. Тарнавська: Українській		
матері	5	1
О. Тарнавський Листопадава		
мрія	10	1
Л. Українка: Епілог	2	1
— Де тії струни... ..	8	1
Т. Шевченко: Подражаніє XI.		
Псалму	3	1
Г. Черінь: Чорнозем	9	1

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Л. Б.: О. Бірецька	7	10
Олена Безкровна	10	12
Зеновія Безушко, ЧСВБ .. ч. 4,		
ст. 14,	5	10
Д. Бойчук: Пам'яті Марії Слю-		
сарчук	1	12
Меланія Витвицька	10	12
Анастасія Глушко	3	12
Ксеня Дика	3	12
Параскева Дурановська	3	12
Антонія Дячун	1	14
Марія Гелета	11	12
Марія Гижовська	5	12
Євстахія Іваш	3	12
Анна Кривуцька	6	12
Є. Котис: О. Павловська	3	10
Анна Кохановська	2	12
Марія Кравчишин	5	12
Людмила Кузьмінчук	8	12
Л-р Олена Кушнір-Боровець..	9	12
Марія Лаб'як	5	12
Анна Мандзенко	9	12
Анна Мельник	11	12
Євдокія Микитинська	10	12
Анна Мищишин	4	14
Єлисавета Міскало	2	12
Софія Наконечна	1	14
Ольга Павловська	1	14
Марійка Підгір'янка	6	12
Марія Сенчук	8	12
Віра Слободян, ЧСВВ	6	12
Марія Слюсарчук	9	12
Ольга Стадник	2	12
Олена Степанів	8	12
Анастасія Чопек	6	12
Анна Шарко	3	12

ПОСТАТІ

Б. Берест: Фільм „Іванна“	3	7
Л. Б.: Пам'яті п'яністки	7	10
Л. Буря: При студіях славістики	1	11
— У чужому дзеркалі	5	7
— Нова дирингентка	5	9
— Культурний вицвіт	8	9
— Під звуки бандур	9	9
— На привітання збірки	11	9

	ч.	ст.
Л. Волянська: При ганчарсько-		
му колі	3	9
М. Галун-Блак: Для дитячої		
душі	6	9
Голос для Бога (М. Джексон)	6	8
Т. Данилів: Наталія Лянг-Пігу-		
ляк	10	9
Зустріч із президенткою (М.		
Ляфосе)	7	11
М. Івахів: Марія Вейлін	2	7
М. Кейван: Виграний бій Т.		
Осьмачки	1	7
Є. Котис: Тихий подвиг	3	10
Г. Мухин: Дарія Зельська	2	7
Осяг молодого вченої	5	9
Пам'яті Царівни	10	1
Я. Сосенко-Острук: У десяти-		
ліття Нової Сцени	2	9
Союзянка: Духова провідниця	5	10
К. Штуль: Зустріч із мандрів-		
ницею	4	11

ІМПРЕЗОВІ РЕФЕРЕНТКИ СУА!

Замовляйте

збірку сценічних п'єс

(сатири, комедії, скечі)

із

Конкурсу Сатири СУА

Ціна 10 дол.

Замовляти в Централі СУА

ІЗ ЛІСТІВ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ

Відбиває образ життя і праці

Ваш журнал відбиває образ життя і праці нашого організованого жіноцтва не тільки в Америці, але і в інших країнах вільного світу, служачи в той час доказом ідейності, працьовитості і цілеспрямованості згуртованих при СФУЖО жіночих організацій.

Кожен, хто читає цей журнал, заряджається бажанням громадської праці, бо через журнал бачить її доцільність.

Люба Гордієва

Не годна бути без журналу

Я Вам дуже вдячна за те, що Ви повідомили мене про скінчення моєї передплати. Будьте певні, що я вишлю Вам передплату, бо я не годна бути без журналу. Тут ніхто його не дістає, а я дуже люблю його. Анна Іванюк